

EIDFJORD KOMMUNE

Budsjett 2024

Handlingsdel/Økonomiplan

2024- 2027

Handlingsdel/Økonomiplan 2024-2027

Vedteke i Eidfjord kommunestyre 11.12.2023 k.sak 23/136

Innhald

1	Kommunestyret sitt vedtak.....	6
2	Rådmannen si innleiing.....	9
2.1	Generelt	9
3	Eidfjord kommune sin handlingsdel	11
3.1	Handlingsdel.....	11
3.2	Kommuneplanen sin samfunnsdel 2015-2027	11
3.3	Kommunal planstrategi 2019-2023	13
3.4	Økonomisk situasjon	13
3.5	Folketalsutvikling	14
4	Rammevilkår	15
4.1	Regjeringa sitt forslag til statsbudsjettet 2024.....	15
5	Økonomiske føresetnadar.....	20
5.1	Finansielle måltal.....	20
5.2	Netto driftsresultat – arbeidskapital.....	20
5.3	Disponering av netto driftsresultat korr. For premieavvik (i heile tusen kr):.....	21
5.4	Lånegjeld	21
5.5	Disposisjonsfond ex. Avsetjing til dekking av premieavvik	22
5.6	Utlån	22
5.7	Premieavvik	23
6	Driftsbudsjettet	24
6.1	Driftsbudsjettet	24
6.1.1	§5-4 Bevilgningsoversikt – drift	24
6.1.2	§5-4 Bevillingsoversikt - drift budsjett til fordeling	25
6.1.3	§5-6 Økonomisk oversikt etter art – drift.....	26
6.2	Inntekter.....	27
6.2.1	Skatteinntekter.....	27
6.2.2	Rammetilskot	27
6.2.3	Eigedomsskatt	27
6.2.4	Nettovinst ved sal av konsesjonskraft	28
6.2.5	Konsesjonsavgifter	28
6.2.6	Hamneavgifter	28
6.2.7	Overføringar med krav om motytingar	28
6.2.8	Introduksjonsstønad	28
6.2.9	Brukarbetaling	28
6.3	Kostnadar.....	29

Budsjett 2024
Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

6.3.1	Løn- og sosiale kostnader.....	29
6.3.2	Kjøp av varer og tenester som inngår i eigenproduksjon.....	29
6.3.3	Kjøp av varer og tenester som erstattar eigenproduksjon	29
6.3.4	Overføringsutgifter.....	29
7	Driftsbudsjett.....	30
7.1	Rådmann med stab og støttefunksjon.....	31
7.2	Lægreid skule	34
7.3	Modnen barnehage	39
7.4	Kultur, næring og bærekraft	43
7.5	Drift og Forvaltning – Drift.....	48
7.6	Drift og forvaltning - Vatn og avlaup.....	51
7.7	Drift og Forvaltning – Forvaltning	54
7.8	Helsetenesta	56
7.9	Sosial- og barnevernstenesta	64
7.10	Pleie- og omsorgstenesta.....	68
8	Investeringsbudsjettet	74
8.1	Hovedoversikter investering.....	74
8.1.1	§ 5-5. Bevilgningsoversikt – investering.....	74
8.1.2	Bevilgningsoversikt -investering til fordeling.....	75
9	Oversikt over gjeld og andre vesentlege forpliktingar	80
10	Prisar på kommunale tenester	81
11	Gebyrforskrift for plan-, byggje-, matrikelovs-,seksjonerings-, landbruks-, og forureiningssaker.....	85
11.1	§ 1 Generelle føresegner	85
11.1.1	Kva for gebyrforskrift skal nyttast	85
11.1.2	Betalingsplikt	85
11.1.3	Betalingstidspunkt.....	85
11.1.4	Faktureringstidspunkt.....	86
11.1.5	Fritak frå og reduksjon av gebyr	87
11.1.6	Klage	87
11.1.7	Søknadar som vert trekte, returnerte, avviste eller fører til avslag	87
11.1.8	Timepris	87
11.1.9	Endring av gebyrforskrifta	88
11.2	§ 2 Plangebyr, jf. pbl. § 33-1.....	88
11.2.1	Gebyr etter planområdet sitt areal - Grunngbyr.....	88
11.2.2	2.2 Saker som fell under forenkla planprosess, pbl § 12-14 (2).....	88

Budsjett 2024
Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

11.2.3	Oppstartsmøte og underveismøte, pbl. § 12-8 (1)	88
11.2.4	Forslag til planprogram eller utgreiingsprogram, pbl. § 12-9, § 14-2.....	89
11.2.5	Konsekvensutgreiing, pbl § 4-2 (2) med forskrift, pbl kpt 14.....	89
11.2.6	Kommunal bistand til konsekvensutgreiing	89
11.2.7	Møte i regionalt planforum, pbl § 5-3	89
11.3	§ 3 Gebyr for dispensasjonssøknadar, pbl § 33-1	89
11.4	§ 4 Byggjesaksgebyr, pbl § 21-4 jf. § 33-1	89
11.4.1	Søknadspliktige tiltak som krev ansvarleg føretak, § 20-3 jf § 20-1	90
11.4.2	Søknadspliktige tiltak som tiltakshavar sjølv kan stå for, pbl § 20-4	90
11.4.3	Godkjenning av ansvarsrett, SAK10 § 6-8.....	90
11.4.4	Søknad om endring, pbl § 33-1, § 21-4 (1) jf § 21-2	91
11.4.5	Søknad om fleire tiltak i same søknad	91
11.5	§ 5 Gebyr i matrikkelsaker, matrikkelforskrifta § 16, jf. matrikkellova § 36.....	91
11.5.1	Generelt om matrikkelsaker	91
11.5.2	Oppretting av grunneigedom, festegrunn, uteareal til eigarseksjon og matrikulering av eksisterande umatrikulert grunn.....	91
11.5.3	Oppretting av anleggseigedom.....	92
11.5.4	Registrering av jordsameige	92
11.5.5	Oppretting av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning (MUF)	92
11.5.6	Grensejustering av grunneigedom, festegrunn, jordsameige	92
11.5.7	Grensejustering av anleggseigedom.....	92
11.5.8	Arealoverføring grunneigedom, festegrunn, jordsameige.....	92
11.5.9	Volumoverføring anleggseigedom.....	92
11.5.10	Klarlegging av eksisterande grense der grensa tidlegare er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning (kartforretning).....	92
11.5.11	Klarlegging av eksisterande grense der grensa ikkje tidlegare er koordinatbestemt	93
11.5.12	Klarlegging av rettigheitar	93
11.5.13	Privat grenseavtale.....	93
11.5.14	Matrikkelføring som eiga sak	93
11.5.15	Utsending av matrikkelbrev jf matrikkelforskr § 16 (4).....	93
11.6	§ 6 Seksjoneringsgebyr, eierseksjonsloven § 15.....	93
11.6.1	Søknad om seksjonering eller reseksjonering	93
11.7	§ 7 Konesjons- og delingsgebyr i saker etter konsesjonsloven av 2003 og jordlova § 12	93
11.8	§ 8 Forureiningsgebyr, forurensningsloven § 52a og forurensningsforskriften §§ 2-12, 7-5, 11-4, jf. forurensningsloven § 52a	94

Budsjett 2024
Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

11.8.1	Gebyrstatsar nye utsleppsløyve, forurensn.forskr § 11-4 jf forurl § 52a	94
11.8.2	Gebyrstatsar endring av utsleppsløyve, forurensn.forskr § 11-4 jf forurl § 52a .	94
11.8.3	Kontrolltiltak, forurensn.forskr § 11-4 jf forurl § 52a.....	94
11.8.4	Sakshandsaming og kontroll i saker om lokal luftkvalitet	94
11.8.5	Sakshandsaming og kontroll i saker om opprydding i forureina grunn ved bygge- og gravearbeid.....	94
11.8.6	Sakshandsaming og kontrolltiltak i øvrige saker etter forurensningsloven der kommunen er forureiningsmynde	94
11.9	§ 9 Ikraftsetjing	95
12	Vedlegg 1	97
12.1	Fondsoversikt	97
13	Vedlegg 2	99
13.1	Sjølvkost VA 2024.....	99
14	Vedlegg 3	100
14.1	Tilskot	100

Budsjett 2024 Handlingsdel/Øk.plan 2024-2027

1 KOMMUNESTYRET SITT VEDTAK

Vedtak i kommunestyret sak 23/136 11.12.2023

(Pkt 1-6.10 var med i formannskapet sitt framlegg. Frå pkt 6.11 er endringar vedteke i k.sak23/136)

Alle endringar er innarbeida i budsjettdokumentet.

1	Budsjett for 2024 og økonomiplan for 2024 – 2027 vert vedteke som det går fram av vedlagde budsjettdokument.
2	<p>For eigedomsskatteåret 2024 skal det skrivast ut eigedomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum jf. eigedomsskattelova (esktl.) § 3 første ledd bokstav c.</p> <p>For eigedomsskatteåret 2024 skal det skrivast ut eigedomsskatt på næringsdelen (bygning og grunn) i tidlegare skattlagde verk/bruk (jf. andre ledd i overgangsregel til esktl. § § 3 og 4)</p> <p>For eigedomsskatteåret 2024 skal det skrivast ut eigedomsskatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med ein sjuandedel i 2022 (jf. første ledd første pkt. i overgangsregel til esktl. § § 3 og 4.)</p> <p>Den alminnelege eigedomsskattesatsen for skatteåret 2024 er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd.</p> <p>Takstvedtekter for eigedomsskatt i Eidfjord kommune vedtekne i kommunestyret 16.12.2019 skal gjelda for eigedomsskatteåret 2024, jf. esktl § 10.</p> <p>Eigedomsskatten vert skriven ut i 4 terminar i året, med forfall 15. mars, 15. mai, 15. september og 15. november.</p> <p>Siste alminnelege taksering i kommunen vart gjennomført i år 2007. Kommunestyret har for eigedomsskatteåret 2024 vedteke å oppjustera takstane med 2 % i medhald av esktl. § 8A-4 om kontorjustering.</p> <p>Det vert gjennomført ny alminneleg taksering innan 1. mars 2025. Nye takstar skal gjelda for skatteåret 2025.</p>
3	Vanleg skatt til kommunen på formue og inntekt vert å likna ut med høgaste sats.
4	Eidfjord kommunestyre vedtek låneopptak på kr 30 mill. til nytt reinseanlegg i Sysendalen. Rådmannen får fullmakt til å godkjenna lånevilkåra inkl. avdragstid.
5	Eidfjord kommunestyre vedtek låneopptak på kr 2 mill. av startlån frå Husbanken til vidareutlån. Rådmannen får fullmakt til å godkjenna lånevilkåra inkl. avdragstid.
6	Eigenbetaling og prisar på kommunale tenester og gebyr er i hovudsak auka med 3,5 %. Dei ulike prisane går fram i eige avsnitt i budsjettet.

Budsjett 2024
Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

6.1	Brukarbetaling for barnehagen vert sett til makspris.
6.2	Tilknytingsavgift og årsavgift avløp Sysendalen aukar med 65 %
6.3	Tilknytingsavgift og årsavgift vatn Sysendalen aukar med 35 %
6.4	Tilknytingsavgift og årsavgift avløp Eidfjord vert auka med 35 %
6.5	Tilknytingsavgift og årsavgift vatn Eidfjord aukar ikkje. (0 %)
6.7	Bompengar Tinnhølvegen vert uendra.

6.8	Betaling for barnehage vert etter makspris frå 01.08.2024 ; kr 1 500,- for 100% plass.	-150.000,-
6.9	Varmt skulemåltid vert gratis frå 01.08.2024.	500.000,-
6.10	Netto mindreinntekter frå pkt. 6.8 og 6.9 kr vert inndecka ved mindreavsetjing til disposisjonsfond.	-350.000,-
6.11	Finansiering av ein traineeordning/ arbeidsmarknadstiltak for flyktningar som går på toppen av vanleg bemanning i offentleg eller privat sektor	1.000.000,-
6.12	Reduksjon leige av brakke	-90.000,-
6.13	Løyving til tiltak i sti- og løypenett (Sysendalen løypelag)	800.000,-
6.14	Løyving til Hardanger og Voss Museum til forprosjekt om Bu museum. Føresetnad er at dei andre eigarkommunane i HVM går inn med same beløp til saman.	100.000,-
6.15	Rådmannen får i oppdrag til å utgreia mogleikar for etablering av ein guideskule i Eidfjord	250.000,-
6.16	Forbedre og profesjonalisere turstiproduktet i kommunen	100.000,-
6.17	Meirkostnader pkt. 6.11-6.16 vert decka med reduserte overføringar av driftsmidlar frå drift til investering.	-2.160.000,-
6.18	Padeltennisbane (Sjå investeringsrekneskapen prosjekt 202431)	500 000,-
6.19	Reduksjon, «Transportmidlar (utskiftning og oppg)» kr -1 275 000 kr - 900 000 kr -900 000 kr -900 000 .	-900.000,-
6.20	Utgreiing av det samla transportbehovet i kommunale tenester og framlegg om ulike alternative løysingar for å decka det.	75.000,-
6.21	Ta ut investering «Garderobe/teknisk samfunnshuset». Kr 3 750 000,- (brutto). Sjå verbalvedtak pkt. 6.33	-3.000.000,-
6.22	Redusera budsjettpost «Overbygg legebil»	-300.000,-

Budsjett 2024
Handlingsdel / Økonomiplan 2024-2027

6.23	Ta ut investering «Tømmestasjon bubil»	-700.000,-
6.24	Utarbeida berekraftanalyse Sysendalen. (Sjå investeringsrekneskapen prosjekt 202432)	500.000,-
6.25	Oppgradering samfunnshuset (2025, sjå verbalvedtak 2): kr -1 200 000 Sjå pkt 6.31	0,-
6.26	Mindreknad investeringsrekneskapen pkt.6.18-6.25, vert ført som: Redusert overføring frå drift Redusert bruk av kraftfondet via drift	-3.900.000,- 2.160.000,- 1.740.000,-
6.27	Auka fondsbeholdning i enøk-fondet til kr 2 000 000,-. Kostnaden vert dekkja av bustadfondet. Rådmannen får i oppdrag å fylgja opp vedtaket i sak KST 22/102. I rullering av reglementet skal utleigebustader inkluderast.	1.000.000,-
6.28	Fond til oppgradering av utleigebustader. Kostnaden vert dekkja av bustadfondet. Innspel frå ein spørjeundersøkinga under utarbeiding om utleigemarknaden skal inkluderast i prosessen. Sak med forslag til reglement skal opp i KST innan mars 2024. Ordninga skal evaluerast fortløpande.	2.000.000,-
6.29	Pkt 6.27-6.28 vert dekkja av bustadfondet	-3.000.000,-
6.30	Påbygget til idrettshallen skal stå ferdig til landskappleiken 2025. Rådmann skal leggje fram ein framdriftsplan for prosjektet i fyrste ordinære kommunestyre i 2024	
6.31	Rådmannen får i oppdrag å orientera kommunestyret saman med arrangøren Hardanger spelemannslag om budsjettet, planen, behov og eksterne finansieringskjelder for Landskappleiken 2025.	
6.32	Gateljos på kommunal veg på Hereid: Rådmannen får i oppdrag å fylgja opp vedtak om å søke dispensasjon (kommunestyrevedtak 22/114). Dispensasjonssøknaden skal leggjast fram for politisk behandling før den vert sendt. Eventuell resterande budsjettmidlar frå 2023 vert vidareført til 2024.	
6.33	Rådmannen får i oppdrag å fylgja opp verbalvedtaket i budsjett 2023: «Oppgradering av garderobe, løyving av midlar til forprosjekt for å få fram sak om full- eller del oppgradering, med vilkår om tidsramme mellom 1. mars og 1. november.»	
6.34	I saker ang. tenestekjøp ber ein rådmann framover vurdere om omfanget er slik at ein kan gjera dette med eigne tilsette, eventuelt slå saman oppgåver for å laga heile stillingar dersom dette er økonomisk fordelaktig for Eidfjord kommune. Endeleg avgjerd vert teken i kommunestyret.	
6.35	Gjennom samarbeid med Nasjonale Turistveier, Statens Vegvesen, Vernemyndighetene og Eidfjord Kommune så må vi gjenåpne gamlevegen gjennom Måbødalen for turisme, og også for øket sikkerhet ifbm mulige ulykker i tunellene. Dette er kritisk ifht merbelastningen i årene med stengt Lærdalstunnel, og åpning av Fossetromma.	
6.36	Rådmannen får i oppdrag å leggja fram sak om framtida til bensinstasjonsbygget innan juni 2024.	

2 RÅDMANNEN SI INNLEIING

2.1 Generelt

Rådmannen sitt framlegg til budsjett for 2024 og økonomiplan 2025-2027 byggjer vidare på budsjettet for 2023 og ei vidareføring av driftsnivået frå 2023. Samstundes som me tek høgde for endra rammevilkår, satsingsområder og, løns- og kostnadsutvikling i samfunnet.

Kommunen sin økonomi er framleis god. Høge prisar på kraft, som medfører auke i inntekter knytt til kraftskatt og sal av konsesjonskraft bidreg til at kommunen får eit resultat godt over budsjett i 2023. Dette er tilleggssinntekter som raskt kan endra seg, noko me har fått erfart òg tidlegare. Eksterne rammevilkår og hendingar i verda påverkar økonomien i Eidfjord. Me er heilt avhengige av inntektene frå kraft og eigedomsskatt for å oppretthalda det drifts- og aktivitetsnivået me har i kommunen.

Status økonomi

Kraftprisane har dei siste tre åra vore historisk høge. Dette slår ut på fleire måtar for kommunen. Det gjev oss auke i inntektene på sal av konsesjonskraft. I tillegg er kraftprisane eit av fleire forhold som styrer nivået på eigedomsskatten. Desse store svingingane i kraftprisane illustrerer veldig godt kommunen si utfordring med å laga budsjett og økonomiplandokument når ein så stor del av kommunen sine inntekter svingar så raskt som kraftprisane har gjort dei siste åra. I gode tider legg me oss ofte til eit høgt nivå på driftskostnader. Eidfjord kommune har og i budsjettet for 2024 lagt seg på eit høgt drifts- og aktivitetsnivå om me samanliknar oss med kommunar på same størrelse, men med andre rammevilkår.

Me står føre store investeringar i økonomiplanperioden, der nytt reinseanlegg står for største investeringa. Bygginga av nytt reinseanlegg er ei prioritert oppgåve, og legg beslag på ressursar både økonomisk og personal dei komande åra. Kostnaden vil inngå i det ordinære sjølvkostrekneskapen for avgiftsområde Sysendalen og vil medføre vesentleg auke i både tilkoblingsgebyr og årleg avgift.

Det ligg inne planar for fleire naudsynte investeringar i høve kommunal tenesteyting, samt investeringar som tidlegare er vedtekne og treng fullfinansiering i budsjettet.

Det er budsjettet med eit netto driftsresultat på ca 6,9 % for 2024 korrigert for premieavvik.

I budsjettet er det foreslått måltal for fylgjande nøkkeltal:

Driftsresultat:	10 % av brutto inntekter ex. premieavvik.
Disposisjonsfond:	25% av brutto inntekter.
Lånegjeld:	Maksimalt 90 % av brutto inntekter.

Måltala bør haldast eller vera nådd i løpet av økonomiplanperioden.

Staten har sett eit minimumsnivå på driftsresultat på 1,75% av totale inntekter. Dette er for lågt for Eidfjord kommune, med det ambisjonsnivået som ligg til grunn for kommunen er det viktig å ha tilstrekkeleg overskot for å ha midlar til investeringar.

Tenesteproduksjon

Eidfjord kommune har framleis gode føresetnader for å levera gode tenester for innbyggjarane, Aktivitetsnivået i kommunen medfører at enkelte einingar har ressursutfordringar som kommunen må løysa. Rekruttering av rett kompetanse og i høve krav til kommunal tenestyting er utfordrande i alle kommunar, me vil òg merka det i åra som kjem.

Kostra-tal visar klart at kommunen har driftskostnadar godt over det nivået samanliknbare kommunar har. Det er aktivt valt eit høgt aktivitetsnivå, som gjer at det er utfordrande å samanlikna direkte mot andre liknande kommunar i størrelse.

Dei store svingingane i inntekter medfører at me må prøva å innretta oss på ein slik måte at faste kostnadar vert halde på eit akseptabelt nivå. Dei siste åra har kostnadar til drift auka i takt med den store aktiviteten, og i takt med ynskje om å ha god tenesteproduksjon.

Det ligg ikkje inne større strukturelle endringar i tenesteproduksjonen i budsjett eller økonomiplanperiode. Dei største endringane vil vera knytt opp mot val me vil ta i løpet av dei neste åra i høve mogleighetsstudie for helsehus/legekontor og områdeplan for Lægreid.

Satsingsområde og utvikling

Arbeidsmarknaden er krevjande og det er rift om arbeidskrafta. Eidfjord har gode tenester og gode bygg, men me må arbeida målretta for å gjera kommunen attraktiv for nye tilsette, og for å behalda kompetanse i organisasjonen. Tilgang til, og behalda, kompetanse og arbeidskraft innafor viktige område vert endå meir sentralt for kommunen å ha fokus på. Som ein kommune som ligg i utkanten er tilgang til kompetanse og arbeidskraft innafor enkelte fagfelt ei utfordring kommunen må løysa på best mogleg måte.

Visit Eidfjord KF er etablert i 2023 og vil ha sitt første fulle driftsår i 2024. Administrasjonen vil støtta opp om og vera ein aktiv samarbeidspart i Visit Eidfjord si drift av hamn og turistkontor. Etablering av landstramanlegg for framtidig levering av straum til cruise fartøy er eit stort og viktig prosjekt som ligg inne med potensiell oppstart i 2024 og eventuell ferdigstilling i 2026, avhengig av vedtak i Visit Eidfjord KF og kommunestyret.

Sentrumskomiteen har arbeidd for to større prosjekt i Eidfjord sentrum. Torg og sjøfront og utbetring av Kjærøyna er dei som ligg nærast i tid. Torgplass og sjøfront prosjektet ligg inne med bygging og ferdigstilling i 2024. Kjerøyna vil arbeidast vidare med i 2024 med avklaringar spesielt rundt flaumproblematikk og veg.

Utviklinga i Sysendalen er eit viktig tema for kommunen, sjølv om det gjennom 2022 og 2023 har vore noko redusert aktivitet som følgje av krigen i Ukraina og høg rente. Eidfjord kommune vil arbeida vidare med avtale i forhold til Sysendalen skissenter vinteren 2024. Det vil og vera sentralt å ha god dialog med grunneigarar og andre interessentar samstundes som me skal ivareta forvaltingsrolla til kommunen.

Investeringsnivået i Eidfjord kommune er høgt og har vore det over fleire år, i 2024 vil rådmann arbeida for å få kontroll på framdrift og balansera aktivitet og ressursar betre. Målet er å oppnå endå meir realistiske framdriftsplanar og føreseielege planar for investeringar over tid.

Det vert stadig press på at kommunane skal løysa fleire oppgåver, noko som er ei kontinuerleg utvikling. Me må førebu oss òg i framtida på å løyse fleire oppgåver. For 2024 vil det vera fokus på å

sjå korleis me kan organisera oss best mogleg for å tilpassa oss til utvikling og potensielt endra økonomiske rammevilkår i framtida.

Budsjettet for 2024 og økonomiplan for 2025-2027 viser ein kommune som ynskjer å gje gode tenester til innbyggjarane samt å ta vare på den infrastrukturen me har gjennom investeringar. I 2024 vil rådmann og resten av administrasjonen arbeida med å få eit endå meir strategisk og langsiktig fokus. Der me tek inn over oss dei eksterne faktorane som påverkar kommunen. Klima, miljø, arealdisponering og demografiske utfordringar er nokre av fleire tema me ta omsyn til i vidare planlegging. Der ein god dialog med statsforvaltar, fylkeskommune og andre sentrale aktørar er viktig.

3 EIDFJORD KOMMUNE SIN HANDLINGSDEL

3.1 Handlingsdel

Økonomiplanen utgjer kommunen sin handlingsdel etter plan-og bygningslova § 11-1 fjerde ledd. jf kommunelova § 14-4 5 ledd.

3.2 Kommuneplanen sin samfunnsdel 2015-2027

Kommuneplanen sin samfunnsdel og arealdel set mål og strategiar for utviklinga i Eidfjordsamfunnet i eit 12- årsperspektiv. Kommuneplanen sin samfunnsdel og arealdel skal reviderast etter trong. Den vurderinga vil skje knytt til kommunal planstrategi kvart fjerde år når nytt kommunestyre skal handsama planstrategien seinast eit år etter konstituering.

Kommuneplanen sin handlingsdel skal syna kommunen sine prioriteringar og kva kommunen skal arbeida med i dei fire påfylgjande åra eller seinare. Han skal syna ressursfordeling og spesifisera resultatmål og/eller tiltak som kommunen tenkjer å gjennomføra for å fylgja opp måla i kommuneplanen. I Eidfjord vil økonomiplanen utgjera kommuneplanen sin handlingdel. Planen skal på høyring i 14 dagar før vedtak i kommunestyret.

Kommuneplanen sin samfunnsdel inneheld desse hovudmåla.

Bukommunen

Mål:

- 1) Me skal ha eit attraktivt og fortetta sentrum med leilegheiter og forretningar
- 2) Me skal skapa eit triveleg, levande og pulserande sentrum med møte- og fleirbruksplass med rom for aktivitetar knytt til barn og unge
- 3) Me skal ha fokus på eit godt omdømme
- 4) Me skal ha gode løysingar for parkering i sentrum og syta for gangavstand til «det meste»
- 5) Me skal arbeida for å auka bustadmassen i Eidfjord
- 6) Me skal få folk i tomme hus
- 7) Me skal ha ein variert bustadmasse
- 8) Me skal leggja til rette for friluftsliv
- 9) Me skal ha fleire tiltak som fremjar fysisk aktivitet
- 10) Me skal ha eit mangfald av aktivitetstilbod for alle aldersgrupper
- 11) Me skal vidareføra prinsippet med best effektive omsorgsnivå – BEON- prinsippet
- 12) Me skal ha naudsynt kompetanse innanfor helse og omsorg

- 13) Me skal ha eit godt tenestetilbod til mottakarar med kompliserte og samansett tenestetrong
- 14) Me skal ha aktive innbyggjarar som har fokus på eiga helse
- 15) Me skal ha gode oppvekstvilkår for barn og unge i Eidfjord
- 16) Me skal ha trygge oppvekst- og bumiljø
- 17) Me skal syta for at kunst, idrett og kultur har ein viktig rolle i det offentlege. Alle skal ha høve til kulturopplevingar og aktiv deltaking i kulturlivet

Oppleving- og besøkskommunen

- 18) Eidfjord skal vera så attraktiv at det kjem fleire besøkjande til Eidfjord. Det skal føra til større reiselivsomsetning, betre kapasitetsutnytting og næringsvekst
- 19) Me skal vera den beste cruisedestinasjonen i Noreg
- 20) Me skal vera den mest besøkte naturattraksjonen i Noreg
- 21) Me skal auka tal arbeidsplassar knytt til aktivitetar i naturen
- 22) Me skal marknadsføra det særeigne i naturen og ha fokus på aktivitetar som er berekraftig
- 23) Me skal ha eit levande og innhaldsrikt sentrum som gjev gode opplevingar for besøkjande og innbyggjarar flest
- 24) Me skal vera ein internasjonal arena for ulike arrangement som spelar på mangfald gjennom heile året
- 25) Me skal prioritera kompetanseheving innafor naturbasert reiseliv, vertskapsrolla og stadformidling som grunnlag for produktutvikling, t.d. guida turar
- 26) Me skal ha ei berekraftig auke av tal nye hytter i Sysendalen
- 27) Me skal leggja til rette for at hyttefolk vert ein del av innbyggjarane i Eidfjord
- 28) Informera om jakt, fiske og friluftstilbod

Arbeidskommunen

- 29) Me skal vera ein aktiv vertskommune for næringslivet
- 30) Me skal syta for at det vert enklare å etablere nye arbeidsplassar
- 31) Me skal arbeida for at det vert etablert nye arbeidsplassar innan reiselivsnæringa, direkte og indirekte
- 32) Me skal støtta næringslivet i deira arbeid med kvalitets- og kompetanseutvikling
- 33) Me skal arbeida for at det vert offentlege arbeidsplassar i kommunen
- 34) Me skal ha eit livskraftig landbruk som produserer mat og held kulturlandskapet i hevd
- 35) Me skal styrka samarbeidet og samhandling mellom kommunen og næringslivet, òg mellom dei ulike næringsaktørane

Kommuneorganisasjonen

- 36) Me skal ha eit godt samarbeid mellom politikarar og administrasjon
- 37) Me skal vera ein attraktiv arbeidsplass
- 38) Me skal vera nytenkjande og ein lærande organisasjon
- 39) Me skal yta god service
- 40) Me skal samarbeida med andre kommunar for å løysa noverande og framtidige utfordringar
- 41) Me skal ha eit godt samarbeid med frivillige lag og org.

3.3 Kommunal planstrategi 2019-2023

Vedteken i Eidfjord kommunestyre 14.06.2021 sak 21/043.

pkt 7. i planforslaget omhandlar prioriterte planar.

7. Forslag til prioritering av planoppgåver

Planarbeid er ein viktig del av arbeid mot å oppnå den samfunnsviklinga me ynskjer i kommunen. I Eidfjord kommune har me ein liten planavdeling, og planressursane må takast omsyn til ved utforming av planstrategien.

Prioriteringsarbeidet og koplinga mot kommunen sin økonomiplan og budsjett, vert viktigare når ressursane er avgrensa. For at kommunen skal koma i mål med dei planane som vert sett i gang, er det viktig at omfanget av planar ikkje vert for omfattande, og at prioriteringsarbeidet er godt. Samtidig må me ha ressursar for planar som oppstår knytt til nye utfordringar t.d. beredskapsplanar for ras- og flaum.

Det viktige i perioden framover er å prioritera dei planane som på best mogleg måte kan imøtekoma dei utfordringane me står ovanfor.

For perioden 2019-2023 er det fylgjande planar som skal prioriterast:

Namn på plan	Oppstart	Forventningar til prosess og resultat
Kommuneplanen sin arealdel	Under arbeid	Hovudfokus på arealet knytt til Hardangervidda tunnelane, Sysendalen og Simadal
Detaljplan for Lægreid (bustadtomter Lægreid)	Under arbeid	Planmaterieill under arbeid. Skal vedtakast i kommunestyret
Detaljprosjektering for Torg- og sjøbuområde sentrum	Snarast	Vidareføra planane for utvikling av sentrumsområdet. Vedtak av skisse for området, før vidare arbeid med søknadsprosess.
Oppdatere relevant planverk knytt til det ustabile fjellpartiet Tussafonten		Oppstart når me har motteke naudsynte rapportar og avklaringar i samband med. Objektplan og beredskapsplanverk.
Kommunedelplan for trafiksikkerheit	Snarast	Eksisterande plan er frå 2012 – 2015. Nye behov er avdekka og planen treng oppdatering.
Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv		Denne planen vert forlenga til 2024. Handlingsdelen vert rullert årleg eller ved behov.
Detaljregulering av Kjærøyna	Snarast	Vidareføra planane for utvikling av Kjærøyna. Skal vedtakast i kommunestyret.

3.4 Økonomisk situasjon

Kommunen er i ein god økonomisk situasjon. Dette har mellom anna medført at driftsnivået er svært høgt. Me er i øvre del av Kostra-statistikken på dei fleste område. Eidfjord kommune har gode ordningar for innbyggjarane, til dømes ulike bustadtilskot, rimelege tomter, varm skulemat, stipend til ungdom og fri bruk av idrettsanlegg. Både servicetilbodet til innbyggjarane og dei direkte tilskota er meint som ordningar for å sikra busetjing og rekruttera nye innbyggjarar.

Økonomien har dei siste åra hatt store svingingar. Hovudårsaka har vore svært store endringar i kraftprisane, noko som påverkar eigedomsskatten og konsesjonskraftinntektene. Siste året har kraftprisane vore svært høge, og me har òg i 2024 budsjettert med store inntekter frå sal av konsesjons-kraft og eigedomsskatt. Det er likevel ein nedgang frå 2023.

Budsjett 2024 Handlingsdel / Økonomiplan 2024-2027

Driftsnivået er for høgt, og me når ikkje måлтаlet på 10 % i netto driftsresultat for 2024.

Då eigedomsskatten har nådd maksimumsbeløpet vil me ikkje kunna få noko auke her dei neste åra, om ikkje denne grensa vert endra politisk.

Auken i det generelle rammetilskotet vil ikkje kunna dekkja auken i driftskostnadane i åra framover.

Nytt reinseanlegg i Sysendalen krev store låneopptak dei neste åra. I planperioden er det lagt inn låneopptak på samla kr 145' mill. Ved 100 % sjølvkost er dette kostnadar som skal dekkjast av abonnentane i Sysendalen, og det er lagt inn ein stor auke i gebyrsatsane for å dekkja denne kostnaden i planperioden (ca. 200 %). Om antal tilknytingar går ned, vil årsgebyret måtta aukast endå meir.

I tillegg til driftsnivået i kommunen vil den økonomiske situasjonen framover i stor grad vera avhengig av utviklinga på kraftprisen, og i tillegg vil det vera avgjerande kva endringar som eventuelt vert gjort i lovverket rundt inntektssystemet.

3.5 Folketalsutvikling

Eidfjord kommune har hatt ei positiv folketalsutvikling dei siste åra, delvis grunna endringa av kommunegrensa (Ytre Bu), og mottak av flyktningar.

pr.1.1	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
0 år	11	8	11	14	8	10	7	12	6
1-5 år	45	41	35	43	48	55	51	56	62
6-12 år	72	73	70	70	66	60	67	65	69
13-15 år	30	26	31	29	32	27	25	30	30
16-19 år	38	41	37	42	34	37	40	37	41
20-44 år	265	254	257	259	242	248	235	243	249
45-66 år	315	309	309	304	303	289	297	307	301
67-79 år	116	114	113	110	111	124	126	130	144
80-89 år	43	43	43	47	49	46	44	41	46
< 90 år	15	16	15	13	13	10	11	16	14
	950	925	921	931	906	906	903	937	962

SSB sin folketalsprognose med middels vekst for Eidfjord.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0 år	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
1-5 år	49	53	49	47	43	41	40	40	40	40
6-12 år	71	73	78	84	82	83	79	70	69	66
13-15 år	36	29	28	19	25	28	35	38	36	36
16-19 år	33	39	39	43	41	36	32	33	36	38
20-44 år	254	250	253	254	248	246	244	247	238	234
45-66 år	295	300	292	290	295	289	286	284	282	283
67-79 år	142	140	146	140	141	148	156	152	159	160
80-89 år	51	50	51	58	58	61	58	64	65	64

90 år eller eldre	14	13	12	12	11	10	10	10	12	14
	953	955	956	955	952	950	948	946	945	943

For små kommunar vil framskrive folkemengd vera svært usikker. Auken i 2022/2023 kjem bla. frå endring av kommunegrensa 01.01.2022, og mottak av flyktningar i løpet av 2022/2023.

4 RAMMEVILKÅR

4.1 Regjeringa sitt forslag til statsbudsjettet 2024

(utdrag skriv frå statsforvaltaren i Vestland)

Pris og kostnadsveksten for 2024 er i framlegget 4,3 prosent. Denne vert nytta til prisjustering av statleg rammeoverføring og øyremerka tilskot i statsbudsjettet.

Prisindikatoren består av:

lønsvekst	4,9 prosent
prisvekst kjøp av varer og tenester	3,4 prosent
Samla prisvekst	4,3 prosent

Det er rekna ein nominell vekst i Eidfjord kommune sine samla frie inntekter frå 2023 til 2024 med 4,5 prosent. Med berekna prisvekst på 4,3 prosent, svarer det til ein realauke på 0,2 prosent i frie inntekter.

Frie inntekter - skatt og rammeoverføring samla

Veksten i frie inntekter vil variere mellom kommunane. Årsaker er følgjande punkt som påverkar kommunane ulikt frå år til år :

- endringar i inntektssystemet
- endringar i folketalet og alderssamansetjing
- endring i andre kriteriedata
- endring i fordelinga av skjønstilskot
- endring i veksttilskot
- endring i distriktstilskot eller småkommunetillegg
- endringar i skattegrunnlaget

Samla vekst i frie inntekter

Det er lagt opp til ein realvekst i dei frie inntektene for primærkommunane frå 2023 til 2024 på om lag kr 5,1 mrd. Denne veksten er rekna frå inntektsnivået i år som var lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett.

Veksten i dei frie inntektene er realauke slik at priskompensasjonen frå 2023 til 2024 vil koma som eit tillegg i inntektene.

Veksten i frie inntekter må blant anna dekkja auka kostnader som følgje av befolkningsutviklinga. Pårekna meirkostnader demografi i 2024 er rekna til om lag kr 3,1 mrd. for primærkommunane. Dette er den delen av meirkostnadene som må verta dekte av veksten i dei frie inntektene.

Veksten i dei frie inntektene må òg finansiera auka pensjonskostnader. Departementet har lagt til grunn auke med kr 2,0 mrd. i kommunesektoren sine pensjonskostnader utover pårekna lønsvekst i 2024. Dette overslaget kan verta fordelt med om lag kr 1,8 mrd. på kommunane (90 prosent) og kr 0,2 mrd. på fylkeskommunane (10 prosent).

Innafor veksten i dei frie inntektene for kommunane i 2024 skal det òg vera rom for ei satsing med kr 150 mill. til arbeidet med psykisk helse og rus. Dette er ein del av opptrappingsplan. Dei som har psykiske plagar eller lidingar skal få hjelp. Kr 150 mill. av veksten i kommunane sine frie inntekter i 2024 er difor grunngeve med auka innsats på psykisk helse- og rusområdet.

I veksten i frie inntekter inngår òg kr 100 mill. i kompensasjon til dei kommunane som har tapt mest på innføringa av gradert basiskriterium i inntektssystemet. Graderinga vart innført frå og med 2017. Før 2017 var basistilskotet i utgiftsutjamninga i inntektssystemet eit likt tilskotsbeløp per kommune for alle kommunar. Eit basistilskot tek omsyn til smådriftsulemper.

Aktuelle saker

Tilskot per grunnskule

Frå 2022 er det gjeve eit tilskot per kommunal grunnskule. Tilskotet er gjeve med ei særskilt fordeling i rammetilskotet, basert på talet for grunnskular og finansiert med eit likt beløp per innbyggjar innafor innbyggjartilskotet til kommunane.

Tilskotet er vidareført i framlegget for 2024, om lag kr 1,33 mrd. samla for kommunane i landet. Tilskotet inngår i beløpa for innbyggjartilskot i kolonne i vedlagt tabell. Tilskotssats vert prisjustert for 2024 til kr 541 317,- per grunnskule.

Helsestasjon og skulehelseteneste

Den delen av rammetilskotet som er grunngeve med satsinga på helsestasjon og skulehelsetenesta vert vidareført frå 2023 til 2024, med priskompensasjonen på 4,3 prosent, òg tillagt kr 40 mill. For 2024 er rammetilskotet samla til føremålet kr 1069,9 mill. Midlane vert fordelte mellom kommunane på grunnlag av talet på innbyggjarar i alderen 0–19 år, med eit minstenivå på kr 100 000,- per kommune.

Ressurskrevjande tenester

Ordninga med øyremerkte tilskot for ressurskrevjande tenester gjeld for tenestemottakarar til og med det året dei vert 67 år. Utbetaling av tilskot til kommunane i 2024 vil vera basert på direkte lønsutgifter i 2023 til tenestemottakarar.

Det er lagt opp til følgjande for 2024:

- Kompensasjonsgraden vert vidareført med 80 prosent av netto utgifter ut over innslagsnivået. Berekningsgrunnlaget for kompensasjon i 2024 er netto utgifter i 2023.

- Innslagsnivået for å få kompensasjon vert auka per tenestemottakar frå kr 1 526 000,- til kr 1 608 000,-. Auken i innslagsnivå er lik pårekna lønsvekst i prosent i 2023 (5,5 prosent).
- Kompensasjonen som vert utbetalt frå staten til kommunane i 2024, skal kommunane inntektsføre i sine rekneskap for 2023. Kommunane skal inntektsføre den pårekna kompensasjonen i rekneskapen for det same året som utgiftene har vore.
- Tilskot for personar med psykisk utviklingshemming (16 år og eldre) i rammetilskotet vert trekt frå nettoutgiftene i berekningsgrunnlaget. Eventuelle statlege øyremerkte tilskot vert òg trekte frå berekningsgrunnlaget.

Ressurskrevjande tenester - tilleggskompensasjon

Mindre kommunar som har særleg høge utgifter til ressurskrevjande tenester, får ein særskilt kompensasjon. Kompensasjonen kjem i tillegg til det ordinære toppfinansieringstilskotet for ressurskrevjande tenester. Det er følgjande kriterium for at kommunar skal få tilskotet:

- mindre enn 3200 innbyggjarar
- høge utgifter til ressurskrevjande tenester per innbyggjar (tal per 31.12.2023)
- gjennomsnittlege skatteinntekter dei siste tre åra som er lågare enn 120 prosent av landsgjennomsnittet

Det vert t.d. ikkje teke omsyn til eigedomsskatteinntekter eller andre kraftinntekter/havbruksmidlar. Ramma for tilskotet er kr 82,8 mill. i 2023. Kommunane vert i 2023 kompenserte med 80 prosent av netto utgiftene over ein terskelverdi per innbyggjar.

Det er framlegg om å auka ramma for tilleggskompensasjon til kr 88,4 mill. i 2024, medrekna prisjustering.

Heildøgns omsorgsplassar - investeringstilskot

Regjeringa gjer framlegg om kr 3 mrd. i tilsegsramme i 2024 for investeringstilskot til om lag 1500 heildøgns omsorgsplassar. Framlegget inneber ei løyving på kr 300 mill. i 2024 til å dekke tilsegsramma det første året.

Barnevernsreforma

Barnevernsreforma trådde i kraft 1. januar 2022. Reforma gir kommunane auka fagleg og økonomisk ansvar for barnevernet. Det er overført kompensasjon gjennom auke i rammetilskotet for det auka ansvaret.

Alle midlane vil frå og med 2025 verta fordelte etter kostnadsnøkkelen for barnevern. For å dempa overgangen for kommunar som har hatt høge utgifter, vert halvparten av kompensasjonen fordelt særskilt i perioden 2022-2024 etter faktisk bruk av tiltak i 2020.

Inntekter frå havbruk

Grunnrenteskatt på havbruk vert innført frå og med 2023. Det er lagt opp til at kommunar og fylkeskommunar skal få inntekter som utgjer halvparten av inntektene frå grunnrenteskatten.

Frå 1. juli 2023 er produksjonsavgifta auka til 90 øre per kilo. Fullt innfasa vil produksjonsavgifta gi om lag kr 1,2 mrd. i årlege inntekter. Inntektene frå produksjonsavgifta vert bokført og utbetalt til kommunar og fylkeskommunar i 2024.

Vertskommunar og vertsfylke vil òg få auka inntekter frå auksjonar av nye konsesjonar, som finn stad kvart andre år. For å sikre ein betre balanse mellom vertskommunar og andre kommunar i regionen,

vert fylkeskommunane sin prosentdel av Havbruksfondet auka frå 12,5 prosent til 20 prosent, og kommunane sin prosentdel justert tilsvarande ned frå 87,5 prosent til 80 prosent.

Neste ordinære auksjonsrunde finn stad hausten 2024.

Grunnrenta vil variera frå år til år, m.a. ut frå utviklinga i prisar og kostnader. Det er lagt opp til ei ekstraløyving til kommunesektoren i år når grunnrenta er høg. Det er framlegg om å fordela midlane mellom kommunane på rammetilskotet etter delkostnadsnøkkelen for barnehage.

Skuleinvesteringar

Regjeringa ynskjer ein meir praktisk og variert skule. Det er framlegg om ei ny rentekompensasjonsordning til kommunar for varige investeringar og større utstyr som kan bidra til ein meir praktisk og variert skule.

Det vert lagt opp til ei samla låneramme på til saman kr 8 mrd. til kommunane, fordelt med kr 1 mrd. i året i 8 år. Kommunane vil få dekt rentene når dei tek opp lån til å investera i større utstyr og skulebygg. Døme på føremål som kan gjera skulen meir praktisk orientert, er skulekjøkken og sløydsalar.

Inntektssystemet i 2024

Det er ikkje lagt opp til andre endringar i inntektssystemet for 2024 enn den nemnde kompensasjonen for tap som følgje av gradert basistilskot.

Det vert lagt fram ei melding til Stortinget våren 2024 om endringar i inntektssystemet. Framlegget til endringar vil kome i statsbudsjettet for 2025. Endringane er difor planlagt å tre i kraft frå budsjettåret 2025. Graderinga av basistilskotet vil blant anna verta vurdert i denne samanheng.

Omtale under er basert på noverande inntektssystem.

Inntektsutjamning

Inntektsutjamninga er 60 prosent av skilnaden mellom kommunen sitt skattenivå og gjennomsnittleg skattenivå for kommunane i landet. Tilleggskompensasjonen – for kommunar med lågt skattenivå – er 35 prosent av det skattenivået i kommunen er under 90 prosent av landsgjennomsnittet.

Overgangsordninga INGAR

Overgangsordninga med inntektsgarantitilskot (INGAR) gjev kompensasjon for ei utvikling i rammetilskotet med meir negativt avvik enn eit fastsett beløp per innbyggjar (grenseverdien) frå landsgjennomsnittet, frå eitt år til det neste. Grenseverdien for kompensasjon er no kr 400,- per innbyggjar. Det vil m.a.o. vera den delen av utviklinga i rammetilskot frå det eine året til det neste året som er meir enn kr 400,- per innbyggjar svakare enn landsgjennomsnittet, som vert kompensert.

INGAR tek ikkje omsyn til endring i skatt, inntektsutjamning, veksttilskot og skjønstilskot. INGAR tek omsyn til endringar i inntektssystemet, innlemming av øyremerkte tilskot i rammeoverføring, oppgåveendringar, endringar i kriteriegrunnlaget, bortfall av småkommunetillegg og nedgang eller bortfall av distriktstilskot.

Teljetidspunkt

For 2024 gjeld folketal per 1. juli 2023 for innbyggjartilskotet (medrekna overgangsordninga INGAR) og kriteria for aldersgrupper i utgiftsutjamninga. Andre kriteriedata i utgiftsutjamninga er frå 1. januar 2023. Oppdatering av folketal i inntektsutjamninga vert vidareført med teljedato 1. januar i sjølve budsjettåret (2024).

Veksttilskot

Veksttilskotet vert gjeve til kommunar som har hatt ein årleg befolkningsvekst dei siste tre åra høgare enn ei vekstgrense i prosent (gjennomsnitt per år). I 2024 vert vekstgrensa ført vidare med 1,4 prosent.

Veksttilskotet vert gjeve med eit fastsett beløp per innbyggjar utover vekstgrensa. Beløpet vert prisjustert i 2024 til kr 67 331,-. Ingen kommunar i Vestland får veksttilskot i 2024.

Distriktstilskot Sør-Noreg utanom småkommunetillegg

Distriktstilskotet skal ivareta kommunar i Sør-Noreg med svak samfunnsutvikling. Det vert gjeve til kommunar som har ein distriktsindeks på 46 eller lågare.

Skattenivået må ha vore under 120 prosent av landsgjennomsnittet i gjennomsnitt for dei siste tre åra, for at kommunen skal få tilskot.

Den eine delen av tilskotet vert gjeve med ein sats per kommune, og den andre delen av tilskotet vert gjeve med ein sats per innbyggjar. Begge delane av tilskotet vert gradert på grunnlag av distriktsindeksen slik at lågare indeks gir større tilskot.

Småkommunetillegg

Småkommunetillegget vert gjeve til kommunar med under 3200 innbyggjarar. Tilskotet er gradert på grunnlag av distriktsindeks. Jo høgare distriktsindeks, jo større trekk i høve til fullt tilskot (opp til 50 prosent). Dei kommunane som har lågast indeks får ikkje noko trekk i høve til fullt tilskot. Skattenivået må ha vore under 120 prosent av landsgjennomsnittet i gjennomsnitt for dei siste tre åra, for at kommunen skal få tilskot.

Utgiftsbehov

Gjennom utgiftsutjamninga i inntektssystemet skal kommunane få full kompensasjon for skilnader i kostnader som dei ikkje sjølve kan påverka. Grunnlaget for omfordelinga i utgiftsutjamninga er utgiftsbehovet per innbyggjar for landsgjennomsnittet og for den einskilde kommune. Utgangspunktet for berekning av utgiftsutjamninga for 2024 vert rekneskapstal for 2022.

5 ØKONOMISKE FØRESETNADAR

- Det er lagt inn ein nominell vekst i Eidfjord kommune sine samla frie inntekter frå 2024 til 2025 med ca. 4,5 prosent
- Det er lagt inn ein lønsvekst på 4,9 % i 2025 og 3 % vidare i planperioden 2025-2027
- Eigedomskatten er lagt inn med 56,7 mill i 2024 og vidare i planperioden
- Utbyte frå Hardanger Energi AS kr 1.8 mill.er avsett bufferfondet i 2023, og vidare i planperioden
- Brukarbetaling og andre sals- og leigeinntekter er i hovudsak med 3,5 % i planperioden
- Det er lagt inn generell auke på 4 % i kjøp av varer og tenester i planperioden. I tillegg er enkelte postar auka utover dette.
- Det er rekna med ein rentekostnad på 5,5 % i 2024 og vidare i planperioden
- Låneavdrag er budsjettert med 4 % av eldre lån, og 2,5 % for nye lån frå 2023
- Det er lagt inn 30 nye tilknytingsgebyr i Sysendalen for 2024, og vidare for åra 2025-2027
- Det er budsjettert med kr 8,5 mill. i overføring frå Visit Eidfjord KF
- Totalt er det avsett kr 5.mill til disposisjonsfond.(Læg Reid skule, framtidig investering)
- Pris konsesjonskraft er lagt inn med eit gjennomsnitt på ca. 60 øre pr. kWh.

5.1 Finansielle måltal

Etter kommunelova § 14-2 skal kommunestyret sjølv vedta finansielle måltal for utviklinga av kommunen sin økonomi.

Eidfjord kommune sine måltal er:

- Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter: 10 %
- Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter: 25 %
- Lånegjeld i % av brutto driftsinntekter: 90 %

Måltala bør haldast eller vera nådd i løpet av økonomiplanperioden.

5.2 Netto driftsresultat – arbeidskapital

Netto driftsresultat seier noko om kor mykje kommunen har disponibelt til å dekkja eventuelle investeringar med. I tillegg må det vera stort nok til avsetjing bundne fond.

(2022-2018 er rekneskapstal)	Budsjett					
	2024	2022	2021	2020	2019	2018
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2,0	17,2	13,4	4,8	4,8	8,2
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter ex.premieavvik	5,9	19,9	8,3	4,0	4,0	7,0
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter ex premieavvik		46,4	39,2	45,5	38,6	56,0

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	36,4	24,6	20,6	24,6	24,3
--	------	------	------	------	------

Kommunaldepartementet har tidlegare rådd til at netto driftsresultat bør vera minst 3 %. Frå og med 2014 vert momskompensasjonen ført direkte i investeringsrekneskapen. Det får negativ effekt på netto driftsresultat, og TBU (Teknisk berekningsutval for kommunal økonomi) har derfor redusert tilrådinga til 1 ¼ prosent for kommunane generelt.

Budsjettert netto driftsresultat for 2024 er på 2 %. Korrigert for netto budsjettert premieavvik på kr 9,5 mill. er netto driftsresultat på 5,9 %.

Arbeidskapital er differansen mellom omløpsmidlar og kortsiktig gjeld, og er eit uttrykk for kommunens likviditet.

5.3 Disponering av netto driftsresultat korr. For premieavvik

(i heile tusen kr):

	2024	2025	2026	2027
Netto driftsresultat korr. for premieavvik	-14 521	-13 705	-10 553	- 7 852
Bruk av disposisjonsfond korr. for premieavvik	- 530	-530	-530	-530
Bruk av disposisjonsfond inv.rekneskapen	-10 500	-5 550	-5 600	-500
Bruk av kraftfondet drift	- 3 641	-2 641	-2 641	-2 641
Bruk av kraftfondet inv.rekneskapen	-9 410	-14 400	-13 600	-4 900
Overført investering	19 250	18 450	17 700	3 900
Avsetjing til disposisjonsfond korr. for premieavvik	5 000	3 000	0	0
Saldering avsetjing/bruk disposisjoansfond	118	1142	990	-1 711
Avsetjing bufferfond	1 815	1 815	1 815	1 815
Avsetjing til kraftfondet (konsesjonsavg/utbyte)	12 420	12 420	12 420	12 420

Det er knytt stor uvisse til budsjettala fram i budsjettperioden.

5.4 Lånegjeld

Kommunestyret vedtok i sak 16/50 bygging av ny sjukeheim m/ omsorgsbustadar innafor ei ramme på kr 200 mill. brutto, og det er lagt gjort låneopptak på totalt ca. 69 mill. i 2017 og 2018 som er lånefinansieringa i prosjektet. I 2020 vart det gjort låneopptak på kr 23 mill. til bygging av ny brannstasjon. Elles knyter låneopptaka seg til vatn-/ og avløpsinvesteringar.

Budsjett 2024 Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

I planperioden er det budsjettert med låneopptak på samla kr 125' mill. til nytt reinseanlegg i Sysendalen. I tillegg er det budsjettert med låneopptak på kr 70 mill. til andre investeringar i planperioden 2025-2027.

Samla lånegjeld vil då vera over det finsielle måtalet på 90 % av brutto driftsinntekter.

Netto lånegjeld (eksl.pensjonsforplikting.)

	Eidfjord	Eidfjord	Eidfjord	Eidfjord	Gjennomsnitt
	2024	2025	2026	2027	Gruppe 17 (2022)
Lånegjeld	160 mill.	280 mill.	308 mill.	311 mill.	
Lånegjeld pr.innbyggjar	166 240	248 906	262 724	250 313	127 807
Lånegjeld i % av brutto	65 %	111 %	119 %	120 %	61 %
driftsinntekter					
Budsjetterte renter (heile tusen)	8 238	13 217	15 577	17 024	
Budsjetterte avdrag (heile tusen)	8 727	11 227	12 839	13 527	

Det er rekna med ei rente på 5,5 % i 2024, og i resten av planperioden. Låneavdrag er ført opp med 4 % av lånegjelda for eldre lån, og 2,5 % for nye lån i planperioden.

5.5 Disposisjonsfond ex. Avsetjing til dekking av premieavvik

	2024	2025	2026	2027
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	26	24	24	21
Disposisjonsfond i mill.kr	65	63	62	55

Det er knytt stor uvisse til tala fram i planperioden.

5.6 Utlån

Oversikt over utlån :

Utlån til bustadføremål (av dette er 3,0 mill. utlån av eigne midlar, resten av startlån)	kr 6,6 mill.
Utlån til næring	kr 2,3 mill.

Budsjett 2024 Handlingsdel / Økonomiplan 2024-2027

Forskotterte vegmidlar kr 1,5 mill.

Totalt kr 11,1 mill.

5.7 Premieavvik

Premieavviket er skilnaden mellom langsiktige pensjonskostnader og betalte pensjonsutgifter, og det vil verta ein differanse mellom desse kvart år. Då ordninga vart innført, fekk kommunane valet om å føra utgifta året etter, eller fordela kostnaden over 15 år. Eidfjord kommune valde å ta kostnaden over 1 år.

Netto negativt premieavvik for 2024 er budsjettert med ca. 9,5 mill.

Det negative premieavviket er avsett disposisjonsfond til dekning av tilsvarende positivt avvik i 2023, og tilsvarende er gjort i resten av planperioden.

Konto	2024	2025	2026	2027
10903 Premieavvik KLP	-7 442 625	-8 386 349	-8 822 750	-8 500 000
10991 Arb.gj.avg. av premieavvik KLP	-788 918	-888 953	-935 212	-901 000
15400 Avsetjing til disposisjonsfond	8 231 543	9 275 302	9 757 962	9 401 000
1700 Premieavvik	0	0	0	0
10903 Premieavvik KLP	16 057 951	7 442 625	8 386 349	8 822 750
10991 Arb.gj.avg. av premieavvik KLP	1 702 143	788 918	888 953	935 212
19400 Bruk av disposisjonsfond	-17 760 094	-8 231 543	-9 275 302	-9 757 962
1710 Amortisering av tidlegare års premieavvik	0	0	0	0

6 DRIFTSBUDSJETTET

6.1 Driftsbudsjettet

6.1.1 §5-4 Bevilgningsoversikt – drift

	Rekneskap 2022	Budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Generelle driftsinntekter						
Rammetilskot	-26 810 729	-25 410 000	-35 738 000	-35 922 000	-36 215 000	-36 200 000
Inntekts-og formueskatt	-40 160 907	-34 369 000	-38 883 000	-39 529 000	-40 709 000	-41 840 000
Eigedomsskatt	-48 432 298	-53 200 000	-56 700 000	-56 700 000	-56 700 000	-56 700 000
Andre generelle driftsinntekter	-43 482 510	-44 420 000	-54 920 000	-52 920 000	-52 920 000	-52 920 000
Sum generelle driftsinntekter	-158 886 444	-157 399 000	-186 241 000	-185 071 000	-186 544 000	-187 660 000
Netto driftsutgifter						
Sum bevilningar drift, netto	107 454 654	117 733 557	170 147 453	151 742 748	152 954 775	155 477 897
Avskrivninger	19 149 753	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	126 604 407	117 733 557	170 147 453	151 742 748	152 954 775	155 477 897
Brutto driftsresultat	-32 282 037	-39 665 443	-16 093 547	-33 328 252	-33 589 225	-32 182 103
Finansinntekter/Finansutgifter						
Renteinntekter	-1 188 835	-550 000	-2 150 000	-2 150 000	-2 150 000	-2 150 000
Utbytter	-3 474 566	-1 815 000	-1 815 000	-1 815 000	-1 815 000	-1 815 000
Gevinstar og tap på finansielle omløsmidler	-1 066 904	-1 100 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Renteutgifter	3 303 618	5 507 181	8 338 171	13 316 917	15 677 883	17 124 723
Avdrag på lån	7 613 341	8 164 840	8 727 340	11 227 340	12 839 840	13 527 340
Netto finansutgifter	5 186 654	10 207 021	11 100 511	18 579 257	22 552 723	24 687 063
Motpost avskrivninger	-19 149 753	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-46 245 136	-29 458 422	-4 993 036	-14 748 995	-11 036 502	-7 495 040
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	5 231 820	8 325 000	19 250 000	18 450 000	17 700 000	3 900 000
Avsetninger til bundne fond	14 922 335	12 420 000	12 420 000	12 420 000	12 420 000	12 420 000
Bruk av bundne fond	-14 524 739	-11 236 876	-13 051 876	-17 041 876	-16 241 876	-7 541 876
Avsetninger til disposisjonsfond	40 615 720	25 905 832	15 165 006	15 232 414	12 563 680	11 216 000
Bruk av disposisjonsfond	0	-5 955 534	-28 790 094	-14 311 543	-15 405 302	-12 499 084
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	46 245 136	29 458 422	4 993 036	14 748 995	11 036 502	7 495 040
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	0	0	0	0	0	0

Budsjett 2024 Handlingsdel / Økonomiplan 2024-2027

6.1.2 §5-4 Bevillingsoversikt - drift budsjett til fordeling

Frå Bevillingsoversikt:	Rekneskap	Budsjett	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Til fordeling drift	107 454 654	117 733 557	170 147 453	151 742 748	152 954 775	155 477 897

Netto driftsutgifter pr. ansvar

Finans	Utg.	4 609 389	-2 555 453	15 600 141	5 027 831	5 588 930	3 828 552
Finans	Innt.	-45 541 975	-26 660 000	-18 660 000	-18 660 000	-18 660 000	-18 660 000
Finans		-40 932 586	-29 215 453	-3 059 859	-13 632 169	-13 071 070	-14 831 448
Rådmannen med stab og støtte	Utg.	44 262 460	37 565 250	34 845 188	33 939 688	34 036 688	34 083 688
Rådmannen med stab og støtte	Innt.	-15 898 501	-13 135 875	-2 659 525	-2 675 525	-2 691 525	-2 707 525
		28 363 959	24 429 375	32 185 663	31 264 163	31 345 163	31 376 163
Lægreid skule	Utg.	26 666 801	26 932 933	30 960 728	31 794 728	32 728 728	33 412 728
Lægreid skule	Innt.	-2 994 156	-1 800 276	-1 824 276	-1 848 276	-1 872 276	-1 896 276
		23 672 645	25 132 657	29 136 452	29 946 452	30 856 452	31 516 452
Modnen Barnehage	Utg.	14 042 553	14 482 651	15 148 169	15 592 169	16 036 169	16 480 169
Modnen Barnehage	Innt.	-2 246 870	-1 496 076	-1 025 076	-1 054 076	-1 083 076	-1 112 076
		11 795 683	12 986 575	14 123 093	14 538 093	14 953 093	15 368 093
Helsetenester	Utg.	15 296 145	12 562 948	15 056 224	15 409 224	15 762 224	16 115 224
Helsetenester	Innt.	-4 719 375	-2 615 650	-2 429 650	-2 450 650	-2 471 650	-2 492 650
		10 576 770	9 947 298	12 626 574	12 958 574	13 290 574	13 622 574
Kultur, næring & berekraft	Utg.	10 405 104	11 337 198	12 114 195	11 863 195	12 127 195	12 391 195
Kultur, næring & berekraft	Innt.	-1 531 341	-492 075	-492 075	-492 075	-492 075	-492 075
		8 873 763	10 845 123	11 622 120	11 371 120	11 635 120	11 899 120
D&F drift	Utg.	36 922 612	32 675 139	34 023 859	34 663 859	35 503 859	36 343 859
D&F drift	Innt.	-9 143 995	-5 845 157	-5 621 157	-5 697 157	-5 773 157	-5 849 157
		27 778 617	26 829 982	28 402 702	28 966 702	29 730 702	30 494 702
D&F drift VA	Utg.	9 417 988	6 232 776	8 951 502	9 088 502	9 170 502	9 264 502
D&F drift VA	Innt.	-17 398 057	-16 541 400	-21 879 301	-29 555 696	-32 926 268	-32 926 268
		-7 980 069	-10 308 624	-12 927 799	-20 467 194	-23 755 766	-23 661 766
D&F forvaltning	Utg.	7 480 172	7 671 870	8 628 984	8 838 984	9 043 984	9 258 984
D&F forvaltning	Innt.	-3 314 127	-3 208 100	-1 603 100	-1 648 100	-1 693 100	-1 738 100
		4 166 045	4 463 770	7 025 884	7 190 884	7 350 884	7 520 884
Sosial	Utg.	5 192 750	6 415 433	8 888 559	9 045 559	9 202 559	9 359 559
Sosial	Innt.	-828 909	-57 775	-57 775	-57 775	-57 775	-57 775
		4 363 841	6 357 658	8 830 784	8 987 784	9 144 784	9 301 784
Pleie og omsorg	Utg.	43 465 871	40 079 711	43 620 214	44 374 214	45 298 214	46 762 214
Pleie og omsorg	Innt.	-6 689 885	-3 814 575	-3 999 075	-4 083 575	-4 168 075	-4 252 575
		36 775 986	36 265 136	39 621 139	40 290 639	41 130 139	42 509 639

Budsjett 2024 Handlingsdel / Økonomiplan 2024-2027

6.1.3 §5-6 Økonomisk oversikt etter art – drift

	Rekneskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Driftsinntekter						
Rammetilskot	-26 810 729	-25 410 000	-35 738 000	-35 922 000	-36 215 000	-36 200 000
Inntekts- og formueskatt	-40 160 907	-34 369 000	-38 883 000	-39 529 000	-40 709 000	-41 840 000
Eigedomsskatt	-48 432 298	-53 200 000	-56 700 000	-56 700 000	-56 700 000	-56 700 000
Andre skatteinntekter	-38 109 075	-37 720 000	-37 720 000	-37 720 000	-37 720 000	-37 720 000
Andre overf. og tilskot frå staten	-5 373 435	-6 700 000	-8 700 000	-6 700 000	-6 700 000	-6 700 000
Overføringare og tilskot frå andre	-23 185 010	-10 692 059	-17 972 709	-17 972 709	-17 972 709	-17 972 709
Brukarbetalingar	-5 526 936	-4 878 800	-4 228 500	-4 365 500	-4 502 500	-4 639 500
Salgs- og leigeinntekter	-81 595 244	-60 096 100	-46 149 101	-53 966 996	-57 479 068	-57 620 568
Fordelte inntekter	0	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	-269 193 634	-233 065 959	-246 091 310	-252 876 205	-257 998 277	-259 392 777
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	96 495 922	97 949 310	108 598 589	112 014 589	115 680 589	117 600 589
Sosiale utgifter	28 642 894	21 783 973	39 805 262	29 152 952	29 714 051	29 699 673
Kjøp av varer og tenester	63 607 842	51 329 924	58 523 953	58 210 453	58 844 453	59 740 453
Overføringar og tilskot til andre	29 015 187	22 337 309	23 069 959	20 169 959	20 169 959	20 169 959
Avskrivningar	19 149 753	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	236 911 598	193 400 516	229 997 763	219 547 953	224 409 052	227 210 674
Brutto driftsresultat	-32 282 036	-39 665 443	-16 093 547	-33 328 252	-33 589 225	-32 182 103
Finansinntekter/Finansutgifter						
Renteinntekter	-1 188 835	-550 000	-2 150 000	-2 150 000	-2 150 000	-2 150 000
Utbytter	-3 474 566	-1 815 000	-1 815 000	-1 815 000	-1 815 000	-1 815 000
Gevinstar og tap på finansielle omløpsmidlar	-1 066 904	-1 100 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Renteutgifter	3 303 618	5 507 181	8 338 171	13 316 917	15 677 883	17 124 723
Avdrag på lån	7 613 340	8 164 840	8 727 340	11 227 340	12 839 840	13 527 340
Netto finansutgifter	5 186 653	10 207 021	11 100 511	18 579 257	22 552 723	24 687 063
Motpost avskrivningar	-19 149 753	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-46 245 136	-29 458 422	-4 993 036	-14 748 995	-11 036 502	-7 495 040
Disp. eller dekning av netto driftsres:						
Overføring til investering	5 231 820	8 325 000	19 250 000	18 450 000	17 700 000	3 900 000
Avsetjing til bunde fond	14 922 335	12 420 000	12 420 000	12 420 000	12 420 000	12 420 000
Bruk av bundne fond	-14 524 739	-11 236 876	-13 051 876	-17 041 876	-16 241 876	-7 541 876
Avsetjing til disposisjonsfond	40 615 720	25 905 832	15 165 006	15 232 414	12 563 680	11 216 000
Bruk av disposisjonsfond	0	-5 955 534	-28 790 094	-14 311 543	-15 405 302	-12 499 084
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0	0
Sum disp. eller dekning av netto driftsres.	46 245 136	29 458 422	4 993 036	14 748 995	11 036 502	7 495 040
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

6.2 Inntekter

6.2.1 Skatteinntekter

Naturressursskatten er budsjettert til kr. 25,5 mill. og personskatten til kr. 38,8 mill. i 2024. Nominell personinntektsskatt vert regulert løpande i takt med inntektsutviklinga i landet. Han er òg påverka av kva "skatteøre" som vert lagt til kommunane. Når det gjeld naturressursskatten er han flat, då han vert rekna ut etter gjennomsnittet av produserte kWh i kraftanlegga dei siste 7 åra, og er då upåverka av andre forhold.

6.2.2 Rammetilskot

Inntektsutjamninga skal utjamna skilnadar mellom kommunane og fylkeskommunen sine skatteinntekter. Frå og med 2005 har me vorte trekt 55 % i rammetilskotet av skatteinntekter som er høgare enn gjennomsnittet i landet. Denne er auka til 60 % frå 2011. Eidfjord kommune skal brutto ta imot kr. 51,5 mill. i rammeoverføringar i 2024. Grunna inntektsutjamninga vert me derimot trekt ca. kr. 15,7 mill., slik at rammetilskotet for 2023 er lagt inn med ca. kr. 35,7 mill

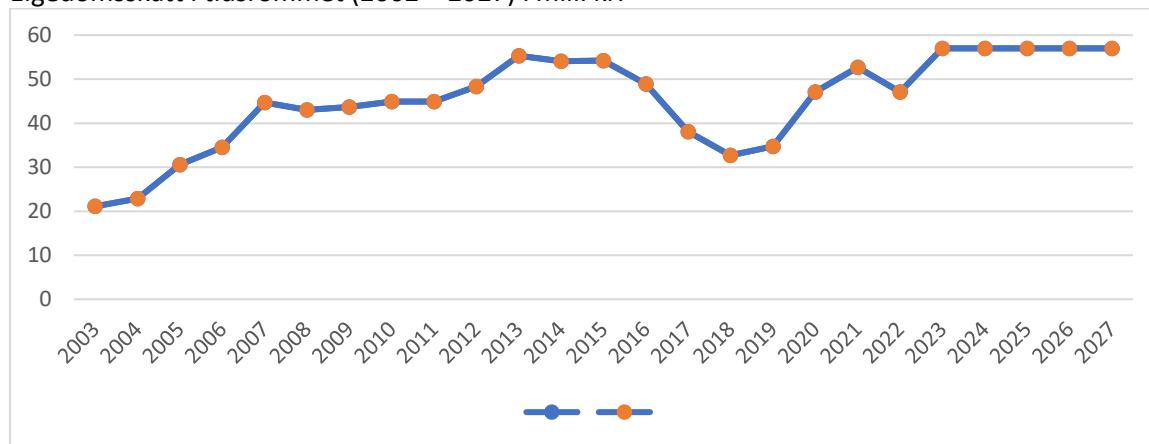
I 2023 var budsjettert rammetilskot redusert med 7 mill., grunna det då varsla trekket i rammetilskotet (høgprisbidraget)

6.2.3 Eigedomsskatt

Me budsjetterer med kr. 56,7 mill. i eigedomsskatt i 2024 og vidare i planperioden. I motsetning til personinntektsskatt og naturressursskatt har den ingen påverknad på rammeoverføringane. Det er ikkje lagt inn noko endring i planperioden.

Eigedomsskattegrunnlaget for 2024 vert utrekna som eit gjennomsnitt av inntektsåra 2018 til 2022. Nedgangen i 2022 skuldast svært låge kraftprisar i 2020, med gjennomsnittleg spotpris på 9,17 øre/kWh. I åra etter har prisane vore høge.

Eigedomsskatt i tidsrommet (2002 – 2027) i mill. kr.

Ved omlegging av reglane for utskriving av eigedomsskatt vart det lagt opp til minimums- og maksimumsverdiar.

At eigedomsskatten ikkje har auka i tidsrommet 2008 - 2011 skuldast at kraftverka i Eidfjord hadde nådd maksimumsverdien, og at det då berre var produksjonen som har hadde innverknad på eigedomsskatten.

Ein har no nådd dette makstaket, og kan difor ikkje venta noko auke i eigedomsskatten dei neste åra.

6.2.4 Nettovinst ved sal av konsesjonskraft

Nettovinst ved sal av konsesjonskraft er budsjettert med kr. 18,6 mill. i 202. Dette er ein nedgang på ca. kr 8 mill. Det er budsjettert med ein gjennomsnittleg salspris på ca. 0,60 øre kWh, der 17 GWh av total konsesjonskraftmengde på ca. 33 GWh er prissikra.

6.2.5 Konsesjonsavgifter

Konsesjonsavgiftene er sett til kr. 12 220' mill. årleg. Desse inntektene vert sett direkte av til kraftfondet.

Konsesjonsinntektene vert regulert kvart femte år. Sist regulering var 1. januar 2021, og inntektene skal difor regulerast på nytt frå 1. januar 2026.

6.2.6 Hamneavgifter

Det kommunale foretaket Visit Eidfjord KF vart oppretta i 2023. Det er i budsjettet lagt inn ei overføring på kr 8,5 mill. frå selskapet til kommunen.

6.2.7 Overføringar med krav om motytingar

Det er budsjettert med meirverdikompensasjon på kr 4,2 mill. Meirverdikompensasjonen vert ført både på inntekt og utgiftsida, og går netto i null. Tilsvarande er det utgiftsført kr 4,2 mill. under pkt. 3.3.4 " Overføringar".

6.2.8 Introduksjonsstønad

Det er lagt inn statleg integreringstilskot på kr 8,5 mill. i 2024. Tilskotet vert gradvis redusert i løpet 5 år.

6.2.9 Brukarbetaling

Eigenbetaling og prisar på kommunale tenester og gebyr er generelt auka med 3,5 %. Dei ulike prisane går fram i eige avsnitt i budsjettet.

- Brukarbetaling for barnehage vert sett til kr 500,- under makspris.
- Bompengar Tinnhølvvegen vert uendra:
- Tilknyningsavgift avløp Sysendalen vert auka med 65 %
- Tilknyningsavgift vatn Sysendalen vert auke med 35%
- Årsavgifta avlaup Sysendalen vert auka med 65 %
- Årsavgifta vatn Sysendalen aukar med . 35 %
- Årsavgifta vatn Eidfjord aukar ikkje. 0%
- Årsavgifta avlaup Eidfjord vert auka med 35%

Dei ulike prisane går fram i eige avsnitt i budsjettet.

6.3 Kostnader

6.3.1 Løn- og sosiale kostnader

65,0 % av kommunen sine kostnader er knytte til løn og sosiale kostnader. Det er budsjettetert med ca. 153 årsverk.

Pensjonsinnskott er lagt inn med ca. 19 % for 2024.

Det er totalt budsjettetert med kr. 25,7 mill. i pensjonskostnad for 2024. Netto negativt premieavvik utgjør ca. kr 8,5 mill., slik at budsjettetert betalt pensjon vert ca. 17,2 mill. Det positive premiavviket for 2023 vart avsett disposisjonsfond, og vert nytta til å dekkja tilsvarande kostnad i 2024.

I tillegg er det avsett kr. 2,4 mill. til lønsjusteringar og auke i pensjonskostnader.

Det er lagt inn ein lønsauke på 4,9 i 2024, og 3 % for åra 2025-2027.

6.3.2 Kjøp av varer og tenester som inngår i eigenproduksjon

Inkluderer alt av kostnader i kommunen forutan løn. Det er lagt inn auke for prisvekst, og det er lagt inn ei auke i driftsbudsjett for enkelte einingar. Dette kjem fram som kommentar under kvar enkelt eining.

6.3.3 Kjøp av varer og tenester som erstattar eigenproduksjon

Posten gjeld tenester som me kjøper av andre kommunar, interkommunale selskap, staten og private.

6.3.4 Overføringsutgifter

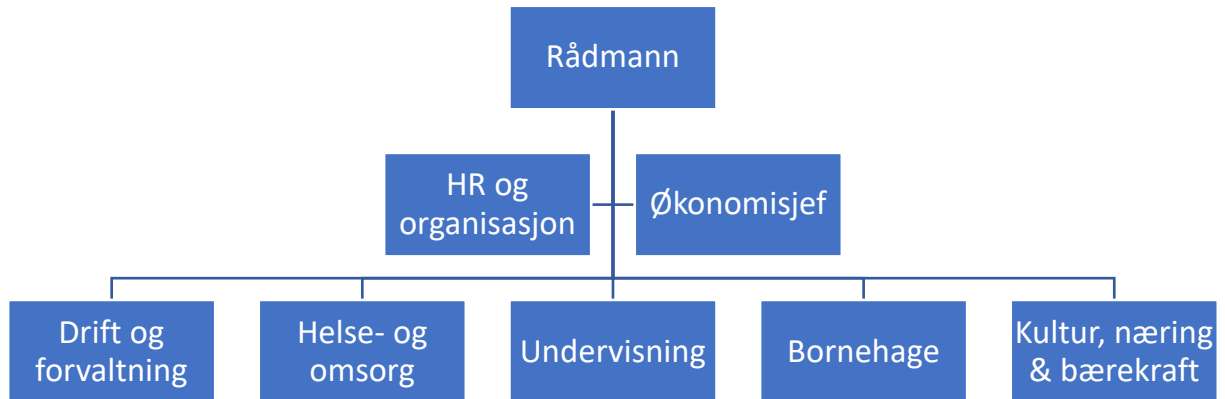
Overføringar gjeld mellom anna tilskott til, Visit Hardangerfjord, Norsk Natursenter AS, Hardangervidda Ski og Fjellsport AS, Hardangerviddatunnelen AS, Book hardanger AS og overføringar til kyrkja. I tillegg ligg det her kjøp av konsesjonskraft .

Det er budsjettetert med meirverdikompensasjon på kr 4,2 mill. Meirverdikompensasjonen vert ført både på inntekts og utgiftsida, og går netto i null. Tilsvarande er det inntektsført kr 4,2 mill. under pkt. 3.2.6 " Overføringar med krav om motytingar".

7 DRIFTSBUDSJETT

Organisasjonskart pr. 01.01.24:

7.1 Rådmann med stab og støttefunksjon

	2024	2025	2026	2027
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	15 764 411	15 811 411	15 858 411	15 905 411
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	7 943 455	7 990 955	8 040 955	8 040 955
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	1 952 247	1 952 247	1 952 247	1 952 247
40-49 Overføringsutgifter	9 185 075	8 185 075	8 185 075	8 185 075
60-69 Sals- og leigeinntekter	-630 700	-646 700	-662 700	-678 700
70-79 Refusjonar	-2 028 825	-2 028 825	-2 028 825	-2 028 825
90-90 Finansieringsinntekter	-650 000	-650 000	-650 000	-650 000
	31 535 663	30 614 163	30 695 163	30 726 163

Nye tiltak/budsjettendringar

	2024	2025	2026	2027
Auka post; kjøp juridisk bistand	200 000	200 000	200 000	200 000
Personvernombud, kjøp tenester andre kommunar	250 000	250 000	250 000	250 000
Villreinen som verdiskapar	102 500	0	0	0
Auke post politisk godtgjersle	250 000	250 000	250 000	250 000
Auka godtgjersle varaordførar	200 000	200 000	200 000	200 000
Avsett midlar til trainee/arbeidsmarkedstiltak	1 000 000	0	0	0

Tenesteområde

Ansvarsområda Rådmann, Økonomi og HR og organisasjon.

Kommunalsjefområde HR og organisasjon omfattar frå budsjettåret 2024 HR, Tenestetorg og IKT.

Kommunalsjef HR og organisasjon har hovudansvar for at kommunen har gode rutinar for å følgje opp tilsette frå rekruttering til ein sluttar eller går av med pensjon. Heile vegen i tett dialog med den enkelte eining og leiarar som har personalansvaret på kvart tenesteområde. HMT, interkontroll og tett dialog med tillitsvalde er andre fokusområder for HR og Organisasjon.

Tenestetorget har ansvar for fleire organisasjonsinterne og eksterne funksjonar som arkiv, post, kommunesekretær, val og resepsjon. Personvernombod teneste kjøper Eidfjordkommune av Bergen kommune frå og med budsjettåret 2024, tenestetorget koordinerer arbeidet med dette i kommunen. Tenester som nyttast av alle einingane i kommunen samt innbyggjarar og andre eksterne som har interaksjon med kommunen.

Politisk sekretariat for alle politiske utval. Møteinnkallingar, møtegjennomføring, dialog med folkevalde og koordinering av informasjon og spørsmål. Ein god dialog med folkevalde og andre som er med i prolitiske utval, komitear og liknande er sentralt i ein kommune.

IKT og digitalisering ivaretek IKT for alle tilsette og for alle tenestebygg i kommunen. Me kjøper tenester på IKT området frå Kvam Herad i høve drift. Me har 2 årsverk samla på IKT og digitalisering, 40% av desse nyttar Ulvik herad.

Budsjett 2024 Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

Beredskapsansvaret i kommunen litt til rådmann som leiar av kommunal kriseleiing, den kommunale kriseleiinga består elles av Ordførar, kommunalsjef Drift&forvaltning, kommuneoverlege, kommunalsjef HR og organisasjon og sekretær frå tenestetorget.

Økonomiavdelinga ivaretek kommune sitt ansvar for rekneskap, budsjett, løn, fakturering og andre funksjonar kring økonomi i kommunen.

Satsingsområder

- Fokus på gode HR prosessar og videreutvikla arbeid innanfor fagfeltet
- Innkjøpsstrategi for ein heilskapleg innkjøpstankegang i kommunen
- Arbeide systematisk med gode rekrutteringsprosessar i lag med einingane
- Arbeide systematisk med førebyggjande arbeid
- God økonomistyring i heile organisasjonen

Rådmann og alle einingane skal arbeida langsiktig med strategiane rundt dei tre søylene i kommunedelen sin langsiktige del:

Bukommunen Eidfjord, opplevings- og besøkskommunen Eidfjord og arbeidskommunen Eidfjord.

Gjennom budsjettet nyttar me ressursane til kommunen på best mogleg måte for å oppnå dei orverordna måla.

Personalressursar:

Funksjon	Årsverk
Rådmann	1
Økonomisjef	1
Kommunalsjef HR og Organisasjon	1
Avdelingsleiar tenestetorg	1
Tenestetorget	4,7
IKT (sel 40% til Ulvik)	0,6
Digitalisering/IKT	1
Økonomiavdelinga	1,9

Mål	Resultatmål 2023	Målemetode
1	Me skal ikkje ha avvik i høve til budsjettet	Budsjettkontroll
2	Sakshandsaming skal som hovudregel ikkje overstiga 3 veker, dersom ikkje anna er bestemt i lov eller forskrift.	Statistikk
3	Me skal ha gjennomført medarbeidersamtale for alle tilsette kvart år	Eigenrapportering

4	Me skal ha fokus på helsefremjande arbeid og å redusera sjukefråveret over tid. Det skal vera tett oppfølging av sjukemelde.	Eigenrapportering/statistikk
5	Me skal innføra ein innkjøpsstrategi i 2024	Eigenrapportering

BUDSJETTKOMMENTARAR:

HR og organisasjon

Tilsetjing av ny kommunalsjef for HR og organisasjon skal auke fokuset på medarbeidaren frå A til Å. Ein skal ivareta medarbeidarar samstundes som ein skal har gode rutinar for oppfølging og kontroll.

Arkiv

Eidfjord kommune går heildigitalt med saks og arkiv i løpet av våren 2024. Ein skal slutta med papirarkiv og gå over til digital signatur. Det er eit arbeid som vil krevja tid og ressursar i tenestetorget men og elles i organisasjonen.

Økonomi

Me har hatt same økonomisystem i mange år og har pr. I dag blant anna reiserekningar på papir. I løpet av 2024 vil ein i samarbeid med Kvam og Ulvik herad gjennomføra anbudsprosess og implementering av nytt økonomisystem inkl blant anna elektroniske reiserekningar

Beredskap

Nytt beredskapsystem RAYVN er innført og ein vil i 2024 arbeida vidare med innføring samt beredskapsøvingar og samarbeid med nabokommunar

Innkjøp

Me vil ha fokus på gode rutinar for innkjøp og vil innføra ein innkjøpsstrategi som skal nyttast i heile kommunen

Kyrkja

Tilskot til soknerådet til drift for dei enkelte åra er lagt inn med kr. 3.606.000,-. Dette er ein auke på ca. 20 % frå 2023, men kr 250.000,- mindre enn omsøkt.

Kontrollutvalet

Løyvinga til kontrollutvalet er som tilrådd frå utvalet.

Strategiske utfordringar:

- Demografiske utfordringar
- Auka krav til kommunane gjennom lovverk og føringar frå stat og fylke
- Rekrutteringsprosessar for å tiltrekka seg personale og behalda dei
- Digitalisering av offentleg sektor, kunstig intelligens og IKT sikkerheit

7.2 Lægreid skule

	2024	2025	2026	2027
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	25 502 352	26 286 352	27 070 352	27 854 352
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	3 909 200	3 959 200	4 109 200	4 009 200
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	1 176 700	1 176 700	1 176 700	1 176 700
40-49 Overføringsutgifter	372 476	372 476	372 476	372 476
60-69 Sals- og leigeinntekter	-731 800	-755 800	-779 800	-803 800
70-79 Refusjonar	-1 092 476	-1 092 476	-1 092 476	-1 092 476
90-90 Finansieringsinntekter	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
	29 086 452	29 896 452	30 806 452	31 466 452

Nye tiltak/budsjettendringar

	2024	2025	2026	2027
Smartboard	100 000	0	0	0
Auka kjøp PPT og kommunepsykolog	432 000	432 000	432 000	432 000
Gratis skulemåltid	334 000	345 000	356 000	367 000

Tenesteområdet

Visjonen til Lægreid skule er "Læring for framtida". På Lægreid skule har me eit mål om at alle elevar skal få sin rett til eit trygt og godt skulemiljø utan krenking og mobbing. Skulemiljøet skal verke positivt på elevane si helse, trivsel og læring. I tillegg skal me på Lægreid skule lære barn og unge å til meistre eige liv, si eiga psykiske helse, ta sosialt ansvar og vise medborgarskap. Me skal bidra til å skapa robuste barn og unge gjennom blant anna å vere tydelige autoritative vaksne som bryr seg om elevane. Me ser på foreldra som ein viktig ressurs i samarbeidet om elevane si opplæring og oppseding. Me legg til rette for eit nært samarbeid og god dialog.

Skulen skal vere ein lærande og dynamisk organisasjon. Me skal legge til rette for at lærarane og andre tilsette skal lære av kvarandre gjennom samarbeid i profesjonsfellesskapet. Me skal vere opne for impulsar utanfrå. Ein lærande skule har endringskapasitet og vilje til kontinuerleg utvikling, og den overlèt ikkje til den enkelte lærer å ta ansvar for nye satsingsområde.

Målet for tilsette og elevar er å lære å lære, og å lære saman. Dette skjer i en organisasjonskultur som verdset kontinuerleg utvikling og nytenking i et fellesskap som gir mening for den enkelte.

Personalressursar totalt for skule, SFO, vaksenopplæring og offentleg bading:

Funksjon	Årsverk
Rektor, ass rektor og teamleiararar:	1,82
Årsverk til undervisningspersonale til anna enn undervisning:	2,64
Årsverk utført av undervisningspersonale:	16,77
Konsulent kontor:	1

Årsverk utført av ass/fag.arb og annet elevrettet arbeid - skule:	5,48
Skulebibliotek:	0,1
Logoped:	0,5
Vaksenopplæring	1,07
Offentleg bading	0,2

Det er 29,58 årsverk fordelt på 33 tilsette.

Det er 10 klasstrinn på skulen, som er delt i 9 klassar. 5. og 6. trinn går saman.

- 1. - 4. klasse har 25 undervisningstimar i veka.
- 5. - 7. trinn har 30 undervisningstimar i veka.
- 8. - 10. trinn har 31 undervisningstimar i veka.

Det er tilsett 22 lærarar, det er 10 personar som har andre funksjonar; barne- og ungdomsarbeidarar, miljøveileidarar og assistentar. Det er tilsett ein logoped i 50 % . Totalt 33 personar. Skulen betalar dessutan for stillinga til Barnekoordinator som ligg under helse fram til sommaren 2024.

I tillegg driftar me vaksenopplæringa. Der arbeidar 2 lærarar og 1 assistent, hhv. 67,5 %, 20 % og 20 %. 20 % ass stilling er betalt av bhg.

Ved offentleg bading er det tilsett badevakt i 20 % stilling som skulen organiserar.

To lærarar studerer og går i redusert stilling. Ein gjennom *Utdanningsdirektoratet* og ein gjennom *Direktoratet for høgere utdanning og kompetanse*. Dei har nedsett 37,5 % stilling kvar, totalt 75 %, som direktorata dekkjer.

Satsingsområder

Brukarar

- Me skal ha robuste barn som har sosial kompetanse og verktøy til å meistre liva sine i kvardagen. Elevane skal ha elevmedverknad. Me skal saman med føresette skapa eit trygt og godt læringsmiljø.
- Me skal ha tett og god dialog med føresette og elevane om deira faglege og sosiale utvikling
- Elevane sin trivsel skal liggja minst på landsgjennomsnittet i elevundersøkinga
- Me skal ha ein skule utan mobbing
- Me skal ha elevar som gradvis utviklar kompetansen «å lære å lære». Når elevane våre forstår sine eigne læringsprosessar og faglege utvikling bidreg det til sjølvstende og meistringskjensle.
- Me skal liggja på eller over gjennomsnittleg resultat i nasjonale prøvar for lesing, rekning og engelsk
- Me skal auka elevane sin motivasjon og læring ved å gjera opplæringa praktisk og variert, m.a. gjennom digitale ressursar. Elevane skal ha medverknad i eiga læring.

- Me skal ha eit variert tilbod av aktivitetar i Trivselsprogrammet (TL), fysisk aktivitet og uteskule. Me bruker Zippy, Eple, Passport og Draumeskolen.
- Me skal driva haldningsskapande arbeid om klima og miljøutfordringar gjennom ulike kompetansemål og aksjonar.
- I SFO skal barna verta stimulert til sosial samhandling og skapa gode og trygge relasjonar, gjennom ulike aktivitetar og leik i samsvar med årsplan og rammeplan. I SFO har med tydelege varme vaksne.
- I SFO skal barna vera med å påverka eigen kvardag når det gjeld innhald av dagen og val av aktivitetar.

Utviklingsoppgåver

- Me skal ha arbeidsmetodar som fremjar erfaringsdeling, refleksjon og samarbeid
- Me skal vidareutvikla vår profesjonsfaglege kompetanse
- Me skal sikra at elevane utviklar kompetanse knytt til overordna tverrfaglege tema: Folkehelse og livsmeisting, demokrati og medborgarskap og berekraftig utvikling gjennom ulike fag jmf KL20
- Me skal byggja eit godt lag rundt barnet gjennom godt samarbeid med andre kommunale tenester som helsesjukepleiar, pedagogisk psykologisk teneste (PPT), betre tverrfagleg innsats (BTI) koordinator, barnekoordinator og barnehagen

Medarbeidar - interne prosessar

- Me skal ha fokus på erfaringsdeling og samarbeid i personalet og i Hardanger Voss kompetanseregion
- Sjukefråvær skal liggja under 6%
- Me skal fylgja HMS-handlingsplanen
- Me skal gjennomføra medarbeidarsamtale kvart år og elles ved behov
- Me praktiserer «open dør og lyttar til dei tilsette»
- Dei tilsette kjenner til pliktene sine
- Bruka verktøy for å jobba med arbeidsmiljøet

For å følgje opp satsingsområda har tenesta ulike metodar gjennom året

Til dømes gjennom elevundersøking, Kvalitetsmelding, Foreldreundersøkinga , Nasjonale prøvar, Kartleggingsprøvar, Årsrapport, Foreldremøte, utviklingssamtaler, Rammeplan, Årsplan, barnemøte, Eigenrapportering, Ståstadanalyse og SFO rammeplan/årsplan

Mål

Mål	Resultatmål 2024	Målemetode
1	Elevane sin trivsel skal liggja minst på landsgjennomsnittet	Elevundersøking/ kvalitetsmelding
2	Sjukefråvær skal liggja under 6%	Eigenrapportering og fraværstatistikk
3	Me skal liggja på eller over gjennomsnittleg resultat i nasjonale prøvar for lesing, rekning og engelsk	Nasjonale prøver
4	Me skal vidareutvikla vår profesjonsfaglege kompetanse	Eigenrapportering/ kvalitetsmelding

Budsjettkommentar:

Spesialundervisning og samhandling

Det allmennpedagogiske tilbudet skal vera så bra at færrest mogleg elevar vil trenga å få spesialpedagogisk hjelp. Gjennom å bruka resultatane i den obligatoriske kartlegginga og setja inn tidleg innsats med intensiv trening der det er behov, vil me oppnå dette.

Spesialundervisning går føre seg, så langt det let seg gjera, inne i klasserommet med to-lærar-system, og i mindre grupper. Dette er i samsvar med intensjonen for spesialundervisning. Me skal fylgja opp arbeidet med Kompetanseløftet for spesialundervisning og inkluderande praksis, i samarbeid med Hardanger Voss kompetanseregion.

Skulen vil ha tettare samarbeid gjennom utvida spesialpedagogiske møte med barnehagen og gjennom samhandling på tvers av einingane.

Leiinga på skulen og to av lærarane som har spesialundervisning som stor del av sin stilling, skal delta på konferansen «Spesialundervisning som virker» i regi av Fagfokus. Ei av desse tek vidareutdanning.

Digitalisering

Digital dugleik er ein av dei fem grunnleggande ferdigheitene i Kunnskapsløftet. (LK20) Lægreid skule har fokus på digitalisering, og at elevar og tilsette har digital kompetanse som gjer at skulen fylgjer med på teknologisk utvikling. Digitalisering har stor innflytelse på samfunnet og påverkar oss på stadig nye måtar. Kvardagen vert meir digitalisert og me samhandlar og kommuniserar meir gjennom digitale løysingar.

«Elevane sine digitale ferdigheiter er en forutsetning for livsmeistring og for å lykkes i utdanning, arbeid og deltaking i samfunnet». (Kunnskapsdepartementet 2017).

Ein profesjonsfagleg digitalt kompetent lærer har forståing for korleis den digitale utviklinga endrar og utvidar innhaldet i faga. Læraren har innsikt i korleis integrering av digitale ressursar i læringsprosessar kan bidra til å nå kompetansemål i fag og ivareta dei fem grunnleggande ferdigheitene; lesing, skriving, rekning, munnlege ferdigheiter og digitale ferdigheiter.

Bruk av digitale verktøy gjev tilsette høve til stor grad av variasjon og tilpassing av undervisninga, og vil gjera det lettare å gje nødvendig støtte og faglege utfordringar til elevar. Elevane skal læra å vera kritiske til informasjon dei finn på nettet.

Skulen nyttar Visma Flyt Skole som administrativt verktøy og til kommunikasjon med føresette. Me skal ha digitale løysingar som gjer skule-heim samarbeidet effektivt og brukarvenleg gjennom skya og via apps.

For å ivareta personvernet skal skulen nytta læringsressursar/læremiddel som vert levert av norske aktørar, og lisensbelagte applikasjonar.

Vidareutdanning og kompetanseheving

Kompetanse for kvalitet

Gjennom strategien «Kompetanse for kvalitet» får lærarar tilbod om vidareutdanning i ulike fag fram mot 2025. Studietilboda har eit omfang som går over to semester, og utdanninga får tilskot frå staten gjennom stipend eller vikarordning. Eidfjord kommune held fram med å gje gode vilkår for vidareutdanning.

Profesjonsfellesskapet

Lærarane og leiarane på skulen, har avgjerande betydning for elevane sitt læringsutbyte og for læringsmiljøet på skulen. Lærarprofesjonen og skuleleiarane har eit felles ansvar for at eigen praksis er i tråd med formålsparagrafen og læreplanverket, for å ivareta elevane sitt beste, og for at skulen i fellesskap utviklar seg for å nå måla sine.

Skulen arbeidar med kompetanseheving og skuleutvikling gjennom delingskultur og samarbeid i team, klasseteam og SFO-møter. I tillegg arbeidar me kvar veke med utvikling av skulen si verksemd gjennom pedagogisk utviklingsarbeid, i tillegg til planleggingsdagar.

Strategiske utfordringar

- Rekruttering av kvalifiserte arbeidstakarar
- Knappeheit på rett kompetanse
- Manglar eit nivå mellom rådmann og rektor, som igjen kan føra til at strategisk tenking og pedagogisk utviklingsarbeid går på bekostning av dagleg drift
- Endringar i dagens samfunn går fort, skulen evnar ikkje å henge med i utviklinga
- Å sikra fokus på førebygging og psykisk helse

7.3 Modnen barnehage

	2024	2025	2026	2027
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	13 146 493	13 550 493	13 954 493	14 358 493
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	1 173 700	1 213 700	1 253 700	1 293 700
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	694 000	694 000	694 000	694 000
40-49 Overføringsutgifter	133 976	133 976	133 976	133 976
60-69 Sals- og leigeinntekter	-874 100	-903 100	-932 100	-961 100
70-79 Refusjonar	-150 976	-150 976	-150 976	-150 976
	14 123 093	14 538 093	14 953 093	15 368 093

Nye tiltak/budsjettendringar

	2024	2025	2026	2027
Reduksjon brukarbetaling	500 000	500 000	500 000	500 000
Leige av brakke	120 000	120 000	120 000	120 000
Auka kjøp PPT og kommunepsykolog	289 000	289 000	289 000	289 000
<i>Gratis varmt måltid</i>	<i>180 300</i>	<i>186 300</i>	<i>192 300</i>	<i>198 300</i>
<i>Auke betaling til makspris</i>	<i>-110 000</i>	<i>-110 000</i>	<i>-110 000</i>	<i>-110 000</i>

Tenesteområdet

Modnen barnehage er ein 4 avdelings barnehage med plass til 57 barn. Tyttebær og Molte er 1-3 års avdelingar, medan Blåbær og Eple er 3-5 års avdelingar.

Leiarressursen består av einingsleiar og assisterande einingsleiar/styrar. Me har i tillegg kontorressurs med løn som hovudområde, assistentar, fagarbeidarar, vernepleiar, barnevernspedagog og barnehagelærarar tilsett hjå oss.

Det skal vere minst 1 pedagogisk leiar pr 7 barn under 3 år og det skal vere minst 1 pedagogisk leiar pr 14 barn over 3 år.

Personalressursar samla for barnehagen:

Funksjon	Årsverk
Einingsleiar	1
Assisterande styrar	0,6
Kontorfunksjon løn	0,2
Barnehagelærar og andre fagstillingar	16,30

Det er samla 18,1 årsverk fordelt på 22 tilsette.

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet

Budsjett 2024 Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering» (Lov om barnehagar §1. Formål)

Mål

	Resultatmål 2024	Målemetode
1	Sjukefråvær- Har fokus på nærvær og jobbe aktivt med å redusere sjukefråvær	Medarbeidersamtaler Gjennomgang og evaluering av HMS rutinar og planar. Sjukefråværsrapportering og fråværsstatistikk.
2	Forebygging – tidleg tverrfagleg og tilpassa innsats	Interne og tverrfaglege møter. Oppfølging og evaluering av forebyggingsplanar. Observasjonar og rapportar.
3	Kompetanseheving – Sikre kompetanseheving der det trengst	Kartlegging. Medarbeidersamtaler.

Budsjettkommentar

Generelt om barnehagen

Ved årskifte vil barnehagen gje tilbod til 51 barn. 10 barn er fødd i 2018, 11 barn er fødd i 2019, 11 barn er fødd i 2020, 14 barn er fødd 2021 og 5 barn er fødd i 2022.

I barnehagen har me dette året fleire barn med sakkunnig vurdering og spesialpedagogiske vedtak. For at desse vedtaka skal verta stetta, krevst det bemanning som kjem i tillegg til grunnbemanninga.

Barnehagen har ein del fleirspråklege barn, mellom anna flyktningar frå Ukraina.

Sjukefråvær

Barnehagen har dei siste åra hatt eit høgt sjukefråvær. Dette er ei utfordring, særleg i høve til stabilitet og nærvær. Det har vore ei positiv utvikling når det gjeld sjukefråværet det siste året. Me

har sett i gang ulike tiltak for å kunne redusere sjukefråværet. Verktøya NED og «ein bra dag på jobb» er døme på dette. Barnehagen har òg tett samarbeid med bedriftshelsetenesta når det gjeld førebygging av sjukefråvær.

Det er både emosjonelt og fysisk krevjande å jobba i barnehagen. Me har difor styrka bemanninga inn mot alle avdelingane for å sjå om dette kan ha ei førebyggjande effekt. I løpet av ein arbeidsdag er det mykje tid som går med til plantid, møter, ulike verv og pausar m.m. Det er viktig at det då er nok tilsette att på avdelingane. Dette for at belastninga ikkje skal verte for stor på dei som er att, men og for å kunne gjere ein god nok jobb inn mot barna.

Me har utarbeida tiltaksplan for førebygging av sjukefråvær og korleis skapa eit godt psykososialt miljø, og me har gode rutinar på oppfølging av sjukemeldte.

Førebygging

Styrka bemanning er noko me ser på som særskilt viktig òg når det gjeld førebygging inn mot enkeltbarn og heile barnegruppa. For å fange opp og jobbe med ulike behov, krevst det nok tilsette, og i tillegg tilsette med relevant kompetanse. I vår eining byrjar me etter kvart å få fleire tilsette med kompetanse som barnehagen/kommunen har trong for. Men for å få til eit heilskapande tilbod, krevst det òg at me samarbeidar mellom avdelingane, men òg på tvers av einingane og dreg nytte av kompetansen kvar enkelt innehar.

Om me har nok tilsette med riktig kompetanse, kan me lettare fanga opp og jobba med utfordrande åtferd, og dermed skapa eit godt psykososialt miljø blant barna. Dette kan vera med på å gje barna meir like moglegheiter for å lukkast seinare i livet.

Det kan vera utfordrande å vita kva ressursar me har behov for til ei kvar tid. Noko av dette skuldast at me har løpande opptak og ikkje veit korleis storleiken på barnegruppene vert fram i tid. I tillegg veit me ikkje alltid kva kvart enkelt barn har behov for. Det er difor viktig at me ligg i forkant når det gjeld å styrka bemanninga. Forskinga viser at offentleg investering i barnehage kan gje ein framtidig gevinst som er om lag ti gonger større enn kostnadene.

Kompetanseheving og rekruttering

Frå 2022 til 2023 var det ein nedgang på barnehagelærarstudie med 16,5%. Det er urovekkjande at det i tillegg allereie manglar i underkant av 3000 barnehagelærarar i barnehagane.

Me har òg i vår barnehage merka konsekvensane av mangel på barnehagelærarar. Denne hausten har me ikkje nok pedagogdekking hjå oss. Det har ført til at me må søkje om dispensasjon frå utdanningskravet.

Som ein konsekvens av pedagogmangelen har me lagt til rette for at tilsette hjå oss har fått starta på barnehagelærarutdanning i haust. I tillegg til å kunne førebyggja betre, bidreg òg kompetanseheving til utvikling og god tenesteyting. Me har i år fleire tilsette som tek vidareutdanning som barnehagen har trong for. Noko av denne kompetansehevinga vert dekkja av midlar gjennom Udir, medan noko vert dekkja av eininga/kommunen.

Strategien «Kompetanse for fremtidens barnehage» har som mål å sikra alle barn eit barnehagetilbod av høg kvalitet. Strategien er revidert og gjeld for perioden 2023-2025. Kompetansestrategien skal støtta barnehageeigar sitt ansvar for arbeid med rekruttering og kompetanseutvikling. Eit av delmåla er at alle tilsette i barnehagen får moglegheit til kompetanseutvikling. Kompetansestrategien er eit av regjeringa sine viktigaste verkemiddel for å sikra at barnehageeigar og barnehagen skal kunne realisera rammeplanen sine intensjonar og krav.

Eidfjord kommune har ein strategisk kompetanseplan som er ein overordna plan for heile organisasjonen. Me held òg på med å utarbeida plan for kvalitet og kompetanse i Modnen barnehage.

Kommunar som satsar på eit sterkt fagleg miljø i sine barnehagar, har lettare for å rekruttera og behalda barnehagelærarar. I tillegg er det mogleg for arbeidsgjevar å aktivt forsøkja å bruka løn for å rekruttera og behalda barnehagelærarar, framfor i mange tilfelle å søke om dispensasjon frå utdanningskravet.

Forutan vidareutdanning finn det stad kompetanseheving på fagmøter, avdelingsmøter, personal- og utviklingsmøter, deltaking på webinar/nettverksmøter, kurs og konferansar. Dette medfører ofte fråvær og innleige av vikarar. I tillegg vert det ein del kveldsarbeid som medfører overtid. Det bør framover setjast av nok midlar til å dekkja kostnadane knytt til rekruttering og kompetanseheving som er naudsynt for eininga vår.

Etter at barnehagen i 2021 fekk tildelt midlar i samband med den regionale ordninga for kompetanseutvikling har barnehagen jobba vidare med utviklingsarbeidet. Me har hatt samarbeid med eksterne vurderarar gjennom 1 ½ år og saman har me kome fram til tema som me ynskjer å vidareutvikla. Me har valt måltid som ein pedagogisk arena, som utviklingsområde. Dette fordi måltidsituasjonen er så mykje meir enn mat, noko òg rammeplanen påpeikar. Me ser at me ikkje oppfyller rammeplanen med ordninga me har i dag, og ynskjer difor på sikt å endra organiseringa kring måltidsituasjonen. Kompetansehevingsarbeidet vert jobba med i prosjektgrupper og på personalmøter, og er ein kontinuerleg prosess. Me skal i løpet av dei neste månadene delta på foredrag, og oppleva i praksis korleis andre barnehagar jobbar med måltid som ein pedagogisk arena.

Kapasitetsutfordringar

Grunna høge barnetal våren 2023 fekk me kapasitetsutfordringar og måtte sjå på alternative løysingar. Me tok i bruk brakker som kontor/møterom og kontorfløyen/møterommet i barnehagen vart gjort om til leikeareal til barna, og nye garderober vart oppretta i tilknytning til dette. Under denne prosessen samarbeida me med miljøretta helsevern. Dei var klar på at me må tenka langsiktig og at det må jobbast meir med permanente løysingar for å heile tida ha disponible plassar, slik at me unngår desse utfordringane i framtida.

Den eine storbarnsavdelinga manglar arbeidsrom/spesialpedagogisk rom. For at barn med spesialpedagogiske behov skal få det dei har krav på, ynskjer me at dette skal koma på plass så snart som mogleg.

Heile personalgruppa samlast fast både på planleggingsdagar og møter på kveldstid. Me har ikkje møterom i barnehagen med plass til heile personalgruppa og må difor nytta andre kommunale lokal. Me ynskjer på sikt å få på plass eit eigna møterom knytt til barnehagen.

Strategiske utfordringar

- Sikra stabilitet og nærvær i personalgruppa
- Sikra tidleg og tverrfagleg innsats
- Rekruttering av kvalifiserte arbeidstakarar
- Kapasitetsutfordringar med tanke på spesialpedagogiske rom, felles møterom og for eventuell auke i barnetal.
- Sikra at rammeplanen vert følgt i høve fagområdet mat og helse i barnehagen

7.4 Kultur, næring og bærekraft

	2024	2025	2026	2027
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	7 197 263	7 061 263	7 255 263	7 449 263
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	1 878 257	1 763 257	1 833 257	1 903 257
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	236 000	236 000	236 000	236 000
40-49 Overføringsutgifter	2 802 675	2 802 675	2 802 675	2 802 675
60-69 Sals- og leigeinntekter	-150 600	-150 600	-150 600	-150 600
70-79 Refusjonar	-341 475	-341 475	-341 475	-341 475
90-90 Finansieringsinntekter	-1 480 000	-1 480 000	-1 480 000	-1 480 000
	10 142 120	9 891 120	10 155 120	10 419 120

Nye tiltak/budsjettendringar

	2024	2025	2026	2027
Tursti Kjeåsen vedlikehald	70 000	0	0	0
Turlaget- vedlikehald og merking 4 turstiar	25 000	25 000	25 000	25 000
Ro og padlerute – fellesprosjekt med Ulvik	75 000	0	0	0
Kulturminneskilt vedlikehald	80 000	0	0	0
Kino – digitale løysingar	70 000	0	0	0
Kulturskule- variable søkjartal	70 000	70 000	70 000	70 000
Prosjekt rekruttering i Hardanger	70 000	70 000	70 000	70 000
<i>Løyving til sti og løypenettet i Sysendalen</i>	<i>800 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Tilskot til Hardanger og Voss museum</i>	<i>100 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Forbedra og profesjonalisera turstiproduktet</i>	<i>100 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Utgreia mogleikar for etablering av ein guideskule</i>	<i>250 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Tenestekområde

Kultur, næring og bærekraft har ansvar for fleire ulike tenester i kommunen, blant anna:

- Kultur og idrett
- Næring
- Førebyggjande arbeid
- Bibliotek
- Kino

Personalressursar i eininga:

Funksjon	Årsverk
Einingsleiar	1
Kultursjef	1
Kulturskulerektor	0,65
Heimesideredaksjon/intranett m.m	0,35

Budsjett 2024 Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

Kulturskulelærarar (7 stk)	2,27
Biblioteksjef	0,6
Rådgjevar klima og berekraft	0,3
Førebygging/folkehelse	0,5
Næringsrådgjevar	1
Kinomaskinist, babysymjing, galleri og kinosekretær (5 stk)	1,11

Samla har eininga 8,78 årsverk i budsjettframlegg for 2024.

For å få fram kva oppgåver kultur, næring og berekraft har ansvar for så er dei lista opp under her.

Kultur og idrett

<ul style="list-style-type: none">• Kulturskulen• Musikkterapi barnehage, skule, aldersheim• Galleri• Kunstnarbustad/stipend• Tilskot til kulturarbeid• Spelemidlar• Kulturminne (vern og oppfølging)• Hardanger/Berlin• Hardanger Kulturråd• Kino• Ung kultur møtes (UKM)• De unges festspilldag (DUF)	<ul style="list-style-type: none">• Treningsrom Eidfjordhallen• Den kulturelle spaserstokken• Den kulturelle skulesekken• Driftsstyre idrettshall• Nærmiljøanlegg• Turstiar• Kunstnarbustad/stipend• Oppfølging av lag og organisasjonar	<ul style="list-style-type: none">• Publikumskontakt• Folkebibliotek• Skulebibliotek• Samlingsutvikling• Hardangerbiblioteka• Lokalhistorisk samling• FOTOSAMLING Eidfjord kommune• Studiesenter Kommunal kunstsamling•
•	•	•

Førebyggjande arbeid

<ul style="list-style-type: none">• Barne, ungdomsarbeid og folkehelse• Ulike arrangement (td 16. mai)• Fritidsklubb• Ungdomsråd	<ul style="list-style-type: none">• Oppvekstgruppe (politi, helse, sosial, barnevern, kultur)• Oppfølging ruspolitisk handlingsplan• Ung data•	<ul style="list-style-type: none">• Folkehelseoversikt• Babysymjing• Styrketreningskurs for ungdom• Styrketreningskurs for vaksne• Oppfølging av lag og organisasjonar
---	---	--

Berekraft og næring

Budsjett 2024 Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

<ul style="list-style-type: none">• Noko sakshandsaming næringsstønad• Sakshandsaming søknad Hardanger og Voss Næringshage (HVNH)• Rep. Team Hardanger• Kontaktperson mot HVNH•	<ul style="list-style-type: none">• Miljøfyrtårn• Sertifisering kommunale einingar• Miljøfyrtårnkoordinator for privat næringsliv• Internkonsulent EK• Miljøfyrtårnrapportering	<ul style="list-style-type: none">• Oppfølging kommunedelplan for klima og energi, årleg rullering av handlingsplan• Grønt hytteliv på Vestlandet• Grøn region Vestland• Matsvinnreduksjon• ENØK fond• Klimaråd
---	---	--

Andre oppgåver

<ul style="list-style-type: none">• Heimeside (ACOS, CMS)• Civis• Arbeidsgruppe- interiør kommunale bygg• Beredskap- Rayvn	<ul style="list-style-type: none">• Skjema på intranett• Korrektur/nynorsk/• Språkvask• IKT-retteiing/support• Infoskjermen• Webstream kommunestyret• Interact (skjema på Internet)• Intranett (Sharepoint)	UU-tilpassing av tekst, pdf, tabellar etc.
---	--	--

Mål

	Resultatmål 2024	Målemetode
1	Me skal ikkje ha avvik i høve til budsjettet	Budsjettkontroll
2	Sakshandsaming skal som hovudregel ikkje overstiga 3 veker, dersom ikkje anna er bestemt i lov eller forskrift.	statistikk
3	Me skal ha fokus på helsefremjande arbeid og å redusera sjukefråværet. Me skal ha fokus på eit godt arbeidsmiljø. Det skal vera tett oppfølging av sjukemelde.	Statistikk og eigenrapport

Budsjettkommentar

Kjeåsen

Turstien til Kjeåsen er ein sær populær sti og en "reason to go" for besøkande. Det er ein svært krevjande tursti som krev at me har gode vedlikehaldsrutinar og ser etter sikringstiltak der det er naudsynt. Me har fått tilbakemelding frå Evjo Aktivitetssenter (som har det generelle vedlikehaldet

på stien) at det trengs eit meir omfattande vedlikehald enkelte stader, og som er av slik karakter at dei ikkje kan ta det på seg. Me har òg fått tilbakemelding frå publikum om at det trengs ekstra vedlikehald på fleire punkt. Kr 70.000 ekstra i 2024.

Turlaget

Eidfjord kommune har til saman 14 turstiar i Eidfjord og Øvre Eidfjord der me har avtale med Evjo Aktivitetssenter om rydding og vedlikehald av 8 av dei. Turlaget har sagt ja til å vedlikehalda 4 stiar som er meir krevjande og som me pr i dag ikkje har eit system på vedlikehaldet. Ny årleg sum til turlaget er ynskjeleg slik at me opprettheld turstiane òg for framtida.

Ro- og padlerute

Felles prosjekt med Ulvik og Eidfjord om å lage ro og padlerute langs fjorden. Det er plan på sikt å leggja til rette på enkelte utvalde områder og rasteplassar langs fjorden. Kr 75 000,-

Kulturminneskilt

Eidfjord kommune har 20 kulturminneskilt langs turstiar i Eidfjord kommune. Dette var eit stor prosjekt i 2007 der me plasserte kulturminneskilt for å informera om hendingar/kulturmiljø på ulike stader. Skilta er i dag prega av tilgroing av mose og bileta er falma. Skilta treng fornying og er eit viktig bidrag til turstiane og infoskilt både til besøkjande og innbyggjarane.

Kino

Det er ønskjeleg med digitale løysingar som gjer det meir effektivt med bestilling, booking og rapportering. Mindrearbeid og som vil gje ei betre brukar oppleving. Dei fleste kinoar har heildigitalisert system. DX billettsal/booking: kr 35.000 årleg. Filmweb: kr 12.000 årleg. Service/support på utstyr: kr 23.000 årleg.

Kinomaskina vart innkjøpt i 2011 som ein del av digitalisering av kinoen. Dei fleste kinoar bytar ut, anten heile kinomaskiner eller delar av denne då det ikkje lenger er mogleg å skaffa delar til maskina. Me treng å byta ut projektor og server som vert det mest kritiske ved feil og manglar. Ulvik og Kvam gjer det same. Me ser på moglegheita med samarbeid om innkjøp saman med Ulvik kommune og Kvam herad om ny projektor og server : kr 800.000

Kulturskule

Variable vikarbruk

Tala på antal barn og aktivitetar er forskjellig frå år til år og gjennom året. Derfor er det naudsynt, utover dei faste stillingane, at me har høve til å justera opp og ned "vikarbruk" slik at dei barna som ynskjer det har høve til å delta på aktivitetar. Eidfjord kulturskule klarer å innfri dei fleste ynskja til elevane og det vert derfor urimeleg at 5-6 elevar må stå utan tilbod fordi ordninga er for rigid.

Pump track og friplass

Løysingar med flyttbare modular kan vera formålstenleg knytt til framtidige planar for område og der me kan få ei meir permanent løysing gjennom ein evt. områdeplan for Læg Reid/Modnen.

Kunstdatabase og nettgalleri

Det har lenge vore trong for å kunne samla all kunst som Eidfjord kommune eig, og som heng rundt i dei forskjellige kommunale byggja, i ein digital database. Det er lenge sidan me hadde oversikt over dei ulike kunstverka og det er eit stort behov for å få ei digital løysing slik at me til ei kvar tid veit kva me har av kunst og kvar dei er. I tillegg vil ei slik digital løysing gje høve til å ha nettgalleri der me kan

selja bøker digitalt. Den årlege summen for ei slik digital løysing er ca kr. 20 000. Det vil vera naudsynt å frikjøpa ressursar for at det i oppstartfasen krev registrering av eksisterande kunst kr. 50 000. Tiltaket ligg ikkje inne i rådmannen sitt framlegg til budsjett for 2024.

Auka tilskot felles 16. mai for unge

Eidfjord kommune deltek i felles rusfri 16. mai arrangement med nabokommunane. Alle kommunane som er med gjev tilskot til arrangementet. Pr. 2023 er dette tilskotet for Eidfjord fordelt med kr 7000,- frå kultur, næring og berekraft og kr 8000,- frå NAV sosial. Dei minste kommunane har sidan oppstart av arrangementet betalt kr 15 000,- i tilskot, frå 2023 er dette auka til kr 30 000,- totalt for Eidfjord.

Avfallssortering kommunehus, barnehage og skule

Både skulen og kommunehuset har i sine årlege handlingsplanar i samband med miljøfyrtårntiltak knytt til søppelsortering: skulen ynskjer «oppgradering av avfallstasjonar - auke antal - bevisstgjerung av elevar og lærarar» og «synleggjering av avfallsstasjonar - plastsortering for elevar» mens kommunehuset skal «betra tilhøve for avfallssortering i samarbeid med leiarane reinhaldar». Det er behov for ei heilheitleg løysing for alle einingar (med unntak av bygdaheimen og KTD). Det er difor vurderte som hensiktsmessig å samla kostnadene på ei eining framfor at kvar eining skal leggja det inn i sitt eige budsjett eller at beløpet vert teke via reinhald på D&F. Det er i investeringsrekneskapen lagt til kr 150.000 i 2024 for dette tiltaket.

Strategiske utfordringar

- Knappt med ressursar og kompetanse for å oppretthalda og forsterka kvaliteten på tenester på eininga
- Å sikra betre samhandling og koordinering mellom tenestene slik at me betre utnyttar ressursbruken og aukar effektiviteten
- Å sikre betre samhandling og dialog mellom det offentlege, lag og organisasjonar og næringsliv
- Å sikre og forsterka dei eksisterande offentlege kultur- og folkehelse-tilboda, slik at me fremjar trivsel, fellesskapskjensle og bulyst
- Å implementera berekraft i alle einingane i kommunen gjennom samarbeid og koordinering slik at me får heilheitleg resultat
- Å sikra at kommunen sine nettsider, appar og andre digitale plattformer er brukarvenlege og tilgjengelege for alle, inkludert personar med funksjonshemming

7.5 Drift og Forvaltning – Drift

	2024	2025	2026	2027
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	16 146 312	16 736 312	17 326 312	17 916 312
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	14 919 190	14 969 190	15 219 190	15 469 190
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	1 585 500	1 585 500	1 585 500	1 585 500
40-49 Overføringsutgifter	1 372 857	1 372 857	1 372 857	1 372 857
60-69 Sals- og leigeinntekter	-3 491 100	-3 567 100	-3 643 100	-3 719 100
70-79 Refusjonar	-2 130 057	-2 130 057	-2 130 057	-2 130 057
	28 402 702	28 966 702	29 730 702	30 494 702

Nye tiltak/budsjettendringar

	2024	2025	2026	2027
Auka kjøp snøbrøyting av private	500 000	500 00	500 000	500 00
Auka post materiell til vedlikehald	1 010 000	1 010 000	1 010 000	1 010 000
Reduksjon bompengar Tinnhølvegen	300 000	300 000	300 000	300 000
<i>Utgreiing av det samla transportbehovet</i>	<i>75 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Tenesteområder

Tenesteområdet Drift & Forvaltning – Drift er ein av tre budsjettområde som ligg under Drift & Forvaltning.

- Ansvar 50 – Drift
- Ansvar 52 – Reinhold
- Ansvar 59 – Brannvern

Det ligg ulike arbeidsoppgåver til dei ulike ansvara under budsjetteininga – Drift. For dei ulike kan det nemnast:

Drift har ansvar for:

- Kommunale bygg og vegar og parkeringsplassar
- Kommunale eigedomar
- Vaktmeisterteneste på dei ulike bygningane
- Kommunale parkar, grøntområde og bostøpping.
- Oppfølging av prosjekt, både i driftsbudsjettet og i investeringsbudsjettet

Reinhold har ansvar for:

- Reinhold i kommunale bygningar
- Oppfølging av reinhold av offentlege toalett

Brann har ansvar for:

- Brann og redningsarbeidet innan eigen kommune og bistand til nabobrannvesen
- Feiing, tilsyn og førebyggjande arbeid for branntryggleiken.

Budsjett 2024 Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

Det er eit breitt spekter av oppgåver som driftsavdelinga skal løysa. Det vert gjort ulik grad av innleige for å få alle oppgåvene gjennomført. Det vert leigd inn andre aktørar for å gjera heile eller delar av dei kommunale oppgåvene. Som eksempel vert heile oppgåva med feing av piper utført av innleigd personell. Reinhold av offentlege toalett har dei siste fira sesongane vore gjennomført av eksternt firma. Eininga leigar òg inn andre når me treng spesiell kompetanse/utstyr eller eigen kapasitet.

Det er i sommarhalvåret mange tilreisande til kommunen. Det kjem framleis til å vera fokus på å levera gode tenester til innbyggjarar og tilreisande. Det vert brukt mykje tid og ressursar på å halda nivået slik som det er i dag. Dette gjeld offentlege toalett, grøntområde, bostøpping, utebasseng og leikeplassar for å nemna noko. Det er ikkje noko av denne aktiviteten som generer noko direkte inntekter til kommunen.

Det har til tider vore særst høge straumutgifter. Eidfjord kommune har mange bygningar, varmekablar og gateljos som brukar elektrisk energi og budsjettet er derfor sensitivt for særst høge straumprisar. Det bør framleis vera fokus på redusert energibehov.

Personalressursar totalt:

Funksjon	Årsverk
Einingsleiar	1,0
Driftsleiar	1,0
Konsulent	1,0
Ansv.tekniske installasjonar	1,0
Vaktmeister	3,0
Fagarbeidarar	5,2
Gartnar	1,0
Leiande reinhaldar	1,0
Reinhold	5,1
Brann	0,6

For at eininga skal få levert tenester på det nivået som det er forventa må det tilførst tilstrekkeleg med ressursar. Viss ikkje det vert tilført nok ressursar må me vurdera om tenestenivået skal reduserast. Reduksjon av dette vil fyrst ramma det som ikkje er lovpålagde tenester.

Mål

	Resultatmål 2024	Målemetode
1	Skifta ut alle gamle lysstoffrøyr som ikkje allereie er skifta. Kartleggja og fjerna andre miljøgifter som me måtte finna i kommunen.	Eigenrapportering
2	Me skal redusera sjukefråvær på reinhold. Sjukefråværet har vore høgt over ein lengre periode.	Fråværsstatistikk

3	Me skal auka fokus på tunnelsikkerheit i brann og redningsarbeidet. Sikkerheita skal aukast ved hjelp av materiell, informasjon og øving	Uluksesstatistikk
---	--	-------------------

Budsjettkommentar:

Det er auka post for snøbrøyting av private. Dette er brøytetenester som kommunen kjøper av ekstern leverandør. Her har nok tidlegare budsjettpostar ikkje teke høgde for auka kostnader til dette. Budsjettposten er i forslaget auka med 500'

Me har mange ting å ta vare på. Posten for "materiell til vedlikehald" er auka frå tidlegare. Denne budsjettposten har historisk hatt eit stort overforbruk så budsjettet for 2024 vil spegla det naudsynte behovet for finansiering.

Det er budsjettert med ein nedgang i bomutgifter på Tinnhølvegen. Det har for sesongen 2023 vore mindre inntekter enn tidlegare. Dette er nok ein konsekvens av generelt mindre trafikk på grunn av ny parkeringsforskrift for sesongen 2023. Det har òg vore utfordringar knytt til betalingsløyisinga på Tråastølen. Me bør vurdera innføring av ny betalingsløyising med skiltgjennkjenning før sesongen 2024.

Strategiske utfordringar:

Det vil mest truleg vera ein auka trafikk gjennom kommunen i samband med arbeid i Lærdalstunnelen. Auka trafikk vil føra til auka risiko for ulykker, dette må me vera klar over og posisjonera oss for. Med auka trafikk vil det og verta endå større press på ladestasjonar til elektriske køyretøy i sentrum. På dagens hurtigladestasjon i sentrum er kapasiteten allereie sprengt på enkelte tidspunkt. Me bør sjå på korleis me kan tilretteleggja for den auka trafikken som mest truleg vil koma.

Rekruttering av driftspersonell vil vera eit fokus framover. Det er mange av dei tilsette som ikkje har så mange år att før dei vert pensjonistar. I mange av jobbane er det mykje kunnskap som ein ikkje kan tileigna seg på skulebenken. Me bør derfor tilstreba at me har ein god overlapp på personell for å få ei god kunnskapsoverføring.

7.6 Drift og forvaltning - Vatn og avlaup

	2024	2025	2026	2027
01-09 Løn inkl.trygd og avgift	3 046 292	3 046 292	3 046 292	3 046 292
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	4 109 210	4 246 210	4 328 210	4 422 210
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	1 755 000	1 755 000	1 755 000	1 755 000
40-49 Overføringsutgifter	41 000	41 000	41 000	41 000
60-69 Sals- og leigeinntekter	-21 879 301	-29 555 696	-32 926 268	-32 926 268
	-12 927 799	-20 467 194	-23 755 766	-23 661 766

Nye tiltak/budsjettendringar

	2024	2025	2026	2027
Auka post slamhandtering Eidfjord	350 000	350 000	350 000	350 000
Auka post slamhandtering Sysendalen	920 000	920 000	920 000	920 000
Auka post matriell til vedlikehald	180 000	180 000	180 000	180 000
Auka kjøp av vatn Statkraft Energi AS	250 000	250 000	250 000	250 000
Auka lisenskostnadar	65 000	65 000	65 000	65 000

Tenesteområder

Innhald i tenesteområdet er å drifta, vedlikehalda, oppgradera og vidareutvikla system for drikkevatt, avlaupsvatt og overflatevatt.

Kommunen er delt i to sjølvkostområde på vass og avlaupstenester. Sysendalen (ansvar 54) er eit sjølvkostområde. Resten av kommunen (ansvar 53) er eit sjølvkostområde. Det betyr at alle utgifter og inntekter som kommunen har på VA tenester vert fordelt på dei to ansvara etter kvar dei høyrer heime. Ved full sjølvkostdekning vil abonnentane i dei enkelte ansvarsområda dekkja kostnaden med drifta fullt ut.

Kommunen har i dag anlegg på Bu, Brimnes, Simadal, Eidfjord, øvre Eidfjord og Sysendalen. Anlegga består av leidningsnett til både vatn, avlaup og overflatevatt. I tillegg til dette er vassreinseanlegg, høgdebasseng, avlaupsreinseanlegg, trykkaukestasjonar og pumpestasjonar ein del av anlegget.

Personalressursar totalt:

Funksjon	Årsverk
Sakshandsamar	1,0
Drifsoperatørar	2,4

Me må i dei komande åra rekruttera nyttilsette til å jobba med VA-faget i kommunen. Dette er ein naturleg utskifting i samband med at fleire av dei tilsette vil gå av med pensjon. Det er vaktordning

på VA slik som det er i dag. Det er i dag 4-delt vekesvakt. Korleis vaktordninga er organisert bør vera ein del av arbeidet med rekruttering av nye medarbeidarar.

Forklaring:

Det foregår eit stort arbeid med nytt reinseanlegg i Sysendalen.v Arbeidet vil informera Dette er eit arbeid som med god framdrift vil verta komplett ferdigstillt i løpet av 2026. Det ligg i framdriftsplanen at anlegget skal setjast i drift 1 des 2025. Det må etter igangsetjing gjerast avsluttande arbeid knytt til sanering av eksisterande anlegg som ikkje lengre skal nyttast.

Det var i budsjett for 2023 med sanering av eternitthaldige plater som er nytta på enkelte av bygningane på VA. Arbeid med dette må fortsetja og i 2024. Dette er fyrste lekk i ytterlegare oppgradering av anlegga som er naudsynt for å imøtekoma nye og skjerpa krav.

Mål

	Resultatmål 2024	Målemetode
1	Ikke ha utslepp av ureinsa avlaupsvatn til det ytre miljø.	Rapportering av overløp
2	Til ei kvar tid ha godt og tilstrekkeleg drikkevatt til alle.	Vassprøvar og kontroll på lekkasje.
3	Beredskapsøving for drikkevatt. Øving med etablering av naudvatn og krisevatn til innbyggjarar.	Praktisk og table top øving.

Budsjettkommentar:

Det er med auka post for slamhandtering i begge avgiftsområda. Det har i 2023 vore auka utgifter til slamhandtering. Justering av budsjettposten er naudsynt for å gjenspegla kostnadsnivået på denne tenesta. Det bør i ein lengre horisont enn budsjett for 2023 vera eit fokus på at kostandane bør reduserast. Dette må gjerast gjennom å få mindre vanninnhald i levert slam gjennom oppgradering av reinseanlegg.

Fleire av bygningane knytt til VA anlegga treng oppgradering og vedlikehald. Budsjettposten på dette er oppjustert for å ta høgde for dette.

Det har tidlegare ikkje vore budsjettert med kjøp av råvatn til vassbehandlingsanlegget knytt til Sysendalen avgiftsområde på Leiro. Råvatn til vassverket vert henta frå Sysendammen, frå Statkraft sin infrastruktur. Det er sett ein pris på vatnet som kommunen nyttar som vert fakturert frå Statkraft.

Det er forslag om auka lisensutgifter til fagprogram knytt til eininga.

Strategiske utfordringar:

Det vil mest truleg verta vedteke nytt avlaupsdirektiv i EU, noko som Noreg må retta seg etter gjennom EØS avtalen. Viss denne vert vedteken slik det er forslag om vil det medføre auka krav til

Budsjett 2024 **Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027**

reinsing av avlaupsvatn, òg for Eidfjord. I praksis må Eidfjord innan nokre år etablera reinseanlegg med sekundærreinsing som erstatning for silanlegg som er i Eidfjord i dag. Prosjekt med pumping av avlaupsvatnet frå Øvre Eidfjord og ned til Nedre Eidfjord vert ein del av dette prosjektet.

Eidfjord kommune burde i ein lengre horisont etablert ein god og gjennomførbar plan for etablering av distribusjon av reservevatn. Ved kontaminering av drikkevasskjelda må det sikrast drikkevatn frå sikker kjelde. Den beste løysinga er at dette vert gjort gjennom reservevassdistribusjon gjennom vanleg leidningsanlegg.

Mykje av infrastruktur på VA som er i øvre og nedre Eidfjord er om lag 50 år gammal. Anlegget er derfor så gammalt at det er moden for utskiftingar og moderniseringar. Det må nok påreknast auka utgifter til oppgraderingar i framtida.

7.7 Drift og Forvaltning – Forvaltning

	2024	2025	2026	2027
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	5 418 484	5 583 484	5 748 484	5 913 484
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	2 182 600	2 227 600	2 267 600	2 317 600
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	483 000	483 000	483 000	483 000
40-49 Overføringsutgifter	544 900	544 900	544 900	544 900
60-69 Sals- og leigeinntekter	-1 388 200	-1 433 200	-1 478 200	-1 523 200
70-79 Refusjonar	-214 900	-214 900	-214 900	-214 900
	7 025 884	7 190 884	7 350 884	7 520 884

Nye tiltak/budsjettendringar

	2024	2025	2026	2027
Planarbeid	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Reduksjon gebyr byggesak/kart oppmåling	630 000	630 000	630 000	630 000

Tenestemråde

Ansvarsområda forvaltning omfattar plan, byggesak, landbruksforvaltning, miljø og forureining, kart og oppmåling, matrikkelføring, vilt- og fiskeforvaltning.

Avdelinga har òg ein jurist som skal bidra i juridiske spørsmål og innkjøp på avdelinga, men òg for andre einingar. Tilsetning av jurist har som mål å styrkja avdelinga sin juridiske kompetanse.

Det skal utarbeidast ein planstrategi for denne kommunestyreperioden. Denne skal vedtakast politisk seinast innan eitt år etter konstituering, altså innan hausten 2024. Planstrategien skal ta for seg langsiktig arealbruk og om det er behov for nye planar eller oppheving/rullering av eksisterande planar. Kommuneplanen sin arealdel er under rullering og skal etter framdriftsplanen vedtakast i 2024. Denne planen er eit viktig arbeid og skal leggja overordna føringar for arealbruken i Eidfjord. I 2023 kom det endring i byggt teknisk forskrift (TEK17) som opna for at det kan byggjast i fareområda for Tussafoten i Øvre Eidfjord ettersom fjellpartiet er under kontinuerleg overvaking. Eit vilkår for dette er at utbygginga er avklart i arealplan. Det er derfor eit mål å utarbeide ein områdeplan for Øvre Eidfjord for å få avklart dette. Det må i tillegg føreliggje eit forsvarleg beredskapssystem som varetek persontryggleiken og dette er eit arbeid som er påbegynt.

Eidfjord har fleire reguleringsplanar av eldre dato og planar det brukast mykje tid på å tolka. Det burde derfor vera ein del av planstrategien for denne kommunestyreperioden at alle planane i Eidfjord vert gjennomgått systematisk. Me burde sjå etter eventuelle openbare feil, motstrid med anna planverk, tolking av uklare føresegner og tolking opp mot lovverk og praksis. Eit mål med ein slik gjennomgang er å sitja igjen med ei tolking som kan nyttast i sakshandsaminga og slik at me slepp å gjera denne tolkinga kvar gong. Det må òg verta gjort ei vurdering av om det er planar som burde opphevast/rullerast basert på resultatata av gjennomgangen.

Etter byggesaksforskrifta (SAK10) § 15-1 er det krav om at kommunen har ein strategi for tilsyn i byggesaker. Ein slik strategi skal vera på plass i løpet av 2024 og skal sei noko om mål, rutinar, organisering og prioritering.

I 2023 vart det starta opp eit arbeid med å utarbeida rutinar og sjekklister for forvaltningsavdelinga og dette arbeidet vil halda fram i 2024. I fyrste omgang er det plan og byggesak som er prioritert. Skriftlege rutinar og sjekklister har som mål å gjera arbeidet meir effektiv og einsarta.

Budsjett 2024 Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

Oppfølging og kontroll med spreidd avlaup er viktig for å redusera negativ påverknad på miljø og for å nå måla i vassforskrifta. Kommunen er forureiningsmynde etter kap. 12 i forureiningsforskrifta, som gjeld utslepp frå bustadar, hytter og liknande. Det er fleire private avlaupsanlegg og det er behov for å få oversikt over desse og tilstanden på dei. Det vert derfor kartlagt og gjennomført tilsyn med alle anlegg i kap. 12 i løpet av 2024/25. Ein tilsynsstrategi for dette er under arbeid.

Det er ynskje om å vera så effektiv som mogleg. Det er behov for å revidere delegeringsreglementet. Det er fleire saker som må ned på sakshandsamarnivå for å redusere sakshandsamingstida. Å vera avhengig av politiske møte kan forlenge sakshandsamingstida med fleire månadar.

Personalressursar:

Funksjon	Årsverk
Avdelingsleiar forvaltning	1
Rådgjevar arealplan	1
Rådgjevar byggesak	2
Rådgjevar natur, miljø og landbruk (kjøpar 30 % landbruk frå Ulvik)	1,3
Oppmålingsansvarleg	1
Jurist	1

Forklaring:

Når me går inn i 2024 har forvaltningsavdelinga inga vakante stillingar, noko som har vore tilfelle tidlegare.

Mål

	Resultatmål 2024	Målemetode
Økonomi	Me skal ikkje ha avvik frå budsjettet	Budsjettkontroll
Forureining	Føre tilsyn med alle reinseanlegg i kapittel 12	Plan for dette
Rutinar	Fullføre arbeid med sakshandsamingsrutinar	Eigenkontroll

Strategiske utfordringar:

Avdelinga er, når me går inn i 2024, fullt bemanna i dei stillingane me har. Kvant fagfelt er representert av eit årsverk, med unntak av byggesak der det er to. Dette gjer oss sårbare ved kortvarig fråvær. Det er derfor eit mål å dela kunnskap og at fleire på avdelinga er kjent med handsaming av ulike typar saker. Skriftlege rutinar og sjekklister vil òg bidra til å gjera det enklare å trå inn ved fråvær.

Avdelinga har over tid hatt mykje utskiftingar. Det er viktig å arbeida for å halda på dei tilsette, både for å sikra kontinuitet i sakshandsaminga men òg for å halda på kompetansen.

Grunna færre innkomne søknadar i 2023 på byggesak, er stipulert gebyrinntekt redusert for 2024.

7.8 Helsetenesta

	2024	2025	2026	2027
01-09 Løn inkl.trygd og avgift	9 667 030	9 965 030	10 263 030	10 561 030
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	2 020 800	2 075 800	2 130 800	2 185 800
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	3 123 744	3 123 744	3 123 744	3 123 744
40-49 Overføringsutgifter	244 650	244 650	244 650	244 650
60-69 Sals- og leigeinntekter	-645 000	-666 000	-687 000	-708 000
70-79 Refusjonar	-1 784 650	-1 784 650	-1 784 650	-1 784 650
90-90 Finansieringsinntekter	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
	12 126 574	12 458 574	12 790 574	13 122 574

Nye tiltak/budsjettendringar

	2024	2025	2026	2027
Legevikar	500 000	500 000	500 000	500 000
Legevaktordninga, kjøp frå andre kommunar	479 000	479 000	479 000	479 000
Friskliv og meistring, kjøp frå andre kommunar	200 000	200 000	200 000	200 000
Digital heimeoppfølging,legemiddel,digital samhandling	100 000	100 000	100 000	100 000
Vidareføring 100 % helsesjukepleiar, auke 40 %	340 000	340 000	340 000	340 000
Vidareføra 50 % barnekoordinator ut året	125 000	0	0	0

Tenesteområde

Helsetenesta i Eidfjord kommune omfattar førebygging og behandling. Tenesta dekkjer:

- Legetenesta
- Psykisk helse og rus
- Fysioterapi
- Helsestasjon- og skulehelsetenesta
- Jordmorteneste
- Barnekoordinator
- BTI prosjektleiar (Betre tverrfagleg innsats)
- Kreftsjukepleiar
- Diabetessjukepleiar

Tenestene skal driva framtidretta helsetenester som er samanhengande, tilgjengelege og førebyggjande.

Legetenesta

Legekontoret i Eidfjord har som hovudoppgåva å tilby medisinsk behandling, rådgjeving og oppfølging til pasientar og pårørande. Legekontoret tek i mot både planlagde og akutte førespurnader. Ved behov viser legen til spesialist eller andre helsetenester for vidare utgreiing eller behandling. Legekontoret samarbeidar med anna helsepersonell i kommunen, til dømes Bygdaheimen, heimesjukepleie, fysioterapeut og psykisk helse. Legekontoret har òg ei viktig rolla i å fremja helse og førebyggja sjukdom. Dette kan inkludera vaksinasjonar, helseundersøkingar, rådgjeving om sunn livsstil og oppfølging av kroniske sjukdommar.

Kommuneoverlege har ansvar for å vareta folkehelsa og sikra at innbyggjarane i kommunen har tilgang på gode helse- og omsorgstenester. Vidare skal kommuneoverlegen overvaka og vurdere helsetilstanden i kommunen, utarbeida og implementera helsefremjande og førebyggjande tiltak, gje råd og rettleiing til kommunen si politisk og administrative leiing i helse- og omsorgsspørsmål, delta i beredskapsarbeid og krisehandtering, utøva tilsyn og kontroll med helsetenesta på skular, barnehagar og serveringsstader. Kommuneoverlegen har òg ei viktig rolla i utvikling og implementering av helsepolitiske planar og deltek i nasjonale og regionale nettverk og samarbeid innan folkehelse.

Det er 3 fulle legestillingar i Eidfjord kommune fordelt på kommuneoverlege, kommunelege II og LIS1.

Kommuneoverlege: 50% administrativ/50% klinisk arbeid, i denne stillinga inngår rettleiing av LIS3 eventuelt LIS1.

Kommunelege II: 80% klinisk arbeid/20% institusjon, i denne stillinga inngår rettleiing av LIS1.

LIS1: 100%, er under utdanning, kan jobba sjølvstendig i mykje, men ikkje i alt arbeid.

Helsepersonell på legekantoret:

Frå september 2023 har det vore tilsett 3 sjukepleiar i 100% stilling ved legekantoret i Eidfjord.

Helsepersonell har ansvar for å gje behandling, omsorg og rettleiing til pasientar. Dette kan mellom anna vera laboratoriearbeid, stell av sår, KOLS kontrollar, vaksineringsassistans til legane og råd pr telefon. Det er òg knytt administrative oppgåver som koordinering av vaksineringsressursstyring, internkontroll og kontering til desse stillingane.

Psykisk helse og rus

Psykisk helse er mellom regjeringa sine viktigaste satsingsområde.

Kommunen kjøper kommunepsykologteneste, 20% frå Voss herad. Kommunepsykologen sitt kliniske arbeid er meint å vera eit lågterskeltilbod og ha fokus på førebygging av psykiske vanskar.

Kommunepsykologen skal bidra til å løfta kompetansen om psykisk helse i kommunen. Funksjonen skal tilby undervisning og rettleiing, individsamtalar, bistand på systemnivå med evaluering, tenesteutvikling og kommunalt plan og utgreiingsarbeid.

Psykiatrisk sjukepleiar gjev lågterskel tilbod og har som hovudoppgåve å tilby helsetenester og støtte til personar med psykiske helseproblem. Dette kan mellom anna inkludera individuelle støttesamtalar og rettleiing om meistring av symptom og utfordringar. Stillinga dekkjer klinisk arbeid med pasientar, dette gjeld òg pasientar i institusjon, arbeid i psykososialt kriseteam, deltaking i underutval, utarbeiding og revisjon av planar og oppfølging av ruspasientar med psykiske vanskar.

Folkehelsearbeidet i kommunen har som mål å fremje helse og førebyggje sjukdom i befolkninga.

Førebyggingskoordinator er organisert under Kultur, næring og berekraft, 50% av stillinga er knytt til helseavdelinga og midlar frå Helsedirektoratet. Målet er å bidra til betra livskvalitet, meistring og moglegheit for eit aktivt og meiningsfullt tilvære for personar med rusmiddelrelaterte problem og deira pårørande gjennom å styrkja tilbodet innan førebygging, tidleg intervensjon, behandling og oppfølging.

I planperioden bør det vurderast om heile stillinga skal vera del av den faste drifta i Kultur, næring og berekraft/ helseavdelinga.

Fysioterapi

Fysioterapeutane i kommunen har som hovudoppgåve å tilby helsetenester og behandling til personar med muskel- og skjelettplager, nevrologiske lidningar og andre fysiske helseplager.

Fysioterapi har ei behandlande rolle, er aktiv i førebyggjande arbeid, og med kvardagsrehabilitering. Vidare har fysioterapien ansvar for rutinemessig undersøking av spedbarn i lag med helsestasjon. På Bygdaheimen har fysioterapien oppfølging eit varierende tal pasientar. Terapibassenget og treningssalen som er lokalisert i fysioterapiavdelinga har stor pågang av brukarar.

Det er 160% stilling til fysioterapi i Eidfjord kommune. Det er tilsett to fysioterapeutar i faste stillingar med statleg fastlønstilskot. Ein i 60%, og ein i redusert stilling frå 100% til 80%. Sidan 2022 har det vore tilsett vikar i ein av stillingane. Det er ikkje venteliste på fysioterapi

Helsestasjon- skulehelsetenesta

Helsestasjonen er ein viktig del av helsetilbodet til barn og deira familie. Helsestasjon har som hovudoppgåve å fremja god helse og trivsel hjå barn og gje støtta og rettleiing til foreldre/føresette. Helsestasjonen utfører regelmessige helseundersøkingar av barn frå fødsel til skulealder. Helsestasjon følj og opp vaksinasjonsprogram og gjev råd om ernæring og førebyggjande tiltak. Vidare har helsestasjon ei viktig rolla i å identifisera tidlege teikn på eventuelle helseproblem eller utviklingsforstyringar hjå barn. Dette kan inkludera å observera barnet si utvikling, utføra testar og visar til lege eller spesialisthelseteneste ved behov. Tidleg intervensjon kan bidra til å førebyggja eller redusera eventuelle negative konsekvensar. Helsestasjon samarbeider med fastlege, barnekoordinator, jordmor, fysioterapeut, barnehage og skule. Logoped og psykolog kan òg vera samarbeidspartar.

Helsestasjon og skulehelsetenesta i Eidfjord kommune har i utgangspunktet 60% helsesjukepleiar. Frå og med 01.04.2021 har denne ressursen vore auka med 40% i samband med tilskot til styrking av og utvikling av helsestasjon og skulehelsetenesta. I denne perioden har helsesjukepleiar hatt betre kapasitet til barnehage og skule, Tida på skule er auka frå 3 timar til 10 timar i veka. Dette har gjeve gode gevinstar med at barna kjenner helsesjukepleiar ved seinare konsultasjonar, det er lettare for tilsette i barnehagen og skule å ta opp bekymringar kring enkeltbarn. Andre gevinstar er auka tid til administrasjon, det er utarbeidd internkontroll, kvalitetssystem og plan for helsestasjon og skulehelsetenesta. Dersom stillinga skal vera 60% er det berre tid til eit minimum av dei lovpålagde oppgåvene helsesjukepleiar skal utføra.

Jordmor

Svangerskaps- og barselomsorg er eit tilbod der jordmor gjennomfører kontrollar for å medverka til at svangerskap og fødsel vert gjennomført på ein trygg måte for mor og barn. Jordmor og helsesjukepleiar tilbyr heimebesøk til alle nyfødde. Kommunen kjøper jordmortenester, 10% av Helse Bergen.

Barnekoordinator:

Som fylgje av [Likeverdsreformen, 2021](#), er rett til barnekoordinator no nedfelt i [Helse- og omsorgstjenesteloven §7-2a](#), og i [Pasient og brukerrettighetsloven §2-5c](#). Retten til barnekoordinator vil gjelda for familiar som har eller ventar barn med alvorleg sjukdom, skade eller nedsett funksjonsevne, der barnet har behov for langvarige og koordinerte helse- og omsorgstenester.

Eidfjord kommune har tilsett Barnekoordinator i 20% prosjektstilling over to år, den er auka til 50% pga. stort behov for tenesta. Stillinga er organisert i helse, men vert lønna frå både skule, helse og pleie og omsorg. I planperioden bør denne stillinga verta ein del av drift i helseavdelinga.

BTI – prosjektleiar – Førebyggjande plan

BTI handlar om å bidra til at barn og unge får ei positiv utvikling tidleg i livet.

Eidfjord kommune søkte om midlar til betre tverrfagleg arbeid i kommunen i november 2022, og har med dette starta arbeidet med BTI.

BTI (Betre Tverrfagleg Innsats) er ein samhandlingsmodell for tidleg intervensjon og tverrfagleg samarbeid. Den er eigna for tenester som møter barn, unge og føresette det er knytt undring eller bekymring til. BTI består av to hovudelement; ein handlingsrettleiar og Stafettloggen. Formålet med BTI-modellen er å kvalitetssikra heilskapleg og koordinert innsats utan at det vert brot i oppfølginga. Barn som har det vanskeleg skal verta sett og følgt opp. Betre tverrfagleg innsats (BTI) er ein modell som skal sørgja for at barnet ikkje fell mellom fleire stolar. Kommunane skal sikra gode oppvekstvilkår for alle. Stadig fleire kommunar tek i bruk BTI-modellen med mål om å gje rett hjelp til rett tid.

Eidfjord kommune er i ferd med å utarbeide BTI-modellen for å styrkja det systematiske arbeidet med barn og unge og gravide som er knytt til bekymringar. BTI-modellen skal sikra god informasjonsflyt, brukarmedverknad, dokumentasjon og samordning av tenester.

I planperioden bør denne stillinga verta ein del av drift i helseavdelinga.

Kreftsjukepleiar

Kreftsjukepleiar har ei viktig rolle i å gje omsorg og rettleiing til personar som er ramma av kreft og deira pårørande. Arbeidet omfattar mellom anna opplæring til pasient og pårørande om kreft, behandlingalternativ og eigenomsorg, koordinering av tenester, støttesamtalar, rådgjeving kring smertelindrande tiltak og palliativ omsorg. Kreftsjukepleiar samarbeider med fleire funksjonar internt i helse og omsorg og spesialisthelsetenesta og har ansvar for [pakkeforløp hjem for pasienter med kreft](#).

Diabetessjuepleiar

Diabetessjuepleiar har ei viktig rolle i å gje omsorg og rettleiing til personar med diabetes og deira pårørande. Dette omfattar mellom anna kontroll og oppfølging, rettleiing og rådgjeving innan medisiner, kosthald, fysisk aktivitet og førebygging av komplikasjonar. Diabetessjuepleiar samarbeider med fleire funksjonar internt i helse og omsorg og spesialisthelsetenesta.

Folkehelse

Folkehelsearbeidet i kommunen har som mål å fremja helse og førebyggja sjukdom i befolkninga.

Førebyggingskoordinator er organisert under Kultur, næring og berekraft, 50% av stillinga er knytt til midlar frå HelseDirektoratet der målet er å bidra til betra livskvalitet, meistring og moglegheit for ei aktiv og meiningsfull tilvære for personar med rusmiddelrelaterte problem og deira pårørande gjennom å styrkje tilbodet innan førebygging, tidleg intervensjon, behandling og oppfølging.

I planperioden bør det vurderast om heile stillinga skal vera del av den faste drifta i Kultur, næring og berekraft/ helseavdelinga.

Personalressursar totalt:

Funksjon	Årsverk
Administrative funksjonar (einingsleiar, deler av sjukepleiarstillingane)	0,6
Kommuneoverlege	0,5
Fastlege	1,5
Lis 1 (turnuslege)	1
Hjelpepersonale legekantor (sjukepleiarar)	2,6
Helsesjukepleiar	0,6
Psykiatrisk sjukepleiar	0,5
Fysioterapi	1,4
Diabetessjukepleiar (har stilling i pleie og omsorg)	0,1
Kreftsjukepleiar (har stilling i pleie og omsorg)	0,1
Barnekoordinator (lønna frå ulike einingar)	0,5
BTI prosjektleiar (0,4 vert seld til Ulvik herad, elles prosjektmidlar)	1
Ruskonsulent (tilskot over 2 år, er slått saman med folkehelsestilling til førebyggingskoordinator)	0,5
Kommunepsykolog (kjøper av Voss herad)	0,2
Jordmor (kjøper av Helse Bergen)	0,1
Miljøretta helsevern (kjøper av Ullensvang kommune)	0,1

Mål

	Resultatmål 2024	Målemetode
1	Auka inntening på legekantoret gjennom takstsystemet med 20% i forhold til 2023.	Månadlege rapportering
2	Auka inntening på fysioterapiavdelinga gjennom takstsystemet med 20% i forhold til 2023.	Månadleg rapportering
3	Utarbeide kompetanseplan for tilsette	Eigenrapportering
4	Implementere stafettlogg (BTI)	Rapportering i prosjekt
5	Sjukefråværet på eininga skal ikkje overstige 4%	Sjukefråvær statistikk
6	Alle 6 åringar skal få tilbod om skulestartundersøking med helsesjukepleiar, lege og fysioterapi innan oktober	Eigenrapportering
7	Implementere Digihelsestasjon	Eigenrapportering
8	Førebyggjande plan	Vedtak

9	Digitalisering av lager	Eigenrapportering
10	Digitalisering medisinsk teknisk utstyr	

Budsjettkommentar

Fokusområde i helseavdelinga framover er å:

- sikra kompetent og tilstrekkeleg personale i alle tenestene/funksjonar - kvalitet
- forprosjekt legekantor – «helsehus»
- psykisk helse
- rehabilitering og førebygging,
- Digitalisering og velferdsteknologi
- Samarbeid - Samskaping og samhandling

Kompetent og tilstrekkeleg personale - kvalitet

For å behalda legar og helsepersonell på lang sikt og oppretthalda kvalitet i tenesta er det viktig å tilby moglegheiter for kompetanseutvikling og opplæring. Dette kan vera deltaking i spesialisering, rettleiing, nettverk, kurs, og konferansar. Mange av desse kan me delta på via digitale løysingar, men ofte krevst både reising og innleige av vikar. Det bør setjast av midlar til å dekkja kostnader knytt til kompetanseutvikling for både nyttilsette og erfarne tilsette.

Eit overordna mål for legetenesta er ei fagleg sterk allmennlegeteneste og ei attraktiv og robust fastlegeordning. Ulike rekrutterings- og stabiliseringstiltak i fastlegeordninga er viktig for å nå dette målet. Det må i planperioden arbeidast for å sikra økonomisk berekraftige driftsform, kvalitet og naudsynt beredskap. Det er òg viktig å leggja til rette for at tiltaka i [nasjonal handlingsplan](#) skal kunne gjennomførast lokalt.

Forprosjekt legekantor – «helsehus»

Lokala til helseavdelinga er utdatert. Det er daglege avvik når det gjeld personvern. Avvika oppstår på grunn av ueigna lokale både fysisk utforming og mangel på plass til funksjonar. Døme på dette er at me kan høyra samtalar mellom kontora. Me klarar ikkje å oppretthalda krav om pasientsikkerheit og teieplikt/personvern. Det er viktig at det vert sett av midlar til å sjå på løysingar, og kva moglegheiter me har i dei eksisterande lokala. I denne prosessen er det viktig å ta omsyn til alle funksjonane i helseavdelinga som i dag er spreidd rundt på kommunehuset, mellom anna helsesjukepleiar og psykiatrisk sjukepleiar. Det bør òg vurderast om fysioterapi og ergoterapi kan samlokalisertast.

Det har vore ein utvikling siste åra der fleire funksjonar skal ha sin plass på helseavdelinga, dette er det ikkje nok kontor til.

Det er stor og aukande slitasje på personalet av fleire grunnar, mange av desse har samanheng med dei fysiske arbeidstilhøva.

Psykisk helse

Psykisk helse er mellom regjeringa sine viktigaste satsingsområde jf. Meld. St. 23 (2022–2023) [Opptappingsplan for psykisk helse \(2023–2033\)](#) Opptappingsplanen viser regjeringa sin innsats for heile det psykiske helsefeltet. Planen har tre innsatsområde: Helsefremjande og førebyggjande psykisk helsearbeid, gode tenester der folk bur og tilbod til personar med langvarige og samansette behov.

I komande planperiode må Eidfjord kommune ta stilling til korleis denne tenesta skal bemannast og driftast vidare etter at noverande psykiatrisk sjukepleiar går av med pensjon. I dag har kommunen eit

lågterskeltilbud for vaksne (frå 18 år). Det er behov for styrka tilbodet til og å gjelda barn og unge. Dette vil kunne opne får at me kan tilsetja psykiatrisk sjukepleiar i 100% stilling eventuelt interkommunalt samarbeid med Ulvik herad.

Førebyggingskoordinator er organisert under Kultur, næring og berekraft, 50% av stillinga er knytt helseavdelinga og midlar frå Helsedirektoratet. I planperioden bør det vurderast om heile stillinga skal vera del av den faste drifta i ei av einingane.

Rehabilitering og førebygging – «styrkje grunnmuren»

Mange av dei førebyggjande tiltaka knytt til barn og unge i Eidfjord kommune er bygd opp og drive med prosjektmidlar frå Helsedirektoratet Barne, Ungdoms- og familiedirektoratet, Utdanningsdirektoratet og Statsforvaltaren, som til dømes; barnekoordinator, flykingkoordinator, BTI-koordinator og førebyggingskoordinator. Dette er midlar me lyt søkja om årleg. Om desse avsluttar støtte med prosjektmidlar kan det verta ei utfordring for kommunen å halda oppe dei gode førebyggjande tiltaka som er sett i verk.

For å dempa presset både på primær- og spesialisthelsetenesta i framtida må me førebyggja betre. Dette gjeld både primær- og sekundærførebygging. Rehabilitering og førebygging spelar difor ei avgjerande rolle i helse- og omsorgssektoren.

Rehabilitering og førebygging fokuserer på å oppretthalda og forbetra den fysiske og psykiske helsa til enkeltpersonar. Ved å prioritere ressursar til rehabilitering og førebygging kan me bidra til å redusera sjukdomsbyrda og forbetra livskvaliteten til den enkelte. Dette kan føra til redusert behov for meir omfattande og kostbar behandling/teneste på sikt. Ved å investera i desse områda kan me bidra til å redusere belastninga på helse- og omsorgstenesta og sikra at ressursane vert brukt effektivt både med tanke på oppgåver og kostand.

Samla sett er rehabilitering og førebygging viktig for å forbetra helse og livskvalitet til enkeltpersonar, redusera helsekostnadar, auka sjølvstende og meistring, førebyggja sjukdom og skade, samt oppretthalde eit berekraftig helse- og omsorgsteneste.

Eit tiltak me jobbar kontinuerleg med er å auka fokuset på meir hjelp til sjølvhjelp, meistring og trening, og mindre behandlingfokus. Alle som kan nytta seg av kvardagsrehabilitering bør få tilbod om dette.

Me må ha fokus på tiltak innan friskliv, meistring, førebygging og rehabilitering. Me nyttar plassar på sjukeheimen til rehabilitering og har interkommunalt samarbeid kring friskliv og meistring.

I helse bør det setjast av midlar til auka stilling til helsesjukepleiar og psykiatrisk sjukepleiar til fulle stillingar samt implementera barnekoordinator, BTI, førebyggingskoordinator og flykingekoordinator i vanleg drift.

Digitalisering og velferdsteknologi

Digitalisering og velferdsteknologi har potensiale til å forbetra kvaliteten og effektiviteten i helse- og omsorg, auka pasientsikkerheit, betra kommunikasjon og samarbeid og auka sjølvstende og meistring for brukarane. Det er viktig å investera i digitalisering og implementering av velferdsteknologi for å møte framtidige behov og utfordringar i tenesta.

For å sikra ei god implementering er det viktig å tilby opplæring og kompetanseutvikling til tilsette og brukarar av teknologien. Med auka bruk av digitale løysingar er det viktig å sikra at personvern til brukarane vert vareteke og at data er trygge. Helseavdelinga deltek allereie i ulike nettverk knytt til digitalisering. Arbeid med desse oppgåvene krev kompetanse og tid, det er difor behov for ei eiga stilling knytt til dette i helse og omsorg.

[Rapport-KS-kartlegging-av-kostnader-for-e-helse.pdf](#) viser til at driftskostnader knytt til e-helse truleg vil dobla seg innan 2050.

I budsjettet bør det setjast av midlar til 100% stilling innan digitalisering og velferdsteknologi, utdanning innan velferdsteknologi, innkjøp av teknologi og digitale løysingar, oppgradering av eksisterande teknologi (EPJ, integrasjonar, telefonar og pc-ar) og implementering av nye løysingar.

Digitalisering av lager i pleie og omsorg og helse/legekantor vil kunne hindra svinn og frigjera tid. Digitalisering av oversikt medisinsk teknisk utstyr i pleie og omsorg og helse/legekantor vil sikra årlege kontrollar, oversikt over reparasjons historikk, betre internkontroll og auka pasientsikkerheita. Løysingar vil frigjera tid til pasientarbeid.

Budsjettramma for digitalisering bør vera fleksibel og kunne tilpassast endringar i behov og teknologiske framsteg.

Samarbeid - Samskaping og samhandling

Ei effektivt helseteneste krev samarbeid mellom ulike faggrupper og tenestenivå. Helse og omsorg ynskjer å prioritera samarbeid mellom tenester internt i Eidfjord kommunen, med kommunar i lokalsjukehusområdet og helsefellesskapet.

Det er eit sterkt ynskje om interkommunale samarbeid som fremjar førebygging, folkehelse og samarbeid i komande periode.

- Kjøp av ernæringsfysiolog, Kvam herad er arbeidsgjevar og Eidfjord, Ulvik, Vaksdal og Voss kjøper tenesta
- Kjøp av Individuell jobbstøtte (IPS) , Voss herad er arbeidsgjevar og Eidfjord, Ulvik og Vaksdal kjøper tenesta
- [Friskliv og meistring](#) er eit viktig tiltak når det gjeld førebygging, her er det etablert samarbeid med Voss, Ulvik og Vaksdal. Det er søkt om felles midlar, noko må dekkjast av kommunane
- Det er utarbeidd ein intensjonsavtale med Ulvik Herad kring rus- og psykiatri

Tenesta vil i økonomiperioden vidareføra det interkommunale samarbeidet om legevakt på kveld, natt og helg/heilag dagar.

Det er viktig å arbeida for god samhandling med pleie og omsorg og dei andre einingane i Eidfjord kommune.

Strategiske utfordringar:

- Endring i demografi og berekraft
- Knappeheit på ressursar og kompetanse
- Lokale som ikkje stettar dagens krav til legekantor, gammalt og utslite medisinsk utstyr
- Nye arbeidsformer ved bruk av digitale løysingar og teknologisk utvikling
- Stort omstillingsbehov innan helsesektoren og samfunnet generelt, jf. Helsepersonellkommisjonen
- Lite kunnskapsbasert forskning på kommunal helseteneste og samhandlingsfeltet

7.9 Sosial- og barnevernstenesta

	2024	2025	2026	2027
01-09 Løn inkl.trygd og avgift	4 811 984	4 956 984	5 101 984	5 246 984
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	290 800	302 800	314 800	326 800
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	1 910 000	1 910 000	1 910 000	1 910 000
40-49 Overføringsutgifter	1 860 775	1 860 775	1 860 775	1 860 775
50-59 Finansieringsutgifter	15 000	15 000	15 000	15 000
60-69 Sals- og leigeinntekter	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
70-79 Refusjonar	-37 775	-37 775	-37 775	-37 775
90-90 Finansieringsinntekter	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
	8 830 784	8 987 784	9 144 784	9 301 784

Nye tiltak/budsjettendringar

	2024	2025	2026	2027
Auka kjøp barneverntenester	400 000	400 000	400 000	400 000
Auka sosialhjelp	720 000	720 000	720 000	720 000

Tenesteområde:

Nav sosial, flyktingetenesta og barnevernstenesta er tenesteområder som ligg innunder helse og omsorg i kommunen. Nav sosial og flyktingetenesta har kommunen egne ressursar til, barnevernstenesta kjøper me frå Hardanger Barnevern (Ullensvang kommune)

Personalressursar totalt:

Funksjon	Årsverk
Sosialleiar	1
Flyktingkoordinator (2 stk)	1,5

Sosialtenesta

Sosialtenesta er ein del av det lokale NAV-kontoret i Eidfjord kommune. NAV Eidfjord er etter avtale ein del av partnerskap mellom Eidfjord kommune og NAV ved tenesteområde Voss/Hardanger. Sosialleiar har ansvar for kommunale tenester som er lagt til NAV.

Innhaldet i tenesteområdet:

- Økonomisk stønad, gjeldsrådgjeving og lovpålagte oppgåver
- Kvalifiseringsprogrammet
- Introduksjonsprogrammet
- Rettleiing, hjelpetiltak og deltaking i oppfølging av brukarar innan legemiddelassistert rehabilitering (LAR)
- Ansvar for avlastning og omsorgsløn til foreldre med tyngjande omsorgsoppgåver samt ansvar for støttekontaktordning for barn og unge vaksne

- Oppfølging av søknadar og ansvar for rapportering for bustønad overfor Husbanken
- Sakshandsaming av kommunale startlån
- Oppfølging av søkjarar i Transportordninga for funksjonshemma (TT-ordninga)
- Sakshandsaming og tildeling av parkeringsbevis og følgjekort (ledsagarbevis)
- Deltaking i ulike samhandlingsfora t.d. oppvekstgruppa, psykososialt kriseteam og statlege samarbeidsfora

Overordna mål

Tenesta skal sikra at alle brukarar får høve til eit verdig og aktivt liv, tilpassa kvar einskild sine evner og situasjon. I dette inngår å fremja økonomisk og sosial tryggleik, ved å gje mogelegheit til at den enkelte får høve til å leva og bu sjølvstendig, og fremja overgang til arbeid, sosial integrering og aktiv deltaking i samfunnet. I tråd med FNs barnekonvensjon skal barnet sitt beste ha et grunnleggande omsyn i sakshandsaminga.

Økonomi

Sakshandsaminga vert utført i samsvar med sosialtenestelova, introduksjonslova og helse- og omsorgstenestelova. NAV Eidfjord nyttar kommunale rettleiande satsar som utgangspunkt for tildeling av stønadsbeløpet for økonomisk stønad, samt ein individuell og skjønsmessig vurdering i kvar enkelt sak. Det skal vera fokus på barn i familiar som over lengre tid treng økonomisk stønad. Det vert aktivt nytta arbeidsmarknadstiltak for at brukarar ikkje skal vera passive mottakarar av økonomisk sosialhjelp.

For personar over 30 år vert det gjort individuelle vurderingar angående aktivitetsplikt for mottak av økonomisk stønad. Stønad i form av livsopphold bør så lenge det er formålstenleg involvere aktivitetsplikt.

Flyktingtenesta

Flyktingtenesta har ansvar for mottak av flyktingar i Eidfjord. Flyktingkoordinatorane skal hjelpe og rettleie flyktingane som vert busett i kommunen. Flyktingtenesta skal planleggja og leggja til rette for det praktiske ved busetjing, og hjelpe flyktingane med å etablera seg i eigen bustad. Flyktingtenesta har ansvar for å planlegga, koordinera og gjennomføra introduksjonsprogrammet. Flyktingkoordinatorane skal følgja opp den einskilde programdeltakar i introduksjonsprogrammet. Dette inkludera til dømes:

- Kompetansekartlegging og karriererettleiing
- Laga individuelle planar og samordna tiltak frå ulike instansar
- Integreringsplan og integreringskontrakt
- Kurs i Livsmestring
- Foreldrerettleiing
- Norskmål
- Slutt mål

Integreringslova §§ 8 og 9 beskriv kven som har rett og plikt til å delta i introduksjonsprogrammet. Som hovudregel må du

- ha ein bestemt type opphaldsløyve
- ha vore mellom 18 og 55 år då du fekk opphaldsløyvet

Budsjett 2024 Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

- vera busett i kommunen etter avtale med integreringsmyndigheitene eller ha fått eit opphaldsløyve som nemnt i § 9 første ledd bokstav f og g
- ha budd i kommunen i mindre enn to år når kommunen gjer vedtak om deltaking i introduksjonsprogrammet

I følgje helse- og omsorgstenestelova § 3-1 skal kommunen sørge for at personar som oppheld seg i kommunen får tilbod om nødvendige helse- og omsorgstenester. For å oppfylle ansvaret etter helse- og omsorgstenestelova §3-1 skal kommunen etter §3-2 nr 6 bokstav b. blant anna tilby støttekontakt.

Overordna mål

Flyktingtenesta skal busetja flyktningar og sikra god integrering i lokalsamfunnet. Målet med introduksjonsprogram for flyktningar er å styrkja moglegheita til flyktningane for deltaking i arbeid, utdanning og samfunnslivet elles.

Forklaring:

NAV Eidfjord er etter avtale ein del av partnerskap mellom Eidfjord kommune og NAV ved tenesteområde Voss/Hardanger. Sosialeiar har ansvar for kommunale tenester som er lagt til NAV. Som følgje av krigen i Ukraina og høge inkomstar til Noreg, måtte Eidfjord kommune tilsetja flyktingkoordinatorar. Flyktingkoordinatorane følgjer opp dei ukrainske flyktningane som Eidfjord har vedteke å ta imot.

Barnevernstenesta

Barnevernstenesta i Eidfjord er underlagt avtale om vertskommunemodell og vert drifta av Hardanger barnevern, med hovudkontor i Odda.

Overordna mål

Barnevernet skal sikra at barn og unge som lever under forhold som kan skada helsa og utviklinga deira, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Barnevernet skal dessutan bidra til trygge oppvekstkår for alle barn og unge.

Eit resultat av barnevernsreforma er at kommunane får eit auka økonomisk ansvar for ordinære fosterheimar. Samstundes får me høgare eigendelar for statlege barnevernstiltak. Auka i økonomisk ansvar vil verta delvis kompensert gjennom heva rammetilskot til kommunen. Barnevernsreforma er ein oppvekstreform. Kommunane må utarbeida plan om det førebyggjande arbeidet i kommunen, og leggja til rette for tverrfagleg samhandling mellom ulike kommunale tenester og nivå.

Mål

	Resultatmål 2024	Målemetode
1	Ikkje ha avvik i høve til budsjettet.	Budsjettrapport og Budsjettkontroll
2	Ingen ungdom i Eidfjord under 25 år skal vera utan arbeid eller arbeidsretta aktivitet i meir enn 3 månader.	Eigenrapport

3	Brukarar med samansette behov skal ha tilbod om individuell plan.	Eigenrapport
4	Brukarar med samansette behov skal ha tilbod om ansvarsgruppe.	Eigenrapport
5	Sjukefråværet i eininga skal ikkje overstige 4%	Statistikk
6	Utøva anstendig sakshandsaming etter lovverket	Eigenrapport
7	Auka det tverrfaglege samarbeidet i saker der det er aktuelt	Eigenrapport

Budsjettkommentar

Barnevern

Kommunane har fått eit auka økonomisk ansvar for barnevernet, dermed aukar denne posten.

Introduksjonsstønad

Deltakarar i introduksjonsprogram har rett til introduksjonsstønad. Stønaden er meint som inntektssikring medan dei deltek i programmet. Stønaden svarer til to gonger grunnbeløpet til folketrygda. Sidan fleire flyktingar deltek i introduksjonsprogrammet, aukar denne posten.

Kjøp av tenester frå private - inn på tunet

Inn på tunet er tilrettelagde og kvalitetssikra velferdstenester på gardsbruk. Det må budsjetterast for dette tiltaket.

Kjøp av konsulenttenester – tolk

Tilsette har behov for tolk i tenesteyting til flyktingar frå Ukraina. Det må budsjetterast for dette.

Auke i sosialhjelp (flyktingar)

Ukrainske borgarar som søker vern i Noreg, kan ha rett til sosialhjelp. Det må budsjetterast for dette.

Utfordringar

- Å sikra at brukarar med samansette behov får tilpassa tenester på tvers av einingane
- Å finna gode støttekontaktar og avlastningsheimar for dei som treng det
- Å få dei som er heilt eller delvis utanfor arbeidslivet i aktivitet og sysselsetjing
- Å finna produktive og formålstenlege aktivitetar som vilkår til vedtak.

Strategiske utfordringar:

- Endring i demografi og berekraft
- Knapt med ressursar og kompetanse
- Nye arbeidsformer ved bruk av digitale løysingar og teknologisk utvikling
- Omstillingsbehov

7.10 Pleie- og omsorgstenesta

	2024	2025	2026	2027
01-09 Løn inkl. trygd og avgift	35 549 239	36 588 239	37 627 239	38 666 239
10-29 Varer/tenester som inngår i komm.eigenprod	4 351 400	4 066 400	3 951 400	4 376 400
30-39 Tenester som erstattar komm. eigenproduksjon	3 248 000	3 248 000	3 248 000	3 248 000
40-49 Overføringsutgifter	471 575	471 575	471 575	471 575
60-69 Sals- og leigeinntekter	-2 522 500	-2 607 000	-2 691 500	-2 776 000
70-79 Refusjonar	-1 476 575	-1 476 575	-1 476 575	-1 476 575
	39 621 139	40 290 639	41 130 139	42 509 639

Nye tiltak/budsjettendringar

	2024	2025	2026	2027
Læringsportalen Glup	30 000	30 000	30 000	30 000
Kjøp ernæringsfysiolog	240 000	240 000	240 000	240 000
Utstyr hjelpemiddellageret	100 000	0	0	0
Heiltidskultur kjøp konsulent	250 000	0	0	0
Opplæring pallilasjon alle tilsette	90 000	0	0	0
Auke lønnskostnadar, Heildagskultur 3,1 årsverk	2 150 000	2 150 000	2 150 000	2 150 000
Reduksjon budsjett ferievikar	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Ergoterapeut auke frå 50% til 80%	200 000	200 000	200 000	200 000

Tenestemrådet

Pleie og omsorgstenesta yter individuell hjelp til dei som treng omsorg, behandling og pleie. Tenesta yter hjelp til personar i alle aldersgrupper. Dei største gruppene er eldre og menneske med nedsett funksjonsevne.

Pleie og omsorg opplever ein auke i tal personar med demens. Pleie og omsorgstenesta har som overordna mål at innbyggjarane skal få hjelp på Beste Effektive Omsorgsnivå (BENO). Tenesta skal sikra at tenestemottakarane får høve til eit verdig og aktivt liv tilpassa kvar einskild sine evner og situasjon.

Tenesta dekkjer:

- Heildøgnstenester
- Rehabilitering
- Heimebaserte tenester
- Aktivitesavdeling
- Kjøkken
- Vaskeri
- Ergoterapi
- Koordinerande eining

Heildøgnstenester

Heildøgnstenester omfattar institusjonsbaserte tenester. Bygdaheimen har 20 sjukeheimsplassar fordelt på 3 avdelingar. Middagsnuten er avdeling for personar med demens og har 6 plassar.

Somatisk har to avdelingar- Øktarnuten og Onen - med 7 rom kvar. Avdelingane tilbyr og rehabilitering, korttidsopphald i institusjon, palliasjon, avlastning, dagopphald og nattopphald.

Heimebaserte tenester

Heimebaserte tenester tilbyr naudsynt pleie og omsorg i heimen og omfattar mellom anna heimesjukepleie, heimehjelp, matombringning og tryggleiksalarmar. I heimetenestene ser me òg at både innbyggjarar og «gjestepasientar» med kompliserte sjukdomsbilde som krev sjukepleiarkompetanse aukar. Dette krev meir av tenesta enn det gjorde tidlegare både når det gjeld kvalitet og personell. Pleie og omsorg administrerer og tildeler omsorgsbustadar (18 bueiningar), støttekontaktar og omsorgsstønad etter individuell vurdering og vedtak.

Aktivitetsavdelinga

Aktivitetsavdelinga tilbyr ulike aktivitetar og legg til rette for måltid og fellesskap for bebuarane på Bygdaheimen og dei som har vedtak om dagtilbod.

Kjøkken

Kjøkkenet produserer mat til bebuarane på Bygdaheimen og til dei som får mat bringa heim. Dei serverer middag til bebuarar og utebrukarar som et inne på Bygdaheimen.

Vaskeriet

Vaskeriet tek mellom anna hand om vask, vedlikehald og reparasjon av bebuarane sin klede samt uniformer og tekstilar som er i bruk på Bygdaheimen.

Ergoterapi

Formålet med ergoterapi er å leggja til rette for meningsfull aktivitet og inkluderande omgjevnadar for at flest mogleg skal kunne oppleve deltaking og meistring. Ergoterapi er knytt til helsefremming, førebygging og rehabilitering. Ergoterapeuten bidreg til å utløysa ressursar hjå den enkelte, og spelar ei viktig rolla knytt til bufunksjon, folkehelse og aldring, og dermed redusera eller utsetja behovet for pleie – og omsorgstenester.

Funksjonen er viktig ved tildeling og oppfølging av hjelpemidlar, heimebesøk, individretta rettleiing, hukommelsesteam og bustadrådgiving.

Koordinerande eining

Koordinerande eining har ansvar for å koordinera og samordna tenester, individuell plan og omsorgstilbod for enkeltpersonar med komplekse behov. Koordinerande eining er i Eidfjord kommune Re-/habiliterings plan definert som ein del av ergoterapeut si stilling. På grunn av liten kapasitet (50% stilling) fungerer ikkje dette i praksis. Koordinerande eining er ei lovpålagt oppgåva: [Lov om helse og omsorgstenester § 7-3](#) og [Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator](#)

Årsverk

Pleie og omsorg i Eidfjord er ei integrert teneste, det vil sei at pleiepersonale (døgnbemanning) jobbar fleksibelt i alle avdelingane på Bygdaheimen og i heimetenesta. Sidan 01.01.2020 har pleie og omsorg hatt ei ramme på 37,05 årsverk.

Funksjon	Årsverk
Administrative funksjonar (einingsleiar, avdelingsleiarar og sekretær)	3,2
Integrert teneste (døgnbemanning)	25,4
Aktivitetsavdelinga	1,7
Kjøkken	3,2
Heimehjelp	1,9 (Barnekoordinator i deler av denne)
Ergoterapi	0,5
Koordinerande eining	0
Prosjekt (digitalisering, miljøfyrtårn)	0,2 (0,2 av avdelingsleiar si stilling)
Prosjektleiar (Leve hele livet – bu trygt heime, velferdsteknologi, andre tilskot)	0,2 (kjøper av Ulvik, finansiert av midlar det vert søkt om)

Kvalitet

Pleie og omsorg har ulike standardar å forhalda seg til som seier noko om kva tenestekvalitet som skal leverast jf. lover og forskrifter. [Forskrift om Kvalitet i pleie og omsorgstenestene](#) skal bidra til å sikra kvaliteten på pleie og omsorgstenester, medan [Forskrift om internkontroll i sosial og helsetenestene](#) skal bidra til fagleg forsvarlege tenester gjennom systematisk styring og kontinuerleg foreiningsarbeid.

Pleie og omsorg arbeidar kontinuerleg med kvalitetsforbetring i tenesta. Dette gjer me mellom anna ved å delta på pasientsikkerheitsprogram via [Utviklingssenter for sjukeheim og heimetenester \(USHT\)](#) som er ei nasjonal satsing som skal bidra til å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstenestene.

Pleie og omsorg deltek i:

1. Læringsnettverk for gode pasientforløp (mars 2022 -september 2023)
Målet er å sikra brukarane sine behov for å møta heilskapelege, koordinerte og trygge tenester. Læringsnettverket skal betra overgangane i pasientforløpet. Både internt i kommunane og sjukehus, og mellom sjukehus og kommune.
2. Læringsnettverk demens regi av USHT Vestland (mars 2022 -september 2023)
Fokus er på heimebuande personar med demens og deira nære. Kommunen skal ha eit system for personar som har fått ein demensdiagnose, slik at brukarar og pårørande får informasjon, støtte og hjelp så snart som mogleg etter at diagnosen er satt. Læringsnettverket rettar særleg fokus på perioden frå mistanke om demens fram til det er behov for heildøgnomsorg.
3. VIPS praksismodell (VPM) er ein metode for å implementera personsentrert omsorg i kommunehelsetenestene. Ikkje nettverk, men prosjekt som er implementert i demensavdelinga.
4. Digitaliseringsnettverk for kjernejournal, digihelse, digihelsestasjon og digibarnevern.
Kjernejournal i sjukeheim og heimeteneste, Digihelse og Digihelsestasjon er nasjonale e-helseløysningar som det gjennom [Felles plan og rammeverk](#) er sett eit mål om at alle kommunar skal ta i bruk innan 2025.
5. E-helse Vestland/Digivestland

Prosjektet skal utvikla eit sterkt fagleg samarbeid for å samla, byggja og dela kunnskap og erfaringar som er kritiske for innføring av velferdsteknologi i kommunane. Kommunane skal vera i førarsetet og skal implementera og ha vesentleg gevinst av velferdsteknologi. Prosjektet skal støtta kommunane i å realisera det store potensialet som ligg i bruk av velferdsteknologi.

6. Læringsnettverk digital heimeoppfølging
 - a. For at flest mogleg kommunar skal ta i bruk eigna velferdsteknologiske løysingar har KS etablert eit kommunenettverk. Nettverket skal leggja til rette for auka kunnskapsutvikling og kunnskapsdeling om velferdsteknologi og digital heimeoppfølging. Bruk av eigna velferdsteknologiske løysingar vil bidra til auka endrings- og omsorgskapasitet.
7. Læringsnettverk om pårørandearbeid i regi av USHT Vestland. Oppstart 27.09.2023, deretter 5 samlingar. Målet er å styrkja pårørandesamarbeidet på individ, teneste og systemnivå med utgangspunkt i [Vi – de pårørende \(regjeringen.no\)](https://www.regjeringen.no) og [Pårørendeveileder - Helsedirektoratet](https://www.helse-vestland.no)

Mål

	Resultatmål 2024	Målemetode
1	Majoriteten av dei faste tilsette har større enn 80 % stilling og er kontinuitetsbærarar	Eigenrapportering
2	Redusere bruken av flyktig arbeidskraft/innleige med 20%	Eigenrapportering
3	Utarbeide kompetanseplan for tilsette	Eigenrapportering
4	Sjukefråværet skal ikkje overstige 4 %	Eigenrapportering
5	Ta i bruk Kjernejournal og Digihelse i sjukeheim og heimetenester	Eigenrapportering

Budsjettkommentar

Fokusområde i pleie og omsorg framover er satsing på heiltidskultur, kvalitet, digitalisering og velferdsteknologi , rehabilitering og førebygging og samskaping/samhandling.

Heiltidskultur – berekraftig drift, kvalitet, rekruttere og behalde.

Helse og omsorg skal vera ein god stad å ha arbeidet sitt og personalet er ryggrada i helse og omsorgstenesta. Moglegheita til store eller full stilling, godt arbeidsmiljø og fagleg utvikling er viktig både for å halda på erfaren arbeidskraft og for å rekruttera.

Rekruttering av tilstrekkeleg og kompetent helsepersonell er ein avgjerande faktor for å sikra helsetilbodet og kvaliteten på tenesta til innbyggjarane. Dersom me skal imøtekomma etterspørselen etter helse- og omsorgstenester for eit aukande tal eldre utan endring og omstilling, vil det krevja ein betydeleg auke i årsverk. Deltidskultur er ei stor utfordring, mellom anna fordi det krev svært mange tilsette og gjev lite kontinuitet. Pleie og omsorg har jobba med ein endrings- og omstillingsprosess for å avklare tenestebehov og å dimensjonera bemanning til å dekkja behovet. I omstillingsarbeidet har me kartlagt omfang av deltid, kor mange som ynskjer høgare stillingsprosent, oppgåveløysing og

bemanningsløyningar. Det har vore fokus på involvering og medverknad frå tillitsvalde, vernetenesta og alle tilsette i omstillingsprosessen.

Målet er at færre tilsette i store eller fulle stillingar skal dekkja bemanningsbehovet. Det bør gjerast vedtak om ny berekraftig arbeidstidsordning knytt til døgnbemanning i pleie og omsorg jf. sak 22/876-7.

For å behalde helsepersonell på lang sikt og oppretthalda kvalitet i tenesta er det òg viktig å tilby moglegheiter for kompetanseutvikling og opplæring. Dette kan vera deltaking i nettverk, kurs, og konferansar. Mange av desse kan me delta på via digitale løyningar, men ofte krevst både reising og innleige av vikar. Det bør setjast av midlar til å dekkja kostnader knytt til kompetanseutvikling for både nyttilsette og erfarne tilsette.

Digitalisering og velferdsteknologi

Digitalisering og velferdsteknologi har potensiale til å forbetra kvaliteten og effektiviteten i helse- og omsorg, auka pasientsikkerheit, betra kommunikasjon og samarbeid og auka sjølvstende og meistring for brukarane. Det er viktig å investera i digitalisering og implementering av velferdsteknologi for å møte framtidige behov og utfordringar i tenesta.

For å sikra ei god implementering er det viktig å tilby opplæring og kompetanseutvikling til tilsette og brukarar av teknologien. Med auka bruk av digitale løyningar er det viktig å sikra at personvern til brukarane vert vareteke og at data er trygge. Pleie og omsorg deltek allereie i ulike nettverk knytt til digitalisering og velferdsteknologi. Arbeid med desse oppgåvene krev kompetanse og tid, det er difor behov for ei eiga stilling knytt til dette i helse og omsorg.

[Rapport-KS-kartlegging-av-kostnader-for-e-helse.pdf](#) viser til at driftskostnader knytt til e-helse truleg vil dobla seg innan 2050.

I budsjett bør det setjast av midlar 100% stilling digitalisering og velferdsteknologi, utdanning innan velferdsteknologi, innkjøp av teknologi og digitale løyningar, oppgradering av eksisterande teknologi (EPJ, integrasjonar, telefonar og pc-ar) og implementering av nye løyningar.

Digitalisering av lager i pleie og omsorg og helse/legekontor vil kunne hindra svinn og frigjera tid.

Digitalisering medisinsk teknisk utstyr i pleie og omsorg og helse/legekontor vil sikra årlege kontrollar, oversikt over reparasjonshistorikk, betra internkontroll og auka pasientsikkerheita.

Løyningar vil frigjera tid til pasientarbeid.

Budsjettramma for digitalisering bør vera fleksibel og kunne tilpassast endringar i behov og teknologiske framsteg.

Rehabilitering og førebygging – «styrkja grunnmuren»

For å dempa presset både på primær- og spesialisthelsetenesta i framtida må me førebyggja betre. Dette gjeld både primær- og sekundærførebygging. Rehabilitering og førebygging spelar difor ei avgjerande rolle helse og omsorgssektoren.

Rehabilitering og førebygging fokuserer på å oppretthalda og forbetra den fysiske og psykiske helsa til enkeltpersonar. Ved å prioritera ressursar til rehabilitering og førebygging kan me bidra til å redusera sjukdomsbyrda og forbetra livskvaliteten til den enkelte. Dette kan føra til redusert behov for meir omfattande og kostbar behandling/teneste på sikt. Ved å investera i desse områda kan me bidra til å redusera belastinga på helse- og omsorgstenesta og sikra at ressursane vert brukt effektivt både med tanke på oppgåver og kostand.

Samla sett er rehabilitering og førebygging viktig for å forbetra helse og livskvalitet til enkeltpersonar, redusera helsekostnader, auka sjølvstende og meistring, førebyggja sjukdom og skade, samt oppretthalda eit berekraftig helse- og omsorgsteneste.

I pleie og omsorg bør det setjast av midlar til å auke stillinga til ergoterapeut, oppretta stilling som koordinerande eining, innkjøp av enkle hjelpemiddel til kommunalt hjelpemiddellegar, drift av seniortreff som mellom anna førebyggjer einsemd og digitalt utanforskap. Kjøp av ernæringsfysiolog er eit anna viktig tiltak, dette er eit interkommunalt samarbeid der Kvam herad er arbeidsgjevar og Eidfjord, Ulvik, Vaksdal og Voss kjøper tenesta

Samarbeid - Samskaping og samhandling

Eit effektivt omsorgsnivå krev samarbeid mellom ulike faggrupper og tenestenivå. Helse og omsorg ynskjer å prioritera samarbeid mellom tenester og einingane i Eidfjord kommunen, med kommunar i lokalsjukehusområdet og Helsefelleskapet.

Sansehage

Eksisterande hage er opparbeidd i samband med bygging av ny Bygdaheimen. Bygdaheimen var ferdig i 2019. Det er i 2023 arbeid med å leggja til rette for å omarbeida hagen til sansehage. Det er utarbeidd nye teikningar. Grunna kapasitetsutfordringar hjå arkitekt er me ikkje kome så langt i prosessen som me planla i førre budsjettrunde.

Omsorgsbustader – «Helsehus»

Det er 10 nye omsorgsbustader knytt til Bygdaheimen og 2 nyoppussa bustader i Evjevegen 12 og 14. Dei 6 eldre omsorgsbustadane i Brotkanten 9 er nedslitne og utdatert. Her vil det på sikt vera naudsynt med renovering, eventuelt riving og nybygg. I den samanheng vil det vera naturleg å vurdera plassering av «helsehus» på denne tomta eller i område kring Bygdaheimen. Det er naturleg å trekka inn erfaringar frå Bu trygt heime reforma i denne vurderinga.

Leve hele livet – Bu trygt heime

I juni 2023 vart den nye reforma Bu trygt heime lansert. Den skal sørge for aldersvenlege samfunn, meir heilheit i eldrepolitikken og betre helsehjelp til eldre i Noreg Stortingsmeldinga [«Fellesskap og meistring Bu trygt heime»](#) har fire satsingsområde: Levande lokalsamfunn, bustadtilpassing og -planlegging, kompetente og myndiggjorte medarbeidarar og tryggleik for brukarar og støtte til pårørande. Eidfjord kommune bør planleggja for og setja av midlar til deltaking i nettverk i regi av Statsforvaltaren i Vestland.

Strategiske utfordringar

- Endring i demografi og berekraft
- Knapt med ressursar og kompetanse
- Nye arbeidsformer ved bruk av nye digitale løysningar og teknologisk utvikling
- Stort omstillingsbehov innan helsesektoren og samfunn generelt, jf. Helsepersonellkommissjonen
- Å sikra fokus på førebygging og psykisk helse
- Lite kunnskapsbasert forskning på kommunal helsetenestene og samhandlingsfeltet

8 INVISTERINGSBUDSJETTET

8.1 Hovedoversikter investering

8.1.1 § 5-5. Bevilgningsoversikt – investering

	Rekneskap	Budsjett	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Investeringsutgifter						
Investeringar i varige driftsmidlar	27 253 634	30 085 000	53 289 000	150 263 000	51 925 000	19 250 000
Tilskot til andre sine investeringar	0	0	0	0	0	0
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	802 824	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Utlån av egne midlar	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	28 456 458	30 985 000	54 189 000	151 163 000	52 825 000	20 150 000
Investeringsinntekter						
Kompensasjon for meirverdiavgift	-2 028 018	-1 560 000	-4 539 000	-2 313 000	-1 225 000	-850 000
Tilskot frå andre	-5 509 050	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidlar	-3 687 570	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottekte avdrag på utlån av egne midlar	-2 772 067	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Bruk av lån	0	-15 000 000	-30 000 000	-130 000 000	-33 500 000	-15 000 000
Sum investeringsinntekter	-13 996 705	-16 760 000	-34 739 000	-132 513 000	-34 925 000	-16 050 000
Videreutlån						
Videreutlån	1 200 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Bruk av lån til videreutlån	-1 200 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	453 746	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-420 219	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Netto utgifter videreutlån	33 527	0	0	0	0	0
Overføring fra drift og netto avsetn.						
Overføring fra drift	-5 231 820	-8 325 000	-19 250 000	-18 450 000	-17 700 000	-3 900 000
Avsetjingar til bundne investeringsfond	0					
Bruk av bundne investeringsfond	-33 527	0				
Avsetjingar til ubundne investeringsfond	2 772 067	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Bruk av ubundne investeringsfond	-12 000 000	-6 100 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overf. fra drift og netto avsetn.	-14 493 280	-14 225 000	-19 450 000	-18 650 000	-17 900 000	-4 100 000
Framf. til inndeckn. i senere år	0	0	0	0	0	0

Budsjett 2024 Handlingsdel / Økonomiplan 2024-2027

8.1.2 Bevilningsoversikt - investering til fordeling

Ansvar	Prosj		2024	2025	2026	2027
10	202426	Nytt ERP og budsjett system	625 000	0	0	0
10	202427	IKT teknisk	750 000	750 000	650 000	650 000
10	202428	Profilhandbok for Eidfjord kommune	188 000	0	0	0
10	202430	Tålegrenseanalyse	437 000	0	0	0
10	202432	Berekraftanalyse Sysendalen	625 000			
15	202106	Sysendalen renseanlegg	30 000 000	90 000 000	25 000 000	0
15	202309	Tømmestasjon bubil	0	0	0	0
15	202401	Leikeplassar, Leikeapparat og utvikling	750 000	625 000	375 000	375 000
15	202404	Garderobe/ teknisk Samfunnshuset	0	0	0	0
15	202405	Anleggsmaskiner (utskiftning og oppg)	625 000	625 000	625 000	625 000
15	202406	Transportmidlar (utskiftning og oppg)	600 000	600 000	600 000	600 000
15	202407	Bilar brannvesen	500 000	3 750 000	1 875 000	0
15	202408	Brannvarsling kommunehuset	3 125 000	0	0	0
15	202409	Sjøbua tak og måling	2 375 000	0	0	0
15	202410	Tak fellesbygget (gamlebaustvegen 17)	750 000	0	0	0
15	202412	Lyddørrar legekantor	188 000	0	0	0
15	202413	Overbygg til legebil	250 000	0	0	0
15	202414	Kantine kommunehuset	188 000	0	0	0
15	202415	Barnehagen - tiltak bygg og utstyr	375 000	625 000	0	0
15	202416	Ventilasjon vaksenopplæringslokaler	500 000	0	0	0
15	202417	Kildesorteringssystem	188 000	188 000	0	0
15	202418	Natursenteret, Klima, ventilasjon og varme (forprosj.)	250 000	0	6 000 000	0
15	202419	Kultursalen- oppgradering	750 000	0	0	0
15	202421	YX bygget	625 000	2 500 000	0	0
15	202422	Fjerning av bygg/nye brakker (NVE bygget)	625 000	0	0	0
15	202423	Sentrum - parkeringsplassar	1 000 000	0	0	0
15	202424	OPS - Utbyggingsavtalar o.l	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000
15	202425	Investeringar i veg, G/S og tilhøyrande infrastruktur	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000
15	202429	Garderobeskap omsorgsbustadar	250 000	0	0	0
15	209914	Prosjekt overflatevatn Lægreid	0	5 000 000	0	0
15	209915	Vikehagen - utvikling bustadfelt	0	0	5 000 000	0
15	209916	6 - manns bustad realisering	0	25 000 000	0	0
15	209917	Oppgradering samfunnshuset	0	0	0	0
15	209919	Investeringar i bruer og kai	0	5 000 000	6 000 000	2 500 000
15	209920	Områdeplan Lægreid	0	1 000 000	300 000	10 000 000
15	209921	Kommunehus- ivaretaking	0	2 200 000	3 000 000	2 000 000
15	209922	Nytt pumpehus avlaup Kjærtveit Camping	0	1 500 000	0	0
15	209923	Kjærøyne	0	8 000 000	0	0
30	202411	Moglegheitsstudie legekantor/helsehus	375 000	0	0	0
40	202403	Pumptrack	375 000	0	0	0
40	202420	Kino- ny prosjektor og server	1 000 000	0	0	0
40	202431	Padeltennisbane	625 000	0	0	0
40	209918	Tursti dagsturhytta - rundløype	0	400 000	0	0
92	202402	Sansehagen	1 875 000	0	0	0
			53 289 000	150 263 000	51 925 000	19 250 000

202106 Sysendalen reinseanlegg

Nytt reinseanlegg i sysendalen, planlagt ferdig i 2025

202401 Leikeplassar, Leikeapparat og utvikling

Oppdatering, utvikling av leikeplassar i kommunen. Offentlige leikeplassar i byggefelt, barnehage, skule og sentrumsareal. Barnehage og offentleg leikeplass Bjødnatur prioritert i 2024.

202402 Sanehagen

Realisering av sansehage ved Bygdaheimen i Eidfjord.

202403 Pumptrack

Ferdigstilling og oppsett av pumptrack.

202404 Garderobe/ teknisk Samfunnshuset

Utbetring av garderobar, teknisk rom, nytt ventilasjonsanlegg. Prioritert grunna fleire år til eventuelt realisering av ein områdeplan for Lægreid.

202405 Anleggsmaskiner (utskiftning og oppg)

Fast sum i året til utskiftning av maskiner og utstyr. Drift & forvaltning prioriterar utskiftning årleg.

202406 Transportmidlar (utskiftning og oppg)

Utskiftning av bilar kvart år. Berekna til 2-3 bilar i snitt utifrå dagens gjennomsnittalder på ca. 9 år.

202407 Bilar brannvesen

Eigen avsetning til brann. Gjeld UTV, tankbil og redningsbil.

202408 Brannvarsling kommunehuset

Brannvarsling av kommunehuset. Knytt til krav til at ein må ha brannvarsling på kommunehuset.

202409 Sjøbua tak og måling

Tak og maling av sjøbua. Vidareføring frå øk.plan 2023

202410 Tak fellesbygget (Gamlenaustvegen 17)

Tak lekker i lager og pauserom. Bygget nyttast i dag av Driftsavdelinga.

202411 Mogleighetsstudie legekantor/helsehus

Vurdere ulike moglegheiter for utbetring av dagens areal til legekantor, i tillegg og vurdere om ein har areal til å inkludere andre helsefunksjonar.

Viktige å sjå på ulike moglege løysingar.

202412 Lyddørar legekantor

Dagens dører er ikkje lydtette. Bør ordnast uavhengig av mogleighetsstudie for å ivareta pasientsikkerhet og konfidensialitet.

202413 Overbygg til legebil

Utrykningsbilen som står ved kommunehuset trenger overbygg inkl. strømuttak for å vera ein fullverdig utrykningsbil. Dagens overbygg kan ikkje nyttast der det står grunna manglande tilgang på straum, samt utfordringar med å grava ned straumledning

202414 Kantine kommunehuset

Ferdigstillta kantina på kommunehuset. Spesielt kjøkkenløysing og ei god løysing for mat og drikke til møter, lunsj og som sosial møteplass på huset.

Budsjett 2024 Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

202415 Barnehagen - tiltak bygg og utstyr

Fleire mindre investeringstiltak knytt til barnehagen i 2024, der største investering er to vaskemaskinar inkl. straum.

202416 Ventilasjon vaksenopplæringslokal

Vaksenopplæringa har tatt i bruk lokale som vart nytta av ungdomsklubben. Arealet manglar ventilasjon.

202417 Kjeldesorteringssystem

For 2024 ynskjer ein å finne gode løysingar for kjeldesortering spesielt knytt til Lægroid skule. Vil og ha fokus i 2025 på ytterlegare tiltak i kommunen. Må identifisera dei beste tiltaka og kor dei kan utførast.

202418 Natursenteret, Klima, ventilasjon og varme (forprosjekt)

Norsk Natursenter har store straumutgifter. Eidfjord kommune eig bygget å må vurdere best mogleg løysing, ein treng innleigd kompetanse for å vurdere best løysing.

202419 Kultursalen- oppgradering

Eidfjord kommune har ein samarbeidsavtale for kultursalen og har dialog med driftar av Vøringfoss hotel i høve investeringar og vedlikehald. Oppgraderingar som er spilt inn frå hotellet er blant anna ny foldevegg og nytt golvbelegg. Eige brannskap knytt til kultursalen er del av investeringa etter branntilsyn.

202420 Kino- ny projektor og server

Eidfjord kommune si vidare satsing på kino i kultursalen er avhengig av ei nyinvestering i projektor og server for å kunne vise nye filmar i åra som kjem.

202421 Bensinstasjonsbygg

Takoverbygget over bensinpumpene ved bygget er for lågt. Taket må hevast og utbetrast. Investeringa i økonomiplanperioden år 2025 er grovt stipulert tal for at kommunen skal kunne ta vare på bygget og fokusere på den drifta som er der pr. i dag.

202422 Fjerning av bygg/nye brakker

Dagens tilbygg ved NVE bygget er bygd av kommunen og var ikkje del av salet av bygget for fleire år sidan. Tilbygget er ikkje godkjent og må fjernast. I dialog med komiteen for eigedom og etter dialog med Evjo aktivitetssenter er forslaget å sette opp to brakker på området.

202423 Sentrum

Avsett sum til tiltak i sentrum. Døme på tiltak kan vera utvikling av parkeringsplassar eller utvikling av leikeapparat eller liknande i sentrum. Sak om prioritert tiltak innanfor innvilga beløp vert lagt fram 1. halvår 2024.

202424 OPS - Utbyggingsavtalar og liknande

Utbyggingsavtalar og offentleg/privat samarbeid - OPS, betyr eigenandel frå kommunen si sida. Eit verkemiddel for å få gjennomført samfunnsutviklingsprosjekt i nye og eksisterande utbyggingsområde.

202425 Investeringar i veg, G/S og tilhøyrande infrastruktur

Samlesum for årleg investeringar i veg, gang/ sykkelveg og anna relevant infrastruktur som kommunen eig. I 2024 vert det ei vidareføring av fortau i Øvrehagen.

202426 Nytt ERP og budsjett system

Eidfjord kommune skal i lag med Ulvik herad ut på anbod for nytt økonomisystem inkl reiserekningar m.meir. i 2024.

202427 IKT teknisk

Ulike IKT tekniske investeringar. Server, wifi o.l.

Budsjett 2024 Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

- 202428 Profilhandbok for Eidfjord kommune**
Ferdigstilling av prosjekt starta på i 2022. Komplette profilhandbok med logo, malar, fargeval til bruk i presentasjonar, heimeside og dokument.
- 202429 Lagerskap omsorgsbustadar**
Manglar fungeranda lagerskap i fleire omsorgsbustadar.
- 202430 Tålegrenseanalyse**
Utgangspunkt i Kommunestyrevedtak der ein skulle sjå på grunnlag for ei tålegrenseanalyse tilpassa Eidfjord kommune. Eige sak vil følgje budsjettbehandlinga.
- 202431 Padeltennisbane**
- 202432 Berekraftsanalyse**
Analysen skal belysa alle berekraftsdimensjonane. Økonomisk: syna hyttebygging og -bruk sine økonomiske ringverknadar i Eidfjord kommune. Sosial: korleis ser hytteeigarar, innbyggjarar, grunneigarar på vifareutviklinga av Sysendalen ? Økologisk: kartleggja arealbruk sine konsekvensar for naturmangfald og klimagassutslepp m.m.
- 209914 Prosjekt overflatevatn Lægreid**
Prosjekt i lag med NVE der NVE finansierar store deler av prosjektet. Sikring av overflatevatn Lægreid må på plass før me kan gå vidare med bustadfeltet Vikhagen.
- 209915 Vikhagen - utvikling bustadfelt**
Bustadfeltet ligg inne med realisering i økonomiplanen, kjem i tur etter at prosjektet med overflatevatn Lægreid er fullført.
- 209916 6 - manns bustad realisering**
Realisering av tidlegare kommunestyrevedtak om ny 6-mannsbustad ved kyrkjevegen
- 209917 Oppgradering samfunnshuset**
Oppgradering av samfunnshuset. Viktig å vera ferdig med før landskappleiken i 2025. Solkjerming, golvsliiping, belysning og måling av sal.
- 209918 Tursti dagsturhytta - rundløype**
Fullføring av rundløype frå dagsturhytta. Ikkje kapasitet til å fullførast før tidlegast 2025.
- 209919 Investering bruer og kaier**
Tilsynsrapport på bruer og kaier frå 2023 har fleire punkt som må fylgjast opp i økonomiplanperioden.
- 209920 Områdeplan Lægreid**
Områdeplan for Lægreid. Universell utforming, trafiksikkerheit, plassering av bygg og anlegg er viktige element for heile området. Ei realisering av ein slik plan bør koma tidlegast etter at reineanlegg sysendalen er ferdigstilt, då dette er eit krevande prosjekt ressursmessig.
- 209921 Kommunehus - ivaretaking**
Ei langsiktig planlegging av korleis ein ivaretek dagens kommunale bygg er sentralt. Ein bør sjå på ulike grep som må gjerast med kommunehuset dei komande åra, som til dømes betong i helsedel, reserveaggregat, kontorløysingar for framtida og låsesystem for huset. Må og sjåast i samheng med moglegheitsstudie for helsehus/legekontor.
- 209922 Nytt pumpehus avlaup Kjærtveit Camping**
Nytt pumpehus avlaup Kjærtveit Camping
- 209923 Kjærøyne**
Realisering av planen for Kjærøyna vil ta tid då det er fleire interessar og interessentar i saka. Ei vidare

Budsjett 2024 Handlingsdel / Økonomiplan 2024-2027

avklaring i høve flaum og i høve veg med SVV bør på plass før ein kan realisera planane.

***** **Prosjekt Landstraum**

Landstraumsprosjektet er ikkje lagt inn i budsjett og økonomiplan. Det utarbeidast søknad til Enova om støtte. Enovastønad kan verta inntil 20 millionar og prosjektet er grovt stipulert til 80 -100 millionar. Prosjektet er eigd av Visit Eidfjord KF og må leggjast fram som eige sak til kommunestyret.

Oversikt over tidlegare vedtekne investeringsprosjekt, der løyvde midlar vil verta overført til 2024 i eige sak februar /mars 2024.

*** **Låsesytem kulturbygg**

Det skal innførast på Sæbø skule, gamleskulen og ungdomshuset. Utsett litt i samband med flytting av funksjonar i Ungdomshuset og gamleskulen samt oppgradering av Sæbø skule.

*** **Nye dører samfunnshus**

Bestilt, ikkje levert enno.

*** **Fortau Evjo til Vikehagen**

Driv på med grunnerv. Ikkje gjennomført enno.

*** **Eternittsanering vassverk og silanlegg**

Har vore kartlagt. Driv og utarbidar plan på korleis dette trygt kan gjennomførast utan avbrudd i drifta.

*** **Styring varmekablar Fetalia**

Heile anlegget har vore kartlagt. Eigarskap til deler av anlegget må klargjerast før tiltak vert gjort fysisk.

*** **Oppgradering Websak**

*** **Sæbø skule**

Driv på med kartlegging til konkurransegrunnlag for oppgradering elektrisk anlegg

*** **Eidfjord torg / sjøfront**

Det er sendt inn dispensasjonssøknad på deler av tiltaket. Vidare arbeid slik at heile tiltaket kan gjennomførast

*** **Påbygg idrettshallen**

Aventar revidert skisse frå arkitekt. Tilbygg er foreslått flytt til langsida mot løpebanen. Kjem som eige sak før utlysing.

*** **Kjærøyna**

Ferdigstilla detaljplan for området.

*** **6 mannbustad**

Teikningar for flytting av veg og infrastruktur er på det næraste ferdig. Satsar på utlysing av arbeidet rett over ny.

9 OVERSIKT OVER GJELD OG ANDRE VESENTLEGE FORPLIKTINGAR

	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2024	2025	2026	2027
Lån				
Samla lån	139 148 600	160 421 260	279 193 920	299 854 080
Avdrag	8 727 340	11 227 340	12 839 840	13 527 340
Nytt lån	30 000 000	130 000 000	33 500 000	15 000 000
	160 421 260	279 193 920	299 854 080	301 326 740
Garantiansvar				
Norsk Natursenter AS	9 800 000	8 800 000	7 800 000	6 800 000

10PRISAR PÅ KOMMUNALE TENESTER

	2023	2024
Barnehage		
100 % plass	2 500	2 500
100 % plass f.o.m aug.-24		1 500
80 % plass	2 000	2 000
80 % plass f.o.m aug.-24		1 200
60 % plass	1 500	1 500
60 % plass f.o.m aug.-24		900
50 % plass	1 250	1 250
50 % plass f.o.m aug.-24		750
40 % plass	1 000	1 000
40 % plass f.o.m aug.-24		600
søskenermoderasjon 2 barn 30 %		
søskenermoderasjon 3 barn 50 %		
Varmt skulemåtid		
5 dagar i veka (5-10 klasse). Gratis frå 01.08.24	390	404
4 dagar i veka (1-4 klasse). Gratis frå 01.08.24	311	322
3 dagar i veka barnehage. Gratis frå 01.08.24	232	240
SFO		
SFO- tilbod ettermiddag 1 klasse	476	493
SFO- tilbod ettermiddag 2-4 klasse f.o.m 01.08.2023	476	493
SFO- tilbod morgon	462	478
Pris pr veke i ferie (1.klasse 2/3)	500	518
Pris enkeltdagar i ferie (1.klasse 2/3)	100	104
Reduksjon i pris, leksehjelp etter skuletid	190	197
Kulturskulen		
Individuell opplæring pr. år	Gratis	Gratis
Individuell opplæring pr. halvår	Gratis	Gratis
Gruppetilbod pr.år	Gratis	Gratis
Gruppetilbod pr.halvår	Gratis	Gratis
Søskenermoderasjon 50 %		
Kino		
Vaksen	130	75
Barn	100	25
Bading		

Budsjett 2024
Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

Barn (gratis)	Gratis	Gratis		
Vaksne	Gratis	Gratis		
Bompengar				
Bompengar Tinnhølvegen - pr. tur	200	200		
Bompengar Tinnhølvegen - årskort	350	350		
Bompengar Tinnhølvegen - årskort utanbygds	750	750		
Pleie og omsorg				
Opphald på Bygdaheimen etter 60 dagar vert utrekna etter vederlagsforskrifta. (etter inntekt)				
*)Satsar på nattopphald,kortidsopphald,vederlag vert årleg justert av Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet.				
Dagopphald				
Nattopphald *)	105			
Kortidsopphald *)	185			
Middag (levering i heimar/utebrukar som et på heimen)	94	97		
Middag halv porsjon	73	76		
Frukost/lunsj/kvelds	39	40		
Fotpleie	400	414		
Heimetenester				
*) Makspris for inntekt under 2G fastsett sentralt Gradert etter inntekt G= Grunnbeløp folketrygd				
2 G timepris / maksimal sum pr.mnd	99	220	99	220
2-3 G timepris / maksimal sum pr.mnd	99	757	102	783
3-4 G timepris / maksimal sum pr.mnd	188	1 442	195	1 492
4-5 G timepris / maksimal sum pr.mnd	290	1 996	300	2 066
5-6 G timepris / maksimal sum pr.mnd	292	2 495	302	2 582
Over 6 G timepris / maksimal sum pr.mnd	326	3 115	337	3 224
*) inkl. reingjersmiddel.				
Tryggleiksalarm	155	205		
Husleige – omsorgsbustadar				
Husleige (gjengs leie) pr. m2 pr. måned	82	85		
Straumkostnad omsorgsbustad "Brotkanten" pr.mnd	1 000	1 000		

Budsjett 2024
Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

Husleige – kommunale bustadar		
Husleige (gjengs leie) pr. m2 pr. måned	91	94
Havneprisar Eidfjord Cruisehavn		
Skip ved kai (Rates alongside quay)		
Fairway dues per GRT	0,05	0,05
Quay dues fee per GRT	1,35	1,45
ISPS passenger fee per pax	12	13
Skip ved anker (Rates at anchor)		
Fairway dues per GRT	0,05	0,05
Service fee per pax	50	54
Fixed rate for prep.work	1 500	1 605
Water per m3	25	27
Kommunale avgifter (alle beløp er inkl. mva)		
Småhushald	3 212,50	3 373
Småhushald m/kompostering	2 293,75	2 408
Normalhushald	4 588,75	4 818
Normalhushald m/kompostering	3 215,00	3 375
Storhushald	6 196,25	6 506
Storhushald m/kompostering	4 593,75	4 823
Fritidsbustadar låg sats	1 147,50	1 205
Fritidsbustadar middels sats	2 063,75	2 167
Fritidsbustadar høg sats	3 212,50	3 373
Årsavgift feiing, bustadhus (feiing 2 kvart år,tilsyn 4 kvart år)	500	518
Årsavgift feiing, hytter/fritidshus (feiing/tilsyn 4 kvart år)	283	293
Slamtømming (alle beløp er inkl. mva)		
0-4 kubikk	1 183	1 224
4-6 kubikk	1 721	1 781
6-8 kubikk	1 915	1 982
8-10 kubikk	2 269	2 348

Budsjett 2024
Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

Tett tank 6 kubikk	2 248	2 327
Pris pr kubikk over 6 kubikk	365	378
Tømming anna kvart år		
Gebyrregulativ med unntak av Sysendalen (alle beløp er inkl. mva)		
<i>Bruksareal (BRA) utrekna etter Norsk standard</i>		
<i>3940 er grunnlag for utrekning av arealet.</i>		
<i>Årsavgifta er forbruksavgift.</i>		
Vassavgift bustad og fritidsbustad 0 - 250 m2	4 116	4 116
Vassavgift bustad og fritidsbustad 251 – og oppover	6 455	6 455
Kloakkavgift bustad og fritidsbustad 0 - 250 m2	4 659	6 290
Kloakkavgift bustad og fritidsbustad 251- og oppover	7 100	9 585
Vassavgift næring 0 - 500 m2	4 037	4 037
Vassavgift-næring 500-650kvm	6 455	6 455
Avlaupsavg. næring 0 - 500 m2	4 441	5 995
Avlaupsavg.-næring 500-650 kvm (auka sats pr 150 m2)	7 100	9 585
Tilknytingsavgift vatn	22 164	22 164
Tilknytingsavgift avlaup	24 380	32 913
Særlege vilkår:		
For hytter, bustadar og leiligheter med fleire einingar skal det reknast tilknytningsgebyr og årsabonnement for kvar buening.		
Gebyrregulativ Sysendalen avgiftsområde (alle beløp er inkl. mva)		
<i>Bruksareal (BRA) utrekna etter Norsk standard</i>		
<i>3940 er grunnlag for utrekning av arealet.</i>		
<i>Årsavgifta er forbruksavgift.</i>		
Vassavgift bustad og næring 0 – 250 m2	4 628	6 248
Vassavgift bustad og næring 251 – og oppover	5 554	7 498
Avlaupsavg. bustad og næring 0 - 250 m2	5 662	9 342
Avlaupsavg. bustad og næring 251- og oppover	6 796	11 213
Vassavgift fritidsbustad inntil 100 m2	4 254	5 743
Vassavgift fritidsbustad frå 100m2 til 150 m2	5 092	6 874
Vassavgift fritidsbustad frå 151 og oppover	6 015	8 120
Avlaupsavg. fritidsbustad inntil 100 m2	5 206	8 590
Avlaupsavg. fritidsbustad frå 100m2 til 150 m2	6 230	10 280

Avlaupsavg. fritidsbustad frå 151 og oppover	7 359	12 142
Tilknytingsavgift vatn	44 304	59 810
Tilknytingsavgift avlaup	66 890	110 369
Særlege vilkår: For hytter, bustadar og leiligheter med fleire einingar skal det reknast tilknytningsgebyr og årsabonnement for kvar buening.		

11 GEBYRFORSKRIFT FOR PLAN-, BYGGJE-, MATRIKKELOVS-, SEKSJONERINGS-, LANDBRUKS-, OG FORUREININGSSAKER

Vedteke i Eidfjord kommunestyre med heimel i plan- og bygningsloven § 33-1, forurensningsloven § 52a, forurensningsforskriften §§ 2-12, 7-5 og 11-4, matrikkelova § 32, eierseksjonsloven § 15, forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker § 2, den 18.06.2018

11.1 § 1 Generelle føresegner

11.1.1 Kva for gebyrforskrift skal nyttast

Gebyra skal reknast ut etter den forskrifta som gjeld den datoen kommunen tek imot ein fullstendig søknad eller rekvisisjon.

11.1.2 Betalingsplikt

Den som får utført tenester som nemnt i denne forskrifta, skal betala gebyr i samsvar med satsane og retningslinene her. Gebyrkravet skal rettast mot tiltakshavaren, rekvirenten, forslagsstillaren, eller den som har bede om å få utført det aktuelle arbeidet. Dersom gebyret skal betalast av andre enn dei som er nemnt over, må dette stadfestast skriftleg av vedkomande som skal betala fakturaen.

Kommunen held seg til *ein* tiltakshavar/rekvirent/forslagsstillar, og vil senda ein faktura. Ved fleire tiltakshavarar, rekvirentar eller forslagsstillarar, vert desse rekna som solidarisk ansvarlege for gebyret.

Dersom tiltakshavar/rekvirent/forslagsstillar av ulike årsaker har betalt for mykje i gebyr, skal kommunen så snart tilhøvet er klarlagt, betala tilbake det beløpet som er betalt for mykje.

Det kan ikkje krevjast rentetillegg ved for mykje betalt gebyr.

11.1.3 Betalingstidspunkt

Gebyr skal betalast 14 dagar etter fakturadato.

Klage på vedtak medfører ikkje utsett betalingsfrist.

Klage på fastsetjinga at eit gebyr, eller avgjerd av søknad om heilt eller delvis fritak for gebyr, medfører ikkje utsett betalingsfrist.

11.1.4 Faktureringstidspunkt

Gebyr for ulike sakstypar vert fakturert som følger:

Plansaker:

- *Grunngebyret*: Grunngbyret vert fakturert når vedtak om utlegging til offentlig høyring vert fatta.
- *Oppstartsmøte og undervegs møte*: Gebyr for dette vert fakturert når møtet er gjennomført.
- *Planprogram*: Gebyr for dette vert fakturert når vedtak om å leggja forslaget ut til offentlig høyring vert fatta.
- *Konsekvensutgreiing*: Gebyr for dette vert fakturert når vedtak om å leggja forslaget ut til offentlig høyring vert fatta.
- *Kommunal bistand til konsekvensutgreiing*: Gebyr for dette vert fakturert når kommunen sitt arbeid er utført.
- *Møte i regionalt planforum*: Gebyr for dette vert fakturert når møtet er halde.

Byggjesaker:

- *Byggje- og delesaksgebyr* vert fakturert når endeleg vedtak er fatta i saka. Løyve i byggje- og delesaker vert gjeve på vilkår av at gebyret er betalt innan fakturaen sin betalingsfrist jf. pbl § 21-4 (5) jf. § 33-1.
- I dei sakene der delesøknaden òg inneheld rekvisisjon til oppmåling, kan delesaksgebyret og oppmålingsgebyret verta fakturert samstundes.

Saker etter matrikkellova:

- Gebyret vert som hovudregel fakturert på forskott jf. matrikkelforskr. § 16 (5) jf. matrikkel. § 32. Først når gebyret er betalt vert saka lagt vidare til handsaming. Der storleiken på gebyret ikkje kan fastsetjast før etter gjennomført arbeid, skal det fakturerast 70 % av forventa gebyrsats. I dei sakene som skal fakturerast etter medgått tid, kan gebyret sendast ut etter at arbeidet er gjennomført.
- *Tinglysingsgebyr og dokumentavgift* vert innkravd samstundes med ovannemnde gebyr, med unntak av arealoverføringar, der dokumentavgifta er ukjent. I desse sakene vert dokumentavgifta sendt ut i eigen faktura etter tinglysing.

Seksjoneringsaker:

- *Seksjoneringsgebyr* vert fakturert på forskott jf. eierseksjonsloven § 15. Først når seksjoneringsgebyret er betalt, vert saka handsama. Tinglysingsgebyr vert innkravd samstundes med seksjoneringsgebyret.

Konsesjonssaker:

- *Konsesjonsgebyr* vert fakturert når vedtak er fatta.

Generelt for alle sakstypar:

- *Saker som vert trekte, returnerte eller avviste:* Gebyr vert fakturert når saka vert avslutta utan realitetsvedtak dersom gebyr ikkje allereie er forskottsakturert.
- For arbeid som skal betalast etter brukte timeverk, skal kommunen ved krav om førehandsbetaling stipulera gebyret.
- Ved store oppdrag kan kommunen skriva ut rekning på utførte delar av arbeidet, men ikkje oftare enn månadsvis.

11.1.5 Fritak frå og reduksjon av gebyr

Dersom eit gebyr er openbert urimeleg på grunn av saka sin art, mengd arbeid og kostnadane kommunen har hatt, kan rådmannen eller den som han gjev fullmakt, av eige tiltak fastsetja eit høveleg gebyr. Det same gjeld der eit gebyr vert sett på som openbert urimeleg av andre grunnar enn dei som er nemnde over.

Rådmannen eller den som han gjev fullmakt kan òg setja ned gebyret der dei same føresetnadane som i avsnittet over ligg føre, og kommunen har motteke grunngjeven søknad om redusert gebyr frå den som har motteke krav om betaling.

11.1.6 Klage

Enkeltvedtak fatta i medhald av gebyrforskrifta kan påklagast. Fylkesmannen i Hordaland er klageinstans.

11.1.7 Søknadar som vert trekte, returnerte, avviste eller fører til avslag

Det vert kravd gebyr tilsvarande 1 time for saker som vert returnerte som ikkje søknadspliktige, eller som av andre grunnar ikkje kan eller skal handsamast av kommunen.

Det vert kravd halvt gebyr for byggje-, dele- og dispensasjonssøknadar som vert trekte før vedtak er fatta.

Når ein tiltakshavar/forslagsstillar/rekvirent er årsak til at kommunen sitt arbeid vert arbrote og ikkje kan fullførast, kan tiltakshavar/forslagsstillar/rekvirent søkja om å få tilbakebetalt inntil 50 % av førehandsbetalt gebyr. Det same gjeld der det er søkt om rammeløyve etter byggjesaksreglane, men det ikkje vert søkt om igangsetjingsløyve innan rammeløyvet går ut.

Det vert kravd halvt grunngjebyr for planforslag som vert trekt før saka er lagd ut til offentleg høyring. Det vert òg kravd halvt grunngjebyr når ei sak må verta avslutta som uaktuell som følgje av manglande oppfølging frå forslagsstillar.

Det vert kravd halvt gebyr for saker som fører til avslag. Ved fornya eller retta søknad, der denne vert godkjent, vert det kravd 70 % gebyr.

11.1.8 Timepris

Timepris vert fakturert som følgjer:

Kontorarbeid pr time	707,-
Feltarbeid i oppmålingssaker pr time	1.087,-
Feltarbeid i andre enn oppmålingssaker pr time	924,-

Satsen for feltarbeid skal dekkja alle eventuelle ekstrakostnadar med kost og transport.

Satsane for timepris her gjeld kun for saker som gjeld myndigheitsoppgåver. Mva er ikkje del av desse satsane, og vert ikkje fakturert her.

Der kommunen må engasjera sakkunnig hjelp til naudsynte utgreiings- og kontrolloppgåver som den ikkje kan handtera sjølv, skal kommunen varsla tiltakshavar i forkant og avtala pris for dette.

11.1.9 Endring av gebyrforskrifta

Justering av gebyrsatsane vert vedteke av kommunestyret årleg. Justeringane vert gjort i samband med handsaming av økonomiplan og budsjett for komande år.

11.2 § 2 Plangebyr, jf. pbl. § 33-1

Punkt 2.1 gjeld private forslag til detaljreguleringsplan eller endring av gjeldande reguleringsplan etter pbl. kpt 12, med unnatak av pbl. § 12-14 (2) om forenkla planprosess.

Dersom saka gjeld ei endring i eksisterande reguleringsplan, og der endringa kan gjerast med forenkla planprosess etter pbl § 12-14 (2), gjeld pkt 2.2 i staden for grunngbyret i punkt 2.1:

11.2.1 Gebyr etter planområdet sitt areal - Grunngbyr

A For areal til og med 20 daa	38.036,-
B For areal frå 21, og til og med 100 daa	54.338,-
C For areal frå 101, og til og med 500 daa	76.073,-
D For areal over 500 daa skal det betalast eit tillegg pr påbegynt 10 daa utover gebyret som nemnt i C	1.087,-

I grunngbyret inngår kommunen sine oppgåver i samband med mottak og kontroll av planforslag og kart, eventuell synfaring, høyring og offentleg ettersyn, dessutan merknadshandsaming.

Følgjande reguleringsføremål vert unnatekne gebyr, og areala for desse skal trekkast frå samla areal for planforslaget: alpinområde og areal til skianlegg som allereie har vore regulert til dette, og som framleis skal vera det i ny/endra plan; offentlege samferdsleanlegg og offentleg teknisk infrastruktur; grøntstruktur; landbruks-, natur- og friluftsføremål; bruk og vern av sjø og vassdrag. Sjå pbl § 12-5 pkt 1, 2, 3, 5 og 6.

11.2.2 2.2 Saker som fell under forenkla planprosess, pbl § 12-14 (2)

A. Vurdering av om søknad kan verta handsama ved forenkla planprosess	1.630,-
B Handsaming av ei sak ved forenkla planprosess	16.301,-

I tillegg til gebyr etter anten punkt 2.1 eller punkt 2.2 kjem følgjande gebyr, i den grad det er aktuelt i den einskilde saka:

11.2.3 Oppstartsmøte og undervegs møte, pbl. § 12-8 (1)

A Oppstartsmøte og undervegs møte, jf § 12-8	3.804,-
---	---------

11.2.4 Forslag til planprogram eller utgreiingsprogram, pbl. § 12-9, § 14-2

A Kommunen si handsaming av planprogram etter § 12-9 eller utgreiingsprogram etter § 14-2	5.434,-*
--	----------

*Prisen omfattar eit dagsverk. Arbeid utover dette vert fakturert etter medgått tid. Timepris.

11.2.5 Konsekvensutgreiing, pbl § 4-2 (2) med forskrift, pbl kpt 14

A Kommunen si handsaming av naudsynt konsekvensutgreiing, anten med heimel i pbl § 4-2 (2), eller særskilt der kommunen er ansvarleg mynde for tiltak som nemnt i vedlegg I og II til forskrift om konsekvensutredningar (FOR-2017-06-21-854)	5.434,-*
--	----------

* Prisen omfattar eit dagsverk. Arbeid utover dette vert fakturert etter medgått tid. Timepris.

11.2.6 Kommunal bistand til konsekvensutgreiing

A Kommunen si handsaming der forslagsstillar ønskjer hjelp frå kommunen til konsekvensutgreiing i samband med utarbeiding av reguleringsplan	Fakturerast etter medgått tid. Timepris
---	---

11.2.7 Møte i regionalt planforum, pbl § 5-3

A Deltaking i møte i regionalt planforum	16.301,-
---	----------

11.3 § 3 Gebyr for dispensasjonssøknadar, pbl § 33-1

Gebyrreglane her gjeld søknad om dispensasjon frå både lov og plan.

Dispensasjonsgebyret kjem i tillegg til gebyret for sjølve byggjesaks- eller planhandsaminga.

A Søknad som krev uttale frå andre mynde, jf. pbl § 19-1 siste setning	11.954,-
B Søknad som ikkje krev uttale frå andre mynde	5.977,-
C Søknad som gjeld dispensasjon frå veglova § 30, jf. vegl § 34 (2)	5.977,-

11.4 § 4 Byggjesaksgebyr, pbl § 21-4 jf. § 33-1

Eit byggjesaksgebyr dekker eitt tiltak. Ved samla søknad om frådeling av fleire tomter, reknast kvar nye tomt/eigedom som eitt tiltak.

Ein førehandskonferanse, eitt rammeløyve, eitt igangsetjingsløyve, eitt bruksløyve, ein ferdigattest, matrikkelføring og eventuelt tilsyn er inkludert i gebyrsatsane for dei ulike tiltaka.

I dei sakene der det vert gjeve rammeløyve, er eitt igangsetjingsløyve dekt av gebyret. Ytterlegare igangsetjingsløyve utover det som er inkludert i gebyret vert fakturert for seg etter timepris.

Ved brot på byggjesaksreglane i plan- og bygningslova, gjeld handhevingsreglane i lova sitt kapittel 32 med forskrifter.

11.4.1 Søknadspliktige tiltak som krev ansvarleg føretak, § 20-3 jf § 20-1

Type tiltak	Tiltakskl.	Sats
A Nybygg, tilbygg, påbygg, underbygg av bygning, konstruksjon, eller anlegg	1	9.781,-
	2	19.562,-
	3	39.123,-
B Vesentleg endring/reparasjon av tiltak som nemnt i A	1	4.890,-
	2	9.781,-
	3	19.562,-
C Fasadeendring		3.804,-
D Bruksendring, vesentleg utviding av tiltak som nemnt i A		3.804,-
E Riving av tiltak som nemnt i A		3.804,-
F Oppføring, endring, reparasjon av byggtekniske installasjonar	1	3.804,-
	2	4.890,-
	3	6.521,-
G Oppdeling eller samanføyning av brukseiningar i bustadar	1	3.3804,-
	2	6.521,-
	3	9.781,-
H Oppføring av innhegning mot veg		2.717,-
I Plassering av skilt/reklame		2.717,-
J Plassering av mellombels bygning, konstruksjon, anlegg		3.804,-
K Vesentleg terrenginngrep	1	3.804,-
	2+3	6.521,-
L Anlegg av veg kortare enn 1 km, p-plass mindre enn til 10 bilar og landingsplass		3.804,-
M Anlegg av veg lenger enn 1 km, p-plass større enn til 10 bilar		7.607,-
N Stikkledning 1 eining		1.630,-
O VA-leidningar 2-5 einingar		5.434,-
P VA-leidningar 6-15 einingar		9.781,-
Q VA-leidningar 15+ einingar		19.562,-

11.4.2 Søknadspliktige tiltak som tiltakshavar sjølv kan stå for, pbl § 20-4

A Mindre tiltak på bebygd eigedom	2.717,-
B Vanleg driftsbygning i landbruket	2.717,-
C Mellombelse bygningar, konstruksjonar, anlegg som ikkje skal plasserast lengre tid enn 2 år	2.717,-
D Oppretting av grunneigedom, anleggseigedom, jordsameige, eller oppretting av ny festegrund for bortfeste i meir enn 10 år, eller arealoverføring etter matrikkellova.	4.347,-
E Andre mindre tiltak som tiltakshavar etter kommunen sitt skjønn kan stå føre	2.717,-

11.4.3 Godkjenning av ansvarsrett, SAK10 § 6-8

A Godkjenning av ansvarsrett som sjølvbyggjar. Tiltaksklasse 1	1.087,-
---	---------

11.4.4 Søknad om endring, pbl § 33-1, § 21-4 (1) jf § 21-2

A Søknad om endring av løyve	2.174,-
------------------------------	---------

11.4.5 Søknad om fleire tiltak i same søknad

A Fleire tiltak som nemnt i pbl § 20-1 bokstavane a-l	Det vert fakturert 70 % av gebyret for kvart av tiltaka.
B Fleire tiltak som nemnt i pbl § 20-1 bokstav m	Rabatt går fram av tabellen: Det vert fakturert følgjande prosent av full pris:
Tal tiltak	
1	100 %
2-5	95 %
6-10	90 %
11-20	80 %
21-30	70 %
Fleire enn 30 tiltak	60 %

11.5 § 5 Gebyr i matrikkelsaker, matrikkelforskrifta § 16, jf. matrikkellova § 36

11.5.1 Generelt om matrikkelsaker

I saker som ikkje krev feltarbeid vert det fakturert 60 % av vanleg gebyrsats for den aktuelle sakstypen etter satsane i pkt 5.2 – 5.10.

Pkt 5.10 og 5.11 gjeld grensepunkt per eigedomsnummer.

Dersom rekvirenten tingar fleire forretningar i same søknad, kan det gjevast rabatt etter følgjande tabell. Vilkåret for å få rabatt er at forretningane ligg i same felt (reguleringsplan) og at dei kan gjennomførast samstundes. Satsane for kvantumsrabatt gjeld berre for dei forretningane som krev feltarbeid.

Tal saker	Det vert fakturert følgjande prosent av full pris
1	100 %
2-5	95 %
6-10	90 %
11-20	80 %
21-30	70 %
Fleire enn 30 saker	60 %

11.5.2 Oppretting av grunneigedom, festegrunn, uteareal til eigarseksjon og matrikulering av eksisterande umatrikulert grunn

A Areal 0-50 kvm og punktfeste	8.151,-
B Areal 51-250 kvm	9.781,-

Budsjett 2024
Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

C Areal 251-500 kvm	11.411,-
D Areal 501-2000 kvm	21.192,-
E Areal frå 2001 kvm og oppover. Pris per kvm. Dette kjem i tillegg til pris etter D	1.630,-

11.5.3 Oppretting av anleggseigedom

A Volum 0-2000 kubikkmeter	11.411,-
B Volum 2001-10.000 kubikkmeter	21.192,-
C Volum frå 10.001 kubikkmeter og oppover. Pris per kubikkmeter. Dette kjem i tillegg til pris etter B	1.630,-

11.5.4 Registrering av jordsameige

A Gebyr fakturert etter medgått tid. Timepris	
--	--

11.5.5 Oppretting av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning (MUF)

A Pris som etter punkt 5.2 A-E	Sjå pkt 5.2 A-E
B Tilleggsgebyr per matrikkeleining	4.347,-

11.5.6 Grensejustering av grunneigedom, festegrund, jordsameige

A Areal 0-50 kvm	4.890,-
B Areal 51-250 kvm	7.064,-
C Areal 251 kvm og oppover	11.411,-

11.5.7 Grensejustering av anleggseigedom

A Volum 0-250 kubikkmeter	8.151,-
B Volum 251-1000 kubikkmeter	16.301,-

11.5.8 Arealoverføring grunneigedom, festegrund, jordsameige

A Areal 0-50 kvm	8.151,-
B Areal 51-250 kvm	9.781,-
C Areal 251-500 kvm	11.411,-
D Areal 501-2000 kvm	21.192,-
E Arealoverføring per nye påbegynte 1000 kvm kjem i tillegg til pris etter D	1.630,-

11.5.9 Volumoverføring anleggseigedom

A Volum 0-250 kubikkmeter	11.411,-
B Volum 251-500 kubikkmeter	13.584,-
C Volum 501-2000 kubikkmeter	10.842,-
D Volumoverføring per nye påbegynte 1000 kubikkmeter kjem i tillegg til pris etter C	1.630,-

11.5.10 Klarlegging av eksisterande grense der grensa tidlegare er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning (kartforretning).

A For inntil to punkt	4.890,-
B For kvart overskytande grensepunkt	1.630,-

11.5.11 Klarlegging av eksisterande grense der grensa ikkje tidlegare er koordinatbestemt

A For inntil to punkt	9.237,-
B For kvart overskytande grensepunkt	1.630,-

11.5.12 Klarlegging av rettigheitar

A Klarlegging av rettar vert fakturert etter medgått tid, jf. punkt 1.8	
--	--

11.5.13 Privat grenseavtale

A Privat grenseavtale vert fakturert etter medgått tid, jf. punkt 1.8	
--	--

11.5.14 Matrikkelføring som eiga sak

A Der oppmålingsforretninga er utført av anna instans vert gebyr for føring av matrikkel fakturert etter medgått tid, jf. punkt 1.8 (gjeld ikkje saker frå jordskifteretten)	
---	--

11.5.15 Utsending av matrikkelbrev jf matrikkelforskr § 16 (4)

A Matrikkelbrev inntil 10 sider	190,-
B Matrikkelbrev meir enn 10 sider	381,-

11.6 § 6 Seksjoneringsgebyr, eierseksjonsloven § 15

Gebyr etter denne lova omfattar kommunen si handsaming og utsteding av matrikkelbrev jf. § 18.

Oppmålingsgebyr kjem i tillegg til gebyra nemnt under, dersom dette er naudsynt i den einskilde saka. Oppmålingsforretning skal haldast der seksjonane skal ha utendørs tilleggsdelar. Gebyrsatsane for oppmåling kjem fram under § 5 Gebyr i matrikkel saker.

11.6.1 Søknad om seksjonering eller reseksjonering

A 1-5 seksjonar	14.671,-
B 5-10 seksjonar	16.301,-
C 10-20 seksjonar	21.735,-
D Fleire enn 20 seksjonar	32.603,-*

*Dersom seksjoneringsaker som gjeld meir enn 20 seksjonar medfører arbeid utover 50 timer, vert overskytande arbeid fakturert etter timepris, jf. punkt 1.8.

11.7 § 7 Konesjons- og delingsgebyr i saker etter konsesjonsloven av 2003 og jordlova § 12

Gebyrsatsen følger beløpa nemnt i forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingsaker (FOR-2011-12-14-1336) § 2 (1) og (2).

Pr 2018 er satsane 5000 kr for handsaming av konsesjonssaker etter konsl §§ 2 og 3, og 2000 kr for handsaming av søknadar om delingssamtykke etter jl § 12.

11.8 § 8 Forureiningsgebyr, forurensningsloven § 52a og forurensningsforskriften §§ 2-12, 7-5, 11-4, jf. forurensningsloven § 52a

Gebyr etter forurensningsforskriften § 11-4 omfattar handsaming av søknad om utslipp av høvesvis sanitært, kommunalt og oljehaldig avløpsvatn etter forskrifta sine §§ 12-4, 13-4 og 15-4, påslippssvedtak etter § 15A-4, og kontrolltiltak.

Gebyr etter forurensningsforskriften § 7-5 omfattar sakshandsaming og kontroll av krav som er gjevne i medhald av forskrifta sitt kapittel 7 om lokal luftkvalitet.

Gebyr etter forurensningsforskriften § 2-12 omfattar sakshandsaming og kontroll av krav som er gjevne i medhald av forskrifta sitt kapittel 2 om opprydding i forureina grunn ved bygge- og gravearbeid.

11.8.1 Gebyrsatsar nye utsleppsløyve, forurensn.forskr § 11-4 jf forurl § 52a

A Anlegg der utsleppet er kalkulert til ≤ 15 pe	3.912,-
B Anlegg der utsleppet er kalkulert til 16 – 50 pe	6.629,-
C Anlegg der utsleppet er kalkulert til 51 – 100 pe	10.541,-
D Anlegg der utsleppet er kalkulert til 101 – 1000 pe	19.779,-
E Anlegg der utsleppet er kalkulert til > 1001 pe	39.449,-

11.8.2 Gebyrsatsar endring av utsleppsløyve, forurensn.forskr § 11-4 jf forurl § 52a

A Anlegg der utsleppet er kalkulert til ≤ 15 pe	3.260,-
B Anlegg der utsleppet er kalkulert til 16 – 50 pe	5.868,-
C Anlegg der utsleppet er kalkulert til 51 – 100 pe	9.889,-
D Anlegg der utsleppet er kalkulert til 101 – 1000 pe	15.758,-
E Anlegg der utsleppet er kalkulert til > 1001 pe	26.299,-

11.8.3 Kontrolltiltak, forurensn.forskr § 11-4 jf forurl § 52a

A Kontrolltiltak som vert gjennomførte for å sikra at kpt 11 – 16 eller vedtak i medhald av desse vert følgde.	Fakturerast etter medgått tid jf. punkt 1.8
---	---

11.8.4 Sakshandsaming og kontroll i saker om lokal luftkvalitet

A Kommunen sine oppgaver etter forskrifta sitt kpt 7	Fakturerast etter medgått tid jf. punkt 1.8
---	---

11.8.5 Sakshandsaming og kontroll i saker om opprydding i forureina grunn ved bygge- og gravearbeid

A Kommunen sine oppgaver etter forskrifta sitt kpt 2	Fakturerast etter medgått tid jf. punkt 1.8
---	---

11.8.6 Sakshandsaming og kontrolltiltak i øvrige saker etter forurensningsloven der kommunen er forureiningsmynde

A Kommunen si handsaming av løyve etter lova, og kontrolltiltak som vert gjennomførte for å sikra at lova eller vedtak i medhald av lova vert	Fakturerast etter medgått tid jf. punkt 1.8
--	---

fulgt. Dette gjeld andre saker enn i punkt 8-1 til 8-5, der kommunen er forureiningsmynde.	
--	--

11.9 § 9 Ikraftsetjing

Forskrifta gjeld frå 18.06.2018

Tillegg til gebyrforskrift: sal av produkt og tenester

Prislista under gjeld sal av produkt og tenester som ikkje er myndigheitsoppgåver.

Teneste	Detaljar	Pris, inkl. mva
Kartutskrift	A4 og A3, utan tilrettelegging	33,- /stk
Kartutskrift	A2 eller større , for inntil 9 stk.	136,- /stk
Kartutskrift	A2 eller større, for over 10 stk.	Timepris kr. 869,-
Skanning/utskrift av storformat	Heildekkjande utskrift i A2 eller større	Kr. 109,- /stk.
Skanning/utskrift av storformat	Ikkje heildekkjande utskrift i A2 eller større (td. etasjeteikningar eller liknande)	Kr. 82,- /stk.
Skanning av storformat	A2 eller større, ved lagring til fil	Inntil 10 ark: 38,- /stk
Skanning av storformat	A2 eller større, ved lagring til fil	Meir enn 10 ark. Timepris kr. 869,-
Oppmåling/stikking	Feltarbeid	1087,- /time
Timepris kontorarbeid	Førebuing til feltarbeid eller anna kontorarbeid	869,- /time
Naboliste enkelt eigedom/tomt		164,-
Naboliste som inneheld eit mindre område eller veg		272,-
Naboliste for plan		381,-
Situasjonskart, A4 eller A3	Krev tilrettelegging. Målestokk 1:500 eller 1:1000 - Kan inneholde høgder, planstatus og VA data	326,-
Andre opplysningar knytt til eigedomen/bygningen		Etter avtale
Legalpant og status for kommunale avgifter		217,-

Sal av FKB produkt og ortofoto. Prisane er oppgjeve utan mva og kommunalt påslag for arbeid med uttak og sal av data (33%)

FKB – produkt m/5 meters høgde	Vert levert gjennom infoland eller direkte bestilt gjennom kommunen	Geovekst priskalkulator (525,- +mva pr. km ²)
Ortofoto	Vert levert gjennom «Noreg i bilder»	Pris etter oppløysing og areal

Budsjett 2024
Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

Detaljert høgder 1 meter, punktsky eller las	Vert levert gjennom infoland eller direkte bestilt gjennom kommunen	Geovekst priskalkulator (869,- pr. km ²)
--	---	--

Sal av kommunale produkt som plandata og VA-data med meir (prisar er inkl. mva)		
Digital plandata	Inntil 10 da	1087,-
	10 da - 200 da	3260,-
	Over 200 da - 1 000 da	5434,-
	Over 1 000 da	10868,-
Digital VA-data	Inntil 5 da	272,-
	5da - 50da	1087,-
	Over 50da	2174,-
Andre kommunale datasett		Pris etter avtale

12 VEDLEGG 1

12.1 Fondsoversikt

(Oversikt over dei største fonda. Oversikta er svært usikker utover i planperioden.)

	2024	2025	2026	2027
DISPOSISJONFOND				
Kapitalfondet:				
Netto fond 01.01.	24 880	14 130	8 830	2 980
Investeringsrekneskapen	-10 500	-5 050	-5 600	-500
Avsetjing kulturfond	-250	-250	-250	-250
Netto kapitalfond pr 31.12	14 130	8 830	2 980	2 230
Bustadfondet:				
Netto fond 01.01.	7 071	6 521	5 971	5 421
Avdrag / renter utlån	250	250	250	250
Utlån av fondet	-400	-400	-400	-400
Tilskot til bustadbygging	-400	-400	-400	-400
Netto bustadfond pr. 31.12	6 521	5 971	5 421	4 871
Bufferfond				
Netto fond 01.01.	21 665	23 480	25 295	27 110
Avsetjing utbyte Hardanger Energi AS	1 815	1 815	1 815	1 815
Netto fond 31.12.	23 480	25 295	27 110	28 925
Lægreid skule				
Netto fond 01.01.	10 000	15 000	15 000	15 000
Avsetjing	5 000	0	0	0
Netto fond 31.12.2022	15 000	15 000	15 000	15 000
BUNDNE DRIFTSFOND				
Kraftfondet:				
Netto fond 01.01	18 338	15 971	10 014	5 457
Inntekter:				
Renter/avdrag utlån	150	150	150	150
Konsesjonsinntekter	12 220	12 220	12 220	12 220
Sum inntekter	12 370	12 370	12 370	12 370
Utgifter:				
Til investeringar	7 910	12 900	12 100	3 400
Næringssaker	2 000	2 000	2 000	2 000
Book Hardanger	1 000	500	0	0
Tilskot drift av Sysendalen skisenter	1 000	0	0	0
Tilskot HNS AS (tilbakebetalt forskottert husleiga)	1 000	1 000	1 000	1 000

Budsjett 2024
Handlingsdel /Økonomiplan 2024-2027

Visit Hardangerfjord, drift 3250	532	532	532	532
Hardangerrådet, årleg tilskot	270	270	270	270
KST 50/07 Næringspris (annakvart år)		100		100
Tilskot Hardangerviddatunellen	502	502	502	502
Bruk til landbruk 3290-01	523	523	523	523
Sum kostnader	14 737	18 327	16 927	9 227
Netto kraftfond pr 31.12	15 971	10 014	5 457	3 860

13 VEDLEGG 2

13.1 Sjølvkost VA 2024

Eidfjord utanom Sysendalen

	VATN	AVLAUP
Direkte kostnader	1 286 125	1 741 155
Indirekte kostnader	90 175	96 566
Avskrivningar	327 560	423 753
Kalkulatorisk rente	300 925	368 835
	2 004 785	2 630 309
Gebyrinntekter	1 960 649	2 624 405
Underskot / overskot (minus=underskot)	-44 136	-5 904
Sjølvkostdekning	98	100

Sysendalen avgiftsområde

	VATN	AVLAUP
Direkte kostnader	2 226 450	4 397 315
Indirekte kostnader	129 179	170 773
Avskrivningar	1 936 583	2 688 760
Kalkulatorisk rente	2 405 170	3 318 847
	6 697 382	10 575 695
Gebyrinntekter		
Årsgebyr	5 347 406	7 884 196
Tilnytningsavgifter (30 tilknytninger)	1 435 450	2 684 844
	6 782 856	10 569 040
Underskot / overskot (minus=underskot)	-85 474	6 655
Sjølvkostdekning	101	100

Kalkulatorisk rente 5 årig swap rente + 0,5
4,19 + 0,5

14 VEDLEGG 3

14.1 Tilskot

Budsjetterte tilskot i budsjettet for 2024. (Eventuelle næringstilskot, bustadtilskot og enøk tilskot vert vedteke løpande gjennom året, og inndecka ved bruk av kraftfondet og disposisjonsfond.)

Rådmannen	77 250	Politiske parti
Rådmannen	150 000	Evjo aktivitetssenter
Rådmannen	50 000	Til ordførars disp.
Rådmannen	500 000	Hardangerviddatunnelane
Rådmannen	1 000 000	Norsk Natursenter AS kr 1 mill.
	1 000 000	Book Hardanger AS
	550 000	Visit Hardangerfjord AS
Rådmannen	150 000	Hardangerrådet (turistbåtrute)
Rådmannen	50 000	Prosjekt "Villreinen som verdiskapar"
Rådmannen	3 606 000	Den norske kyrkje
Helsetenester	30 000	Norsk pasientskadeerstatning
Kulturavdelinga	40 000	Ungdomsrådet
Kulturavdelinga	100 000	Tilskotsordning for ungdom
	30 000	Tilskot til 16 mai feiring
Kulturavdelinga	1 000 000	Hardangervidda ski og Fjellsport AS
	70 000	Prosjekt rekruttering Hardanger
Kulturavdelinga	200 000	Mijøsertiftisering
Kulturavdelinga	50 000	Tilsyn turstiar
	70 000	Ekstra vedlikehald tursti Kjeåsen
	80 000	Vedlikehald kulturminneskilt
	22 000	Tilsyn dagsturhytta
Kulturavdelinga	50 000	Skjøtsel av Hæreid og Varbergshaugen kulturminne
Kulturavdelinga	20 000	Hardanger kulturråd
	15 000	Hardanger-Berlin
	15 000	Harding Puls
	10 000	Hardanger og Voss museum
	40 000	Kunstnarstipend
	100 000	<i>Hardanger og Voss museum</i>
Kulturavdelinga	190 000	Sysendalen skisenter
	400 000	Sysendalen løypelag
	50 000	Kulturminne område
	50 000	Idrettslaget (kulturmidlar)
	800 000	<i>Tilskot til sti og løypenett</i>
Kulturavdelinga	25 000	Frivillige organisasjonar (kulturmidlar)
Kulturavdelinga	100 000	Frivillige organisasjonar (kulturmidlar)
	67 000	Til andre (kulturmidlar)